

SLUŽBENI GLASNIK OPĆINE VITEZ

Broj: 2/18	19. april / travanj 2018.	Godina MMXVIII
------------	---------------------------	----------------

OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-3-14-2-1440/18

Vitez, 18. 4. 2018. godine

Na osnovu člana 24. Statuta općine Vitez ("Službeni glasnik općine Vitez" broj 5/08), Općinsko vijeće Vitez nakon razmatranja Izvještaja o izvršenju Budžeta i utrošku budžetske rezerve za period od 1.1. do 31.12.2017.godine i Operativnog budžetskog kalendara za izradu i donošenje budžeta za 2019. godinu i Dokumenta okvirnog budžeta općine za period od 2019-2021.godine, a po prijedlogu Komisije za budžet na svojoj 10. redovnoj sjednici održanoj dana 18. 04. 2018. godine donijelo je

ZAKLJUČAK

I

Usvaja se Izvještaj o izvršenju Budžeta i utrošku budžetske rezerve općine Vitez za 2017.godinu uz slijedeće zaključke:

1. Pozitivno je što je ostvaren suficit u poslovanju u 2017.godini;
2. Izražava se nezadovoljstvo ostvarenim grantovima od viših nivoa vlasti (od FBiH) posebno imajući u vidu doprinos općine Vitez u prihodima viših nivoa vlasti;
3. Da se za stavke u Budžetu koje nisu potrošene u planiranim iznosima u 2017.godini (podsticaj privredi i poljoprivredi, kanalizaciona mreža i dr.) vodi računa o njihovom planiranom trošenju u 2018.godini;
4. Potrebno je dodatno poraditi na osvještavanju korisnika budžeta, a u cilju naplate prihoda;
5. I dalje težiti ka racionalnijoj potrošnji sredstava po budžetskim stavkama;
6. Budući da je isto i zakonska obaveza, usvaja se Operativni budžetski kalendar za izradu i donošenje Budžeta za 2019.godinu i Dokumentat okvirnog budžeta općine za period od 2019-2021.godine.

II

Zaključak stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom glasniku općine Vitez".

**PREDSJEDNIK
OPĆINSKOGA VIJEĆA**
Hidajet Sivro

OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-3-14-2-1440/18

Vitez, 18. 4. 2018. godine

Na temelju članka 24. Statuta općine Vitez ("Službeni glasnik općine Vitez" broj 5/08), Općinsko vijeće Vitez nakon razmatranja Izvješća o izvršenju Proračuna i utrošku proračunske rezerve za period od 1.1. do 31.12.2017.godine i Operativnog proračunskog kalendara za izradu i donošenje proračuna za 2019. godinu i Dokumenta okvirnog proračuna općine za period od 2019-2021.godine, a po prijedlogu Povjerenstva za proračun na svojoj 10. redovitoj sjednici održanoj dana 18. 04. 2018. godine donijelo je

ZAKLJUČAK

I

Usvaja se Izvješće o izvršenju Proračuna i utrošku proračunske rezerve općine Vitez za 2017.godinu uz slijedeće zaključke:

1. Pozitivno je što je ostvaren suficit u poslovanju u 2017.godini;
2. Izražava se nezadovoljstvo ostvarenim grantovima od viših razina vlasti (od FBiH) posebno imajući u vidu doprinos općine Vitez u prihodima viših razina vlasti;
3. Da se za stavke u Proračunu koje nisu potrošene u planiranim iznosima u 2017.godini (poticaj gospodarstvu i poljoprivredi, kanalizacijska mreža i dr.) vodi računa o njihovom planiranom trošenju u 2018.godini;
4. Potrebno je dodatno poraditi na osvještavanju korisnika proračuna, a u cilju naplate prihoda;
5. I dalje težiti ka racionalnijoj potrošnji sredstava po proračunskim stavkama;
6. Budući da je isto i zakonska obaveza, usvaja se Operativni proračunski kalendar za izradu i donošenje Proračuna za 2019.godinu i Dokument okvirnog proračuna općine za razdoblje od 2019-2021.godine.

II

Zaključak stupa na snagu danom objave u "Službenom glasniku općine Vitez".

**PREDSJEDNIK
OPĆINSKOGA VIJEĆA**
Hidajet Sivro

OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-3-14-2-1441/18

Vitez, 18. 4. 2018. godine

Na osnovu člana 15. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16 i 5/18) i člana 25. Statuta općine Vitez („Službeni glasnik općine Vitez“ broj 5/08), Općinsko vijeće Vitez na svojoj 10. sjednici održanoj 18. 4. 2018. godine, d o n i j e l o j e

**OPERATIVNI BUDŽETSKI KALENDAR
ZA IZRADU I DONOŠENJE BUDŽETA
ZA 2019. GODINU I DOKUMENTA
OKVIRNOG BUDŽETA OPĆINE ZA
PERIOD OD 2019-2021. GODINE**

Budžet se priprema i usvaja prema Budžetskom kalendaru.

Budžetski kalendar je obavezujući dokumenat za sve sudionike u Budžetskom procesu uključujući i općinske službe, nevladin sektor (udruženja građana u području sporta, kulture kao i drugih društvenih djelatnosti), građane i predstavnike mjesnih zajednica, vijećnike i klubove političkih stranaka koje participiraju u OV, javna preduzeća i javne ustanove koje su povremeni ili stalni korisnici budžetskih sredstava.

Vijećnici i predstavnici političkih stranki koje participiraju u Općinskom vijeću su dužni poštovati vremenske rokove i aktivnosti date kalendarom, te svoje prijedloge i amandmane prilagoditi kriterijima i standardima koji su obavezni za sve korisnike budžetskih sredstava.

1. Općina putem općinskih službi i predstavnika MZ-a počinje aktivnosti na realizaciji javne rasprave, a vezane za izradu Dokumenta okvirnog Budžeta općine za period 2019-2021 godina i Budžeta općine Vitez za 2019 godinu. Budžetski korisnici su dužni popuniti tabele prioriteta za tekuću i naredne dvije godine a na temelju instrukcija dobivenih od strane Službe za finansije.
Datum: do 25.04.2018. godine.
2. Služba za finansije na bazi dostavljenih prijedloga prioriteta i rezultata javne rasprave priprema Dokumentat okvirnog Budžeta općine za period od 2019-2021 godine.
Datum: do 15.06.2018. godine.

OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-3-14-2-1441/18

Vitez, 18. 4. 2018. godine

Na temelju članka 15. Zakona o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16 i 5/18) i članka 25. Statuta općine Vitez („Službeni glasnik općine Vitez“ broj 5/08), Općinsko vijeće Vitez na svojoj 10. sjednici održanoj 18. 4. 2018. godine, d o n i j e l o j e

**OPERATIVNI PRORAČUNSKI KALENDAR
ZA IZRADU I DONOŠENJE PRORAČUNA
ZA 2019. GODINU I DOKUMENTA
OKVIRNOG PRORAČUNA OPĆINE ZA
RAZDOBLJE OD 2019-2021. GODINE**

Proračun se priprema i usvaja prema proračunskom kalendaru.

Proračunski kalendar je obavezujući dokument za sve sudionike u proračunskom procesu uključujući i općinske službe, nevladin sektor (udruge građana u području sporta, kulture kao i drugih društvenih djelatnosti), građane i predstavnike mjesnih zajednica, vijećnike i klubove političkih stranaka koje participiraju u OV, javna poduzeća i javne ustanove koje su povremeni ili stalni korisnici proračunskih sredstava.

Vijećnici i predstavnici političkih stranki koje participiraju u Općinskom vijeću su dužni poštovati vremenske rokove i aktivnosti date kalendarom, te svoje prijedloge i amandmane prilagoditi kriterijima i standardima koji su obavezni za sve korisnike proračunskih sredstava.

1. Općina putem općinskih službi i predstavnika MZ-a počinje aktivnosti na realizaciji javne rasprave, a vezane za izradu Dokumenta okvirnog proračuna općine za period 2019-2021 godina i Proračuna općine Vitez za 2019 godinu. Proračunski korisnici su dužni popuniti tabele prioriteta za tekuću i naredne dvije godine a na temelju instrukcija dobivenih od strane Službe za financije.
Datum: do 25.04.2018. godine.
2. Služba za financije na bazi dostavljenih prijedloga prioriteta i rezultata javne rasprave priprema Dokument okvirnog proračuna općine za period od 2019-2021. godine.
Datum: do 15.06.2018. godine.

3. Općinski načelnik razmatra i usvaja Dokument okvirnog Budžeta do 30.06.2018 godine. Datum: do 30.06.2018. godine. 4. Služba za finansije dužna je proslijediti početna budžetska ograničenja i uputstvo svim Budžetskim korisnicima i upute mjesnim zajednicama i nevladinom sektoru za pripremu zahtjeva za dodjelu sredstava iz Budžeta općine za 2019 godinu. Datum: do 15.07.2018. godine. 5. Budžetski korisnici svoje zahtjeve dužni su dostaviti Službi za finansije do 15.08.2018 godine. Datum: do 15.08.2018. godine. 6. Mjesne zajednice i nevladin sektor dužni su svoje zahtjeve (aplikacije) dostaviti Službi za finansije do 15.08.2018 godine. Datum: do 15.08.2018. godine. 7. Služba za finansije i nadležne komisije za raspodjelu Budžetskih sredstava razmatraju zahtjeve za odobrenje rashoda Budžetskim korisnicima, sredstva za projekte mjesnih zajednica i projekte nevladinog sektora i predlaže visinu sredstava. Datum: do 15.09.2018. godine. 8. Služba za finansije radi Nacrt Budžeta za 2019 godinu i upućuje ga Općinskom načelniku na usvajanje. Datum: do 15.10.2018. godine. 9. Općinski načelnik dostavlja Nacrt Budžeta za 2019 godinu na razmatranje i usvajanje. Općinsko vijeće razmatra Nacrt Budžeta za 2019 godinu i donosi zaključak o provođenju javne rasprave o istom. Datum: do 05.11.2018. godine. 10. Općinski načelnik i Služba za finansije sumiraju javnu raspravu o Nacrtu Budžeta za 2019 godinu. Datum: do 30.11.2018. godine. 11. Služba za finansije radi Prijedlog Budžeta za 2019. godinu i dostavlja ga Općinskom načelniku, a Općinski načelnik Općinskome vijeću na usvajanje. Uz Prijedlog Budžeta	3. Općinski načelnik razmatra i usvaja Dokument okvirnog proračuna do 30.06.2018 godine. Datum: do 30.06.2018. godine. 4. Služba za financije dužna je proslijediti početna proračunska ograničenja i naputak svim proračunskim korisnicima i upute mjesnim zajednicama i nevladinom sektoru za pripremu zahtjeva za dodjelu sredstava iz proračuna općine za 2019 godinu. Datum: do 15.07.2018 godine. 5. Proračunski korisnici svoje zahtjeve dužni su dostaviti Službi za financije do 15.08.2018. godine. Datum: do 15.08.2018. godine. 6. Mjesne zajednice i nevladin sektor dužni su svoje zahtjeve (aplikacije) dostaviti Službi za financije do 15.08.2018 godine. Datum: do 15.08.2018. godine. 7. Služba za financije i nadležna povjerenstva za raspodjelu proračunskih sredstava razmatraju zahtjeve za odobrenje rashoda proračunskim korisnicima, sredstva za projekte mjesnih zajednica i projekte nevladinog sektora i predlaže visinu sredstava. Datum: do 15.09.2018. godine. 8. Služba za financije radi Nacrt proračuna za 2019 godinu i upućuje ga Općinskome načelniku na usvajanje. Datum: do 15.10.2018. godine. 9. Općinski načelnik dostavlja Nacrt proračuna za 2019 godinu na razmatranje i usvajanje. Općinsko vijeće razmatra Nacrt proračuna za 2019 godinu i donosi zaključak o provođenju javne rasprave o istom. Datum: do 05.11.2018. godine. 10. Općinski načelnik i Služba za financije sumiraju javnu raspravu o Nacrtu proračuna za 2019.godinu. Datum: do 30.11.2018.godine. 11. Služba za financije radi Prijedlog proračuna za 2019 godinu i dostavlja ga Općinskome načelniku, a Općinski načelnik Općinskome vijeću na usvajanje. Uz Prijedlog proračuna

Općine za 2019 godinu podnosi se Općinskome vijeću i Dokumentat okvirnog Budžeta za period od 2019-2021 godine. Općinsko vijeće usvaja predloženi Budžet za 2019. godinu do 31.12.2018 godine.

Datum: do 31.12.2018. godine.

Provođenje javne rasprave je sastavni dio Budžetskog kalendara i odvijat će se u dvije faze:

I FAZA

Učešće građana u procesu donošenja Dokumenta okvirnog Budžeta općine za period od 2019-2021. godine osigurat će se na način da će se tokom 2018. godine obaviti prikupljanje podataka po mjesnim zajednicama o njihovim prioritetima za naredne tri godine.

Rok: do 25.04.2018.godine.

Nakon usvajanja (donošenja) Dokumenta okvirnog Budžeta općine za period od 2019-2021. godine od strane Općinskog načelnika Dokumentat će biti objavljen na web stranici općine.

Rok: do 15.07.2018. godine.

II FAZA

Učešće građana u procesu donošenja Budžeta općine za 2019. godinu, obezbijediti će se na način da će se uputiti poziv mjesnim zajednicama i nevladinom sektoru za dostavu aplikacija za financiranje infrastrukturnih projekata, i projekata iz oblasti javnog sektora, kako bi isti bili potencijalno uvršteni u Nacrt Budžeta općine za 2019.godinu. Na osnovu poziva predsjednici skupština mjesnih zajednica organiziraju Zborove mjesne zajednice na kojima se odlučuje koji će se projekti kandidirati za uključenje u Budžet za 2019.godinu. Ocjenu projekta mjesnih zajednica i nevladinog sektora vršit će nadležne Službe i imenovane komisije.

Rok: do 15.08.2018.godine.

O nacrtu Budžeta voditi će se javna rasprava u skladu sa zaključkom Općinskog vijeća, a za što će se osigurati: uvid u Nacrt Budžeta svim zainteresovanim te dovoljno dug vremenski period za provođenje rasprave.

Rok: do 25.11.2018 godine.

**PREDSJEDNIK
OPĆINSKOGA VIJEĆA
Hidajet Sivro**

Općine za 2019 godinu podnosi se Općinskome vijeću i Dokument okvirnog proračuna za period od 2019-2021 godine. Općinsko vijeće usvaja predloženi Proračun za 2019 godinu do 31.12.2018 godine.

Datum: do 31.12.2018.godine.

Provedba javne rasprave je sastavni dio Proračunskog kalendara i odvijat će se u dvije faze:

I FAZA

Učešće građana u procesu donošenja Dokumenta okvirnog proračuna općine za period od 2019-2021. godine osigurat će se na način da će se tijekom 2018. godine obaviti prikupljanje podataka po mjesnim zajednicama o njihovim prioritetima za naredne tri godine.

Rok: do 25.04.2018.godine.

Nakon usvajanja (donošenja) Dokumenta okvirnog proračuna općine za period od 2019-2021 godine od strane Općinskog načelnika Dokument će biti objavljen na web stranici općine.

Rok: do 15.07.2018.godine.

II FAZA

Učešće građana u procesu donošenja Proračuna općine za 2019.godinu, osigurati će se na način da će se uputiti poziv mjesnim zajednicama i nevladinom sektoru za dostavu aplikacija za financiranje infrastrukturnih projekata, i projekata iz oblasti javnog sektora, kako bi isti bili potencijalno uvršteni u Nacrt proračuna općine za 2019.godinu. Na temelju poziva predsjednici skupština mjesnih zajednica organiziraju Zborove mjesne zajednice na kojima se odlučuje koji će se projekti kandidirati za uključenje u Proračun za 2019.godinu.

Ocjenu projekta mjesnih zajednica i nevladinog sektora vršit će nadležne Službe i imenovana povjerenstva.

Rok: do 15.08.2018.godine.

O nacrtu proračuna voditi će se javna rasprava sukladno zaključku Općinskog vijeća, a za što će se osigurati: uvid u Nacrt proračuna svim zainteresiranim te dovoljno dug vremenski period za provedbu rasprave.

Rok: do 25.11.2018 godine.

**PREDSJEDNIK
OPĆINSKOGA VIJEĆA
Hidajet Sivro**

OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-3-14-2-1442/18
Vitez, 18. 4. 2018. godine

Na osnovu člana 24. tč. 22. Statuta općine Vitez („Službeni glasnik općine Vitez“ broj 5/08), Općinsko vijeće Vitez na svojoj redovnoj 10. sjednici održanoj dana 18. 4. 2018. godine,
d o n i j e l o j e

ZAKLJUČAK

**O USVAJANJU IZVJEŠTAJA O RADU
OPĆINSKOG NAČELNIKA I SLUŽBI ZA
UPRAVU OPĆINE VITEZ ZA PERIOD OD
1.1.2017. GODINE – 31.12.2017. GODINE**

I

Usvaja se Izvještaj o radu Općinskog načelnika i Službi za upravu općine Vitez za period od 1. 1. 2017. godine – 31. 12. 2017. godine.

II

Ovaj Zaključak će se objaviti u „Službenom glasniku općine Vitez“.

***PREDSJEDNIK
OPĆINSKOGA VIJEĆA
Hidajet Sivro***

OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-3-14-2-1442/18
Vitez, 18. 4. 2018. godine

Na temelju članka 24. tč. 22. Statuta općine Vitez („Službeni glasnik općine Vitez“ broj 5/08), Općinsko vijeće Vitez na svojoj redovitoj 10. sjednici održanoj dana 18. 4. 2018. godine,
d o n i j e l o j e

ZAKLJUČAK

**O USVAJANJU IZVJEŠĆA O RADU
OPĆINSKOG NAČELNIKA I SLUŽBI ZA
UPRAVU OPĆINE VITEZ ZA RAZDOBLJE OD
1.1.2017. GODINE – 31.12.2017. GODINE**

I

Usvaja se Izvješće o radu Općinskoga načelnika i Službi za upravu općine Vitez za razdoblje od 1. 1. 2017. godine – 31. 12. 2017. godine.

II

Ovaj Zaključak će se objaviti u „Službenom glasniku općine Vitez“.

***PREDSJEDNIK
OPĆINSKOGA VIJEĆA
Hidajet Sivro***

OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-3-05-1-1443/18

Vitez, 18. 4. 2018. godine

Na osnovu člana 24. Statuta općine Vitez ("Službeni glasnik općine Vitez" broj 5/08)

Općinsko vijeće Vitez nakon razmatranja Izvještaja o radu Općinskog javnog pravobranilaštva Vitez za 2017. godinu na svojoj redovnoj 10. sjednici održanoj dana 18. 04. 2018. godine d o n i j e l o j e

**ZAKLJUČAK
O USVAJANJU IZVJEŠTAJA O RADU
OPĆINSKOG JAVNOG PRAVOBRANILAŠTVA
VITEZ ZA PODRUČJE
OPĆINA VITEZ I BUSOVAČA ZA PERIOD
1. 1. 2017. GODINE – 31. 12. 2017. GODINE**

I.

Općinsko vijeće Vitez usvaja Izvještaj o radu Općinskog javnog pravobranilaštva Vitez za 2017. godinu.

II.

Ovaj Zaključak će se objaviti u „Službenom glasniku općine Vitez“.

**PREDSJEDNIK
OPĆINSKOGA VIJEĆA
Hidajet Sivro**

OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-3-05-1-1443/18

Vitez, 18. 4. 2018. godine

Na temelju članka 24. Statuta općine Vitez ("Službeni glasnik općine Vitez" broj 5/08)

Općinsko vijeće Vitez nakon razmatranja Izvješća o radu Općinskog javnog pravobraniteljstva Vitez za 2017. godinu na svojoj redovitoj 10. sjednici održanoj dana 18. 04. 2018. godine d o n i j e l o j e

**ZAKLJUČAK O USVAJANJU
IZVJEŠĆA O RADU OPĆINSKOG JAVNOG
PRAVOBRANITELJSTVA
VITEZ ZA PODRUČJE
OPĆINA VITEZ I BUSOVAČA ZA PERIOD
1. 1. 2017. GODINE – 31. 12. 2017. GODINE**

I.

Općinsko vijeće Vitez usvaja Izvješće o radu Općinskog javnog pravobraniteljstva Vitez za 2017. godinu.

II.

Ovaj Zaključak će se objaviti u „Službenom glasniku općine Vitez“.

**PREDSJEDNIK
OPĆINSKOGA VIJEĆA
Hidajet Sivro**

OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-3-05-7-1444/18

Vitez, 18. 4. 2018. godine

Na osnovu člana 24. Statuta općine Vitez ("Službeni glasnik općine Vitez" broj 5/08) i člana 23.stav (5) Odluke o izmjeni Odluke o javnim priznanjima općine Vitez ("Službeni glasnik općine Vitez" broj 2/15) Općinsko vijeće Vitez na svojoj 10. sjednici održanoj dana 18. 04. 2018. godine d o n i j e l o j e

ODLUKU**o dodjeli javnih priznanja općine Vitez za 2018. godinu**

Član 1.

U povodu obilježavanja 28. aprila - Dana općine Vitez dodjeljuju se općinska javna priznanja za 2018. godinu i to:

I. PLAKETA OPĆINE VITEZ

1. Nutal d.o.o Vitez-za ukupan doprinos u razvoju unutrašnje i vanjske trgovine
2. Perica Strukar-za postignute rezultate u sveukupnim umjetničkim aktivnostima
3. Ženski rukometni klub "Vitez"-za postignute profesionalne rezultate u sportu.

II. POSMRTNO PRIZNANJE OPĆINE VITEZ

1. Mehmed Mehić- za sveukupni društveni doprinos u razvoju općine Vitez
2. fra Franjo Grebenar - za doprinos u jačanju humanosti i tolerancije na području općine Vitez.

Član 2.

Javna priznanja će se uručiti na svečanoj sjednici Općinskog vijeća povodom Dana općine Vitez.

Član 3.

Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviti će se u "Službenom glasniku općine Vitez".

**PREDSJEDNIK
OPĆINSKOGA VIJEĆA
Hidajet Sivro**

OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-3-05-7-1444/18

Vitez, 18. 4. 2018. godine

Na temelju članka 24. Statuta općine Vitez ("Službeni glasnik općine Vitez" broj 5/08) i članka 23.stavak (5) Odluke o izmjeni Odluke o javnim priznanjima općine Vitez ("Službeni glasnik općine Vitez" broj 2/15) Općinsko vijeće Vitez na svojoj 10. sjednici održanoj dana 18. 04. 2018. godine d o n i j e l o j e

ODLUKU**o dodjeli javnih priznanja općine Vitez za 2018. godinu**

Članak 1.

U povodu obilježavanja 28. travnja - Dana općine Vitez dodjeljuju se općinska javna priznanja za 2018. godinu i to:

I. PLAKETA OPĆINE VITEZ

1. Nutal d.o.o Vitez-za ukupan doprinos u razvitku unutarne i vanjske trgovine
2. Perica Strukar-za postignute rezultate u sveukupnim umjetničkim aktivnostima
3. Ženski rukometni klub "Vitez"-za postignute profesionalne rezultate u sportu.

II. POSTHUMNO PRIZNANJE OPĆINE VITEZ

1. Mehmed Mehić- za sveukupni društveni doprinos u razvitku općine Vitez
2. fra Franjo Grebenar - za doprinos u jačanju humanosti i tolerancije na području općine Vitez.

Članak 2.

Javna priznanja će se uručiti na svečanoj sjednici Općinskoga vijeća povodom Dana općine Vitez.

Članak 3.

Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviti će se u "Službenom glasniku općine Vitez".

**PREDSJEDNIK
OPĆINSKOGA VIJEĆA
Hidajet Sivro**

OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-3-05-2-1445/18

Vitez, 18. 4. 2018. godine

Na osnovu člana 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine FBiH» broj 49/06) i člana 24. Statuta općine Vitez («Službeni glasnik općine Vitez» broj 5/08) Općinsko vijeće na svojoj 10. sjednici održanoj dana 18. 04. 2018. godine donijelo je

RJEŠENJE

o razrješenju i imenovanju člana Upravnog odbora JU Radio Vitez

Član 1.

Bojana Dimitrijević iz Viteza razrješava se dužnosti člana Upravnog odbora JU Radio Vitez, zbog podnesene ostavke na tu funkciju.

Član 2.

Mario Mlakić iz Viteza imenuje se za člana Upravnog odbora JU Radio Vitez.

Član 3.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u «Službenom glasniku općine Vitez».

**PREDSJEDNIK
OPĆINSKOG VIJEĆA
Hidajet Sivro**

OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-3-05-2-1445/18

Vitez, 18. 4. 2018. godine

Na temelju članka 13. Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine FBiH» broj 49/06) i članka 24. Statuta općine Vitez («Službeni glasnik općine Vitez» broj 5/08) Općinsko vijeće na svojoj 10. sjednici održanoj dana 18. 04. 2018. godine donijelo je

RJEŠENJE

o razrješenju i imenovanju člana Upravnog vijeća JU Radio Vitez

Članak 1.

Bojana Dimitrijević iz Viteza razrješava se dužnosti člana Upravnog vijeća JU Radio Vitez, zbog podnesene ostavke na tu dužnost.

Članak 2.

Mario Mlakić iz Viteza imenuje se za člana Upravnog vijeća JU Radio Vitez.

Članak 3.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u «Službenom glasniku općine Vitez».

**PREDSJEDNIK
OPĆINSKOG VIJEĆA
Hidajet Sivro**

OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-3-05-1-1446/18

Vitez, 18. 4. 2018. godine

Na osnovu člana 24. Statuta općine Vitez ("Službeni glasnik općine Vitez" broj 5/08), Općinsko vijeće Vitez nakon razmatranja Plana i programa rada Dobrovoljnog vatrogasnog društva Vitez za 2018. godinu, na svojoj 10. redovnoj sjednici održanoj dana 18. 04. 2018. godine donijelo je

ZAKLJUČAK**I.**

Općinsko vijeće Vitez usvaja Plan i program rada Dobrovoljnog vatrogasnog društva Vitez za 2018. godinu, koji je usvojen na Izvještajnoj skupštini društva pod brojem 30/18 od 16. 03. 2018. godine.

II.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenom glasniku općine Vitez“.

PREDSJEDNIK
OPĆINSKOG VIJEĆA
Hidajet Sivro

OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-3-05-1-1446/18

Vitez, 18. 4. 2018. godine

Na temelju članka 24. Statuta općine Vitez ("Službeni glasnik općine Vitez" broj 5/08), Općinsko vijeće Vitez nakon razmatranja Plana i programa rada Dobrovoljnog vatrogasnog društva Vitez za 2018. godinu, na svojoj 10. redovitoj sjednici održanoj dana 18. 04. 2018. godine donijelo je

ZAKLJUČAK**I.**

Općinsko vijeće Vitez usvaja Plan i program rada Dobrovoljnog vatrogasnog društva Vitez za 2018. godinu, koji je usvojen na Izvještajnoj skupštini društva pod brojem 30/18 od 16. 03. 2018. godine.

II.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenom glasniku općine Vitez“.

PREDSJEDNIK
OPĆINSKOG VIJEĆA
Hidajet Sivro

OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-3-05-1-1447/18

Vitez, 18. 4. 2018. godine

Na osnovu člana 24. Statuta općine Vitez ("Službeni glasnik općine Vitez" broj 5/08), Općinsko vijeće Vitez nakon razmatranja Plana rada i aktivnosti i plana nabavke neophodne vatrogasne opreme Dobrovoljnog vatrogasnog društva "Stari Vitez" za 2018. godinu na svojoj 10. redovnoj sjednici održanoj dana 18. 04. 2018. godine donijelo je

ZAKLJUČAK**I.**

Općinsko vijeće Vitez usvaja Plan rada i aktivnosti i plan nabavke neophodne vatrogasne opreme Dobrovoljnog vatrogasnog društva "Stari Vitez" za 2018. godinu, koji je usvojen na Predsjedništvu-Upravnom odboru društva pod brojem 01-3/18 od 03. 03. 2018. godine.

II.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenom glasniku općine Vitez“.

**PREDSJEDNIK
OPĆINSKOG VIJEĆA
Hidajet Sivro**

OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-3-05-1-1447/18

Vitez, 18. 4. 2018. godine

Na temelju članka 24. Statuta općine Vitez ("Službeni glasnik općine Vitez" broj 5/08), Općinsko vijeće Vitez nakon razmatranja Plana rada i aktivnosti i plana nabave neophodne vatrogasne opreme Dobrovoljnog vatrogasnog društva "Stari Vitez" za 2018. godinu na svojoj 10. redovitoj sjednici održanoj dana 18. 04. 2018. godine donijelo je

ZAKLJUČAK**I.**

Općinsko vijeće Vitez usvaja Plan rada i aktivnosti i plan nabave neophodne vatrogasne opreme Dobrovoljnog vatrogasnog društva "Stari Vitez" za 2018. godinu, koji je usvojen na Predsjedništvu-Upravnom odboru društva pod brojem 01-3/18 od 03. 03. 2018. godine.

II.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenom glasniku općine Vitez“.

**PREDSJEDNIK
OPĆINSKOG VIJEĆA
Hidajet Sivro**

OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-3-35-2-1448/18

Vitez, 18. 4. 2018. godine

Na osnovu člana 24. Statuta općine Vitez ("Službeni glasnik općine Vitez" broj 5/08), Općinsko vijeće Vitez nakon razmatranja Programa rada OO Crvenog krsta za 2018. godinu, na svojoj 10. redovnoj sjednici održanoj dana 18. 04. 2018. godine **d o n i j e l o j e**

ZAKLJUČAK**I.**

Općinsko vijeće Vitez usvaja:

Program rada OO Crvenog krsta Vitez za 2018.godinu, koji je usvojen na sjednici Predsjedništva Organizacije dana 31. 1. 2018. godine pod brojem:1-01-05-02/18 od 27. 02. 2018. godine.

II.

Ovaj Zaključak će se objaviti u „Službenom glasniku općine Vitez“.

***PREDSJEDNIK
OPĆINSKOG VIJEĆA
Hidajet Sivro***

OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-3-35-2-1448/18

Vitez, 18. 4. 2018. godine

Na temelju članka 24. Statuta općine Vitez ("Službeni glasnik općine Vitez" broj 5/08), Općinsko vijeće Vitez nakon razmatranja Programa rada OO Crvenoga križa za 2018. godinu, na svojoj 10. redovitoj sjednici održanoj dana 18. 04. 2018. godine **d o n i j e l o j e**

ZAKLJUČAK**I.**

Općinsko vijeće Vitez usvaja:

Program rada OO Crvenog križa Vitez za 2018.godinu, koji je usvojen na sjednici Predsjedništva Organizacije dana 31. 1. 2018. godine pod brojem:1-01-05-02/18 od 27. 02. 2018. godine.

II.

Ovaj Zaključak će se objaviti u „Službenom glasniku općine Vitez“.

***PREDSJEDNIK
OPĆINSKOG VIJEĆA
Hidajet Sivro***

OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-3-22-1-1449/18

Vitez, 18. 4. 2018. godine

Na osnovu člana 24. Statuta općine Vitez („Službeni glasnik općine Vitez“ broj 5/08), člana 11.stav (2) Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti („Službene novine F BiH“ broj 32/09) i člana 45. Pravilnika o razvrstavanju, minimalnim uslovima ugostiteljskih objekata iz skupine „Restorani“, „Barovi“, „Catering objekti“ i „Objekti jednostavnih usluga“ („Službene novine F BiH“ broj: 40/10), Općinsko vijeće Vitez na 10.sjednici održanoj dana 18. 04. 2018. godine d o n i j e l o j e

ODLUKU**o dopuni Odluke o utvrđivanju radnog vremena ugostiteljskih objekata**

Član 1.

U Odluci o utvrđivanju radnog vremena ugostiteljskih objekata („Službeni glasnik općine Vitez“ broj 3/00, 4/02, 2/09 i 9/09) u članu 2. iza stava (3) dodaje se novi stav (4) i tekst:

„Ugostiteljski objekti mogu poslovati do 24:00 sata, u kojima su provedene mjere za zaštitu od buke u skladu sa posebnim propisima, a što će se utvrditi u postupku izdavanja posebnog odobrenja od nadležne službe.

Odluka o produženom radnom vremenu odnosi se na sve registrovane ugostiteljske objekte općine Vitez i primjenjivat će se od 1. aprila do 30. septembra“.

U ostalom dijelu odluka ostaje nepromijenjena.

Član 2.

Odluka stupa na snagu osmoga dana po objavljivanju u „Službenom glasniku općine Vitez“.

PREDSJEDNIK
OPĆINSKOGA VIJEĆA
Hidajet Sivro

OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-3-22-1-1449/18

Vitez, 18. 4. 2018. godine

Na temelju članka 24. Statuta općine Vitez („Službeni glasnik općine Vitez“ broj 5/08), članka 11.stavak (2) Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti („Službene novine F BiH“ broj 32/09) i članka 45. Pravilnika o razvrstavanju, minimalnim uvjetima ugostiteljskih objekata iz skupine „Restorani“, „Barovi“, „Catering objekti“ i „Objekti jednostavnih usluga“ („Službene novine F BiH“ broj: 40/10), Općinsko vijeće Vitez na 10.sjednici održanoj dana 18. 04. 2018. godine d o n i j e l o j e

ODLUKU**o dopuni Odluke o utvrđivanju radnog vremena ugostiteljskih objekata**

Članak 1.

U Odluci o utvrđivanju radnog vremena ugostiteljskih objekata („Službeni glasnik općine Vitez“ broj 3/00, 4/02, 2/09 i 9/09) u članku 2. iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) i tekst:

„Ugostiteljski objekti mogu poslovati do 24:00 sata, u kojima su provedene mjere za zaštitu od buke sukladno posebnim propisima, a što će se utvrditi u postupku izdavanja posebnoga odobrenja od nadležne službe.

Odluka o produženom radnom vremenu odnosi se na sve registrirane ugostiteljske objekte općine Vitez i primjenjivat će se od 1. travnja do 30. rujna“.

U ostalom dijelu odluka ostaje nepromijenjena.

Članak 2.

Odluka stupa na snagu osmoga dana po objavi u „Službenom glasniku općine Vitez“.

PREDSJEDNIK
OPĆINSKOGA VIJEĆA
Hidajet Sivro

OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-3-44-3-1450/18

Vitez, 18. 4. 2018. godine

Na osnovu člana 25. Statuta općine Vitez („Službeni glasnik općine Vitez“ broj 5/08), Općinsko vijeće Vitez na svojoj 10.sjednici održanoj dana 18. 4. 2018. godine usvojilo je

**PROGRAM RAZVOJA ZAŠTITE I
SPAŠAVANJA
LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD
PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
U OPĆINI VITEZ
ZA PERIOD OD 2017. do 2022. GODINE**

SADRŽAJ**OPĆINSKO VIJEĆE**

Broj: 01-3-44-3-1450/18

Vitez, 18. 4. 2018. godine

Na temelju članka 25. Statuta općine Vitez („Službeni glasnik općine Vitez“ broj 5/08), Općinsko vijeće Vitez na svojoj 10.sjednici održanoj dana 18. 4. 2018. godine usvojilo je

**PROGRAM RAZVOJA ZAŠTITE I
SPAŠAVANJA
LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD
PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
U OPĆINI VITEZ
ZA RAZDOBLJE OD 2017. do 2022. GODINE**

KAZALO

	UVOD	14
I	ZAKONSKI PROPISI	16
II	PROGRAMIRANJE I PLANIRANJE	20
III	ZAKLJUČCI IZ PROCJENE UGROŽENOSTI OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA	21
IV	STANJE ORGANIZOVANOSTI/ORGANIZIRANOSTI CIVILNE ZAŠTITE I DOSTIGNUTOM STUPNJU ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD POJEDINIH PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA	22
V	PREVENTIVNE MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA	25
V - 1.	PROGRAMI MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA, IZVRŠIOCI-NOSIOCI/IZVRŠITELJI-NOSITELJI PREVENTIVNIH MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA	26
V - 2.	PROJEKTI SANACIJE, IZVRŠIOCI/IZVRŠITELJI IZRADE I IMPLEMENTACIJE	35
VI	TEMELJNI CILJEVI, ZADACI I NAČIN OSTVARIVANJA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA SA SMJERNICAMA ZA ORGANIZACIJU SNAGA I SREDSTAVA CIVILNE ZAŠTITE - SNAGA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA	38
VII	OSNOVE ZA IZRADU PROGRAMA OBUČAVANJA I OSPOSOBLJAVANJA U ZAŠTITI I SPAŠAVANJU	41
VIII	SMJERNICE ZA ISTRAŽIVAČKU I RAZVOJNU DJELATNOST OD ZNAČAJA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE	43
IX	PREGLED OČEKIVANIH TROŠKOVA SA IZVORIMA FINANSIRANJA/FINANCIRANJA	44

UVOD

Osnov za izradu Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na općini Vitez (u daljem tekstu Program) jeste član 29. tačka 2. “donosi program razvoja zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća općine, odnosno Grada” Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (“Službene novine Federacije BiH”, br. 39/03, 22/06 i 43/10) u daljem tekstu Zakona.

Organiziranje i provođenje zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća obavlja se na osnovu programa razvoja i planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća, što je regulisano Poglavljem X članovima 168. do 174a. Zakona.

Općinskim programom razvoja određuje se politika i strategija zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u kojima se definišu konkretni programi, projekti i inicijative usaglašene sa utvrđenom politikom i strateškim pravcima razvoja zaštite i spašavanja.

Općinskim programom osigurava se neprekidan proces razvoja cjelovitog i jedinstvenog sistema zaštite i spašavanja na području općine:

(1) Općina donosi svoje programe i planove zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća, u skladu sa ovim Zakonom i drugim propisima.

(2) Općinski programi i planovi moraju biti usaglašeni s kantonalnim programima i planovima.

(3) Procjenu ugroženosti općine i općinske programe i planove zaštite i spašavanja izrađuje služba civilne zaštite općine, u saradnji sa službama za upravu općine, zavisno od oblasti koje su u njihovoj nadležnosti.

(4) Na prijedlog općinskog načelnika, općinsko vijeće donosi općinski program zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća.

(5) Općinski plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća donosi općinski načelnik, na prijedlog službe civilne zaštite općine.

(6) Realizaciju mjera zaštite i spašavanja i drugih zadataka, utvrđenih u planu, iz stava 5. ovog

UVOD

Temelj za izradu Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na općini Vitez (u daljem tekstu Program) jeste članak 29. točka 2. “donosi program razvoja zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća općine, odnosno Grada” Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (“Službene novine Federacije BiH”, br. 39/03, 22/06 i 43/10) u daljem tekstu Zakona.

Organiziranje i provođenje zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća obavlja se na osnovu programa razvoja i planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća, što je regulirano Poglavljem X članovima 168. do 174a. Zakona.

Općinskim programom razvoja određuje se politika i strategija zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u kojima se definiraju konkretni programi, projekti i inicijative usuglašene sa utvrđenom politikom i strateškim pravcima razvoja zaštite i spašavanja.

Općinskim programom osigurava se neprekidan proces razvoja cjelovitog i jedinstvenog sistema zaštite i spašavanja na području općine:

(1) Općina donosi svoje programe i planove zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća, sukladno ovom Zakonu i drugim propisima.

(2) Općinski programi i planovi moraju biti usuglašeni s kantonalnim programima i planovima.

(3) Procjenu ugroženosti općine i općinske programe i planove zaštite i spašavanja izrađuje služba civilne zaštite općine, u suradnji sa službama za upravu općine, zavisno od oblasti koje su u njihovoj nadležnosti.

(4) Na prijedlog općinskog načelnika, općinsko vijeće donosi općinski program zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća.

(5) Općinski plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća donosi općinski načelnik, na prijedlog službe civilne zaštite općine.

(6) Realizaciju mjera zaštite i spašavanja i drugih zadataka, utvrđenih u planu, iz stavka 5. ovog

člana, vrše sve općinske službe za upravu i drugi organi općinske uprave, svaka u oblasti za koju su osnovane, a koordinaciju aktivnosti na vršenju tih zadataka ostvaruje služba civilne zaštite općine.

Općinski Program sadrži slijedeća pitanja sadržana u članu 169. tačka 3. Zakona:

- 1) zaključke iz Procjene ugroženosti općine
- 2) podatke o stanju organiziranosti civilne zaštite i dostignutom stepenu zaštite i spašavanja od pojedinih prirodnih i drugih nesreća;
- 3) preventivne mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi;
- 4) osnovne ciljeve, zadatke i način ostvarivanja zaštite i spašavanja, sa smjernicama za organiziranje snaga i sredstava civilne zaštite, odnosno snaga zaštite i spašavanja;
- 5) osnove za izradu programa obučavanja i osposobljavanja u zaštiti i spašavanju;
- 6) smjernice za istraživačku i razvojnu djelatnost od značaja za zaštitu i spašavanje;
- 7) zadatke i način realizacije zadataka utvrđenih u Programu razvoja zaštite i spašavanja Bosne i Hercegovine;
- 8) pregled očekivanih troškova, sa izvorima finansiranja.

Program donosi se za period od najmanje pet godina.

Ustavno-pravni položaj sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara Federacije BiH tako je Zakonom koncipiran da postoji opravdana društvena potreba za stručnim i naučnim rješenjima brojnih problema, njegove implementacije u preduzećima, ustanovama, javnim službama, državnim, entitetskim, kantonalnim i općinskim organima, udruženjima građana, organizacijama civilnog društva, kao i društva u cjelini.

U tom smislu Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća jeste: organizirano, sveobuhvatno, usklađeno, racionalno i efikasno planiranje razvoja sistema za zaštitu ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća radi efikasnog odgovora društvene i državne zajednice u

članka, vrše sve općinske službe za upravu i drugi organi općinske uprave, svaka u oblasti za koju su osnovane, a koordinaciju aktivnosti na vršenju tih zadataka ostvaruje služba civilne zaštite općine.

Općinski Program sadrži slijedeća pitanja sadržana u članku 169. točka 3. Zakona:

- 1) zaključke iz Procjene ugroženosti općine
- 2) podatke o stanju organiziranosti civilne zaštite i dostignutom stupnju zaštite i spašavanja od pojedinih prirodnih i drugih nesreća;
- 3) preventivne mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi;
- 4) osnovne ciljeve, zadatke i način ostvarivanja zaštite i spašavanja, sa smjernicama za organiziranje snaga i sredstava civilne zaštite, odnosno snaga zaštite i spašavanja;
- 5) osnove za izradu programa obučavanja i osposobljavanja u zaštiti i spašavanju;
- 6) smjernice za istraživačku i razvojnu djelatnost od značaja za zaštitu i spašavanje;
- 7) zadatke i način realizacije zadataka utvrđenih u Programu razvoja zaštite i spašavanja Bosne i Hercegovine;
- 8) pregled očekivanih troškova, sa izvorima financiranja.

Program donosi se za period od najmanje pet godina.

Ustavno-pravni položaj sustava zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara Federacije BiH tako je Zakonom koncipiran da postoji opravdana društvena potreba za stručnim i naučnim rješenjima brojnih problema, njegove implementacije u poduzećima, ustanovama, javnim službama, državnim, entitetskim, kantonalnim i općinskim tijelima, udrugama građana, organizacijama civilnog društva, kao i društva u cjelini.

U tom smislu Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća jeste: organizirano, sveobuhvatno, usklađeno, racionalno i efikasno planiranje razvoja sustava za zaštitu ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća radi efikasnog odgovora društvene i državne zajednice u

BiH na opasnosti koje prirodne i druge nesreće donose.

Navedene činjenice ukazuju na potrebu planiranja razvoja sistema zaštite i spašavanja na jedinstvenim osnovama u skladu sa novim konceptom definisanja ciljeva, organizovanja i funkcionisanja i naučnog promišljanja daljeg razvoja ovih vrlo važnih zaštitnih funkcija našeg društva. To se naročito odnosi na definisanje postupaka planiranja strateškog razvoja i kompetencija nužnih za:

- razradu programa strateškog razvoja sistema zaštite i spašavanja za općinu, odnosno jedinicu lokalne samouprave
- provođenje nužnih mjera i projekata radi postizanja identificiranih razvojnih ciljeva.

Program razvoja koji slijedi obuhvaća osnovne smjernice za planiranje strateškog razvoja sistema zaštite i spašavanja na općini, posebno za razradu Programa strateškog razvoja i pripremu njegovog provođenja i na Procjenu ugroženosti općine od prirodnih i drugih nesreća.

Ovaj Program razvoja je instrumenat koji pomaže ostalim pripadnicima lokalne zajednice ili organizacijama da zajednički dijele odgovornost u ovoj ulozi, kao i da utvrde koncenzus o budućnosti i predloženim strategijama razvoja sistema zaštite i spašavanja koje vode u tom pravcu.

I. ZAKONSKI PROPISI

ZAKONSKI PROPISI I OPĆINSKI AKTI:

- Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine FBiH» broj 49/06)
- Statut općine („Službeni glasnik općine Vitez“, broj: 5/08).
- Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10).
- Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine F BiH“, broj: 64/09)
- Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu SBK („Službene novine SBK“, broj: 15/12)
- Odluka o organiziranju i funkcionisanju zaštite i

BiH na opasnosti koje prirodne i druge nesreće donose.

Navedene činjenice ukazuju na potrebu planiranja razvoja sustava zaštite i spašavanja na jedinstvenim osnovama sukladno novim konceptom definiranja ciljeva, organiziranja i funkcioniranja i znanstvenog promišljanja daljeg razvoja ovih vrlo važnih zaštitnih funkcija našeg društva. To se naročito odnosi na definiranje postupaka planiranja strateškog razvoja i kompetencija nužnih za:

- razradu programa strateškog razvoja sustava zaštite i spašavanja za općinu, odnosno jedinicu lokalne samouprave
- provođenje nužnih mjera i projekata radi postizanja identificiranih razvojnih ciljeva.

Program razvoja koji slijedi obuhvaća osnovne smjernice za planiranje strateškog razvoja sustava zaštite i spašavanja na općini, posebno za razradu Programa strateškog razvoja i pripremu njegovog provođenja i na Procjenu ugroženosti općine od prirodnih i drugih nesreća.

Ovaj Program razvoja je instrument koji pomaže ostalim pripadnicima lokalne zajednice ili organizacijama da zajednički dijele odgovornost u ovoj ulozi, kao i da utvrde koncenzus o budućnosti i predloženim strategijama razvoja sustava zaštite i spašavanja koje vode u tom pravcu.

I. ZAKONSKI PROPISI

ZAKONSKI PROPISI I OPĆINSKI AKTI:

- Zakon o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine FBiH» broj 49/06)
- Statut općine („Službeni glasnik općine Vitez“, broj: 5/08).
- Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10).
- Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine F BiH“, broj: 64/09)
- Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu KSB („Službene novine KSB“, broj: 15/12)
- Odluka o organiziranju i funkcioniranju zaštite i

spašavanju na općini Vitez („Sl. glasnik općine Vitez“, broj:01/07).

- Procjena ugroženosti općine Vitez
- Program razvoja zaštite i spašavanja općine Vitez broj:01-3-44-3-4308/07 od 21.6.2007. godine
- Odluka o ustupanju izvornih prihod SBK/KBS broj: 03-3-005-524/98.
- Budžet općine Vitez

spašavanju na općini Vitez („Sl. glasnik općine Vitez“, broj:01/07).

- Procjena ugroženosti općine Vitez
- Program razvoja zaštite i spašavanja općine Vitez broj:01-3-44-3-4308/07 od 21.6.2007. godine
- Odluka o ustupanju izvornih prihod KBS/SBK broj: 03-3-005-524/98.
- Proračun općine Vitez

R/B	PROPISI I OBLASTI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA IZ NADLEŽNOSTI OPĆINE	NADLEŽNOST DONOŠENJA	PRIPREMA
1.	Odluka o formiranju općinske službe civilne zaštite	Općinsko vijeće	Stručna i zajednička služba O.V. i Općinskog načelnika
2.	Odluka o organizovanju/organiziranju i funkcionisanju/funkcioniranju zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća	Općinsko vijeće	Služba civilne zaštite
3.	Odluka o usvajanju procjene ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća na općini Vitez	Načelnik	Služba civilne zaštite
4.	Odluka o usvajanju programa razvoja zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća	Općinsko vijeće	Služba civilne zaštite
5.	Odluka o formiranju Općinskog štaba CZ	Načelnik	Služba civilne zaštite
6.	Odluka o formiranju Operativnog centra civilne zaštite	Općinsko vijeće	Služba civilne zaštite
7.	Odluka o nadležnosti i obavezama/obvezama službe civilne zaštite proistekle iz Člana 31 gore spomenutog zakona (Sl. novine FBiH broj:39/03 i 22/06) u provođenju mjera zaštite i spašavanja	Općinsko vijeće	Služba civilne zaštite
8.	Odluka o obavezama/obvezama službi općine na provođenju mjera zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća (Faza preventivne zaštite, Faza spašavanja i Faza otklanjanja) shodno zakonskim propisima iz svoje nadležnosti.	Općinsko vijeće	Služba civilne zaštite

9.	Akti na implementaciji Zakona o protivpožarnoj/protupožarnoj zaštiti vezani za formiranje PVJ	Općinsko vijeće Općinski načelnik	Služba civilne zaštite
10.	Odluka o organizovanju/organiziranju službi zaštite i spašavanja u ustanovama, javnim i privatnim preduzećima, koje su planirane procjenom ugroženosti, na provođenju mjera zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća (Faza preventivne zaštite, Faza spašavanja i Faza otklanjanja) shodno zakonskim propisima iz svoje nadležnosti, sa personalnim i materijalnim formacijama.	Općinsko vijeće	Služba civilne zaštite
11.	Uputstvo/naputak o obavezama/obvezama službi zaštite i spašavanja u ustanovama, javnim i privatnim preduzećima, koje su planirane procjenom ugroženosti, na provođenju mjera zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća (Faza preventivne zaštite, Faza spašavanja i Faza otklanjanja) shodno zakonskim propisima iz svoje nadležnosti	Pomoćnik načelnika za civilnu zaštitu	Služba civilne zaštite
12.	Odluka o formiranju i Rješenja o imenovanju općinske komisije/povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća shodno Uredbi o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća	Načelnik	Služba civilne zaštite
13.	Odluka o formiranju Profesionalne vatrogasne jedinice	Općinsko vijeće	Služba civilne zaštite
14.	Odluka o broju povjerenika po naseljenim mjestima, ustanovama, javnim i privatnim preduzećima i ostali	Načelnik	Služba civilne zaštite
15.	Rješenja o postavljenju povjerenika civilne zaštite, shodno članu/članku 119 zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Sl. novine FBiH broj: 39/03 i 22/06).	Načelnik, direktori/ravnatelji i rukovodioci/ rukovoditelji	Služba civilne zaštite
16.	Odluka o formiranju J.O.N-a (Jedinice opće namjene) po naseljenim mjestima, ustanovama javnim i privatnim preduzećima i ostali, sa personalnim i materijalnim formacijama.	Načelnik, direktori/ravnatelji i rukovodioci/ rukovoditelji	Služba civilne zaštite

17.	Odluka o formiranju regionalnih štabova na nivou općine	Načelnik	Služba civilne zaštite
18.	Odluka o finansiranju/financiranju zaštite (Faza preventivne zaštite, Faza spašavanja i Faza otklanjanja) ,od prirodnih i drugih nesreća iz redovnog budžeta/proračuna općine u skladu sa članom/sukladno članu 179. Zakona (Sl. novine FBiH broj: 39/03 i 22/06).	Općinsko vijeće	Služba civilne zaštite
19.	Odluka o upotrebi sredstava od posebnog poreza na neto plaće od 0,5% shodno članu/članku 184. (Sl. novine FBiH broj: 39/03) i članu/članku 88. (Sl. novine FBiH broj: 22/06).	Štab CZ	Služba civilne zaštite
20.	Odluka o usvajanju plana utroška sredstava od posebnog poreza na neto plaće od 0,5% shodno zakonu član/članak 180. stav/stavak (5) Zakona (Sl. novine FBiH broj: 39/03) i članu/članku 88. (Sl. novine FBiH broj: 22/06	Štab CZ	Služba civilne zaštite
21.	Odluke o formiranju službi zaštite i spašavanja, Ugovori o međusobnim pravima i obavezama/obvezama	Načelnik	Služba civilne zaštite
23.	Odluka o dimnjačarskoj službi	Načelnik	Služba civilne zaštite
24.	Odluka o uslovima i načinu spaljivanja suhe trave i korova	Načelnik	Služba civilne zaštite

II. PROGRAMIRANJE I PLANIRANJE

Značaj strateškog planiranja razvoja sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na općini Vitez je pristup razvoju kao neprekidnom procesu koji olakšava samojačanje čestim povratnim vezama i procjenjivanjem već provedenih koraka tokom priprema slijedećih osnovnih područja koja su međusobno povezana, a to su:

- Programiranje
- Provođenje
- Nadzor i vrednovanje
- Revizija razvojnih programa
- Osnovna područja povezana su s ključnim tehnikama upravljanja razvojem koja pokrivaju:
  1. Tehniku odlučivanja
  2. Tehniku motiviranja komunikacije i moderacije
  3. Tehniku upravljanja i organizacije

Nosioci razvoja općine i nosioci upravljanja razvojem sistemom zaštite i spašavanja moraju, osim osnovnih aspekata programiranja i metodologije nadzora i ocjenjivanja, poznavati i specifičnosti tehnike upravljanja samog sistema, naročito kada ispoljava namjensku reakciju.

Prema zakonskim rješenjima, provođenje je prepušteno korisnicima, tj. općinama, organizacijama, preduzećima i građanima (mjesnoj zajednici).

Razrada Programa zaštite i spašavanja u općini mora biti tek prvi korak u razvojnom procesu koji se sastoji od gore navedenih.

Izrada Programa razvoja predstavlja značajan korak, za mnoge je čak i najznačajniji korak, on može samo odrediti smjer i srednjoročni plan aktivnosti, te približno potrebno vrijeme i raspored resursa.

Operativni plan razvoj se često podcjenjuje, pa i zanemaruje i ima svoje mjesto u izradi Programa razvoja.

Primjerice, često se postavlja pitanje jesu li razvojni programi nadređeni ili podređeni prostornim planovima i do koje bi mjere programi strateškog razvoja trebali uzimati u obzir određenja prostornih planova.

Naravno, svaki plan koji je usvojilo izabrano upravljačko tijelo (Općinsko vijeće), vrijedi kao zakonski potkrijepljen dokument čije određenje i nakane treba u tome smislu i uzimati.

Ako nosioci izrade programa razvoja zaštite i spašavanja otkriju tehničke i metodološke slabosti, mogu preporučiti izmjene, koje će pridonijeti razvoju administrativno-teritorijalne ili sektorske jedinice.

Proces planiranja mora se temeljiti na trenutnoj situaciji koju takvi dokumenti oblikuju i na nju utiču.

II. PROGRAMIRANJE I PLANIRANJE

Značaj strateškog planiranja razvoja sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na općini Vitez je pristup razvoju kao neprekidnom procesu koji olakšava samojačanje čestim povratnim vezama i procjenjivanjem već provedenih koraka tijekom priprema slijedećih osnovnih područja koja su međusobno povezana, a to su:

- Programiranje
- Provođenje
- Nadzor i vrednovanje
- Revizija razvojnih programa
- Osnovna područja povezana su s ključnim tehnikama upravljanja razvojem koja pokrivaju:
  1. Tehniku odlučivanja
  2. Tehniku motiviranja komunikacije i moderacije
  3. Tehniku upravljanja i organizacije

Nositelji razvoja općine i nositelji upravljanja razvojem sistemom zaštite i spašavanja moraju, osim osnovnih aspekata programiranja i metodologije nadzora i ocjenjivanja, poznavati i specifičnosti tehnike upravljanja samog sustava, naročito kada ispoljava namjensku reakciju.

Prema zakonskim rješenjima, provođenje je prepušteno korisnicima, tj. općinama, organizacijama, poduzećima i građanima (mjesnoj zajednici).

Razrada Programa zaštite i spašavanja u općini mora biti tek prvi korak u razvojnom procesu koji se sastoji od gore navedenih.

Izrada Programa razvoja predstavlja značajan korak, za mnoge je čak i najznačajniji korak, on može samo odrediti smjer i srednjoročni plan aktivnosti, te približno potrebno vrijeme i raspored resursa.

Operativni plan razvoj se često podcjenjuje, pa i zanemaruje i ima svoje mjesto u izradi Programa razvoja.

Primjerice, često se postavlja pitanje jesu li razvojni programi nadređeni ili podređeni prostornim planovima i do koje bi mjere programi strateškog razvoja trebali uzimati u obzir određenja prostornih planova.

Naravno, svaki plan koji je usvojilo izabrano upravljačko tijelo (Općinsko vijeće), vrijedi kao zakonski potkrijepljen dokument čije određenje i nakane treba u tome smislu i uzimati.

Ako nosioci izrade programa razvoja zaštite i spašavanja otkriju tehničke i metodološke slabosti, mogu preporučiti izmjene, koje će pridonijeti razvoju administrativno-teritorijalne ili sektorske jedinice.

Proces planiranja mora se temeljiti na trenutnoj situaciji koju takvi dokumenti oblikuju i na nju utječu.

III. ZAKLJUČCI IZ PROCJENE UGROŽENOSTI OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

R/B	VRSTA OPASNOSTI PRIRODNE I DRUGE NESREĆE	UGROŽENO PODRUČJE
1.	Zemljotresi	Prema seizmološkoj karti jačina zemljotresa od 6° - 9° MCS, magnitude M 6,6 sa pravcima r. Lašve – Bile – Krušćice. Moguća oštećenja stambenih i gospodarskih objekata, dalekovoda i mostova.
2.	Poplave, klizišta i odroni	U posljednjih 15 godina desilo se 5 većih plavnih poplava koje su ugrožavale stambene i gospodarske objekte, dalekovode, poljoprivredne površine i erodiranje zemljišta sa velikim materijalnim štetama. Prema geološkoj karti i snimljenim područjima aktivnih klizišta na općini Vitez, najugroženija područja sa većim materijalnim štetama i mogućnosti stradanja ljudi su naseljena mjesta nabrojana u Procjeni i u uskoj vezi su sa poplavama i većim padavinama
3.	Upadi snijega, snježni nanosi i poledice	U zimskom periodu ugroženi su putevi na dionicama brdskog i brdsko-planinskog dijela i to: regionalni put R-441 na prevoju Vjetrenice, lokalni putevi za naselja: Vjetrenica-Preočica, Zvijezda-Lupac, Gornja Večeriska - Zaselje, Jardol - Bukve, Sadovače – Đotle - Muratovići, Krušćica - Vodovod Ilidža.
4.	Suše	Pojavom suša na sjevernim dijelovima općine dolazi do šteta na zasijanim poljoprivrednim površinama, kao u Procjeni.
5.	Oluje i olujni vjetrovi	Pojavom olujnih vjetrova preko 60 km/h ugroženi su krovovi objekata, dalekovodi i voćnjaci za područja pravca: zapad-sjeveroistok, sjever-jugozapad i sjeverozapad-istok.
6.	Tuča (grad-led)	Tuča i led javlja se u brdsko-planinskom dijelu sjeverne i južne strane općine.
7.	Mraz	Na dijelu poljoprivrednih površina prostora općine Vitez koji su izloženi Vlašičkom platou, usljed razlike temperatura na površini zemlje, često se javljaju mrazevi u periodu maj – juni, kada su poljoprivredne kulture u fazi razvoja
8.	Ljudske, životinjske i biljne bolesti	Pojava epidemija i zaraznih bolesti kod ljudi i životinja. Najčešća oboljenja na poljoprivrednim usjevima općine Vitez su povrće (krompir, paradajz, paprika) i voće (šljiva, kruška, jabuka, zasadi malina i zasadi jagoda).
9.	Požari	Strukturom izgrađenosti objekata i pojasom šuma na općini Vitez, postoji opasnost od izbijanja većih šumskih požara (lokacije: Krušćička planina, Kuber, Pecarnica), a kod objekata: Poslovni centri, benzinske pumpe, lokacija P.S. "Vitezit" Vitez.
10.	Radioaktivno i druga zagađenja zraka, vode, zemljišta i namirnica biljnog i životinjskog porijekla	Neriješena kanalizaciona mreža na općini Vitez (ugradnja prečistača/pročistača), neadekvatno skladištenje otpada na nivou grada (neriješena lokacija deponije smeća – pojava divljih deponija), nepostojanje klaonice životinja (neadekvatno rješavanje kostiju životinja od strane privatnih mesara), nestručno utvrđivanje lokacija benzinskih pumpi, proizvođača i distributera boja i lakova, transport zapaljivih i toksičnih materija na magistralnom putu M-5, neadekvatna inspeksijska kontrola, može doći do ekološke katastrofe.
11.	Ekspanzije i eksplozije opasnih materija	Krug P.S. "Vitezit" (nestručno skladištenje nitroglicerina), benzinske pumpe (lokacije u naseljenom dijelu), proizvodnja, skladištenje i prodaja boja i lakova i njihova upotreba ("Nutral", "PAM", kao i Plinska stanica „Turbo-prom“ u Vitezu, nestručna ugradnja i upotreba peći za centralno grijanje, mogu izazvati veće posljedice po ljude i materijalna dobra.
12.	Nesreće u drumskom saobraćaju/prometu	Neriješeni prilazi raskršća za naseljena mjesta na magistralnom putu M-5, te nepoštivanje propisa i slabe saobraćajne kulture građana i loših cesta vrlo često dolazi do saobraćajnih/prometnih udesa sa ljudskim i materijalnim štetama.
13.	Nesreće od mina i NUS-a	Općina Vitez, po završetku rata, ostala je sa 8,2% zagađene površine na bivšim crtama razgraničenja, što usložnjava opasnost na moguće stradanje ljudi i životinja, te nemogućnosti korištenja šumskih i poljoprivrednih površina od strane građana. Deminiranje rizičnih površina je vrlo skup i dug proces i ova općina sadašnjom dinamikom deminiranja neće moći u doglednih 50 godina očistiti rizične površine.

IV. STANJE ORGANIZOVANOSTI CIVILNE ZAŠTITE I DOSTIGNUTOM STEPENU ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD POJEDINIH PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

Od stupanja na snagu Zakona o zaštiti i spašavanju, sve do danas traje proces formiranja općinske službe za civilnu zaštitu, kao samostalne općinske službi za upravu i isti još uvijek nije okončan, u smislu popune ljudstvom, a posebno uređajima i materijalno tehničkim sredstvima.

Služba civilne zaštite u općini je formirana u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća

(Sl. novine FBiH broj: 39/03 i 22/06).

U skladu sa pomenutim zakonom članovi 29.,30. i 31 (Sl. novine FBiH broj: 39/03), te članovima 14. i 15. (Sl. novine FBiH broj: 22/06), regulisane su nadležnosti općine iz oblasti zaštite i spašavanja.

Strukture civilne zaštite u općini Vitez se organizuju u skladu donesenim Zakonima i podzakonskim aktima viših nivoa vlasti, kao i propisima proisteklim iz istih, a koje donosi naša općina.

Organizacija civilne zaštite obuhvata:

1. ličnu i uzajamnu zaštitu građana;
2. mjere zaštite i spašavanja;
3. štabove civilne zaštite;
4. povjerenike civilne zaštite;
5. službe zaštite i spašavanja;
6. jedinice civilne zaštite;
7. rukovođenje i upotreba snaga i sredstava civilne zaštite.

Jedinstvena organizacija zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, prema Zakonu, ostvaruje se organizovanjem i preduzimanjem slijedećih mjera i djelatnosti:

1. otkrivanje, praćenje i sprječavanje opasnosti od prirodnih i drugih nesreća;
2. obavještanje stanovništva o opasnostima i davanje uputstava za zaštitu i spašavanje;
3. obučavanje i osposobljavanje za zaštitu i spašavanje;
4. organizovanje, opremanje, obučavanje i osposobljavanje civilne zaštite;
5. mobilizacija i aktiviranje snaga i sredstava za zaštitu i spašavanje;
6. otklanjanje posljedica prirodnih i drugih nesreća do osiguranja osnovnih uslova za život;

IV. STANJE ORGANIZIRANOSTI CIVILNE ZAŠTITE I DOSTIGNUTOM STUPNJU ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD POJEDINIH PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

Od stupanja na snagu Zakona o zaštiti i spašavanju, sve do danas traje proces formiranja općinske službe za civilnu zaštitu, kao samostalne općinske službi za upravu i isti još uvijek nije okončan, u smislu popune ljudstvom, a posebno uređajima i materijalno tehničkim sredstvima.

Služba civilne zaštite u općini je formirana u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća

(Sl. novine FBiH broj: 39/03 i 22/06).

U skladu sa spomenutim zakonom članovi 29.,30. i 31 (Sl. novine FBiH broj: 39/03), te članovima 14. i 15. (Sl. novine FBiH broj: 22/06), regulirane su nadležnosti općine iz oblasti zaštite i spašavanja.

Strukture civilne zaštite u općini Vitez se organiziraju u skladu donesenim Zakonima i podzakonskim aktima viših razina vlasti, kao i propisima proisteklim iz istih, a koje donosi naša općina.

Ustrojstvo civilne zaštite obuhvata:

1. osobnu i uzajamnu zaštitu građana;
2. mjere zaštite i spašavanja;
3. štabove civilne zaštite;
4. povjerenike civilne zaštite;
5. službe zaštite i spašavanja;
6. jedinice civilne zaštite;
7. rukovođenje i upotreba snaga i sredstava civilne zaštite.

Jedinstvena organizacija zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, prema Zakonu, ostvaruje se organiziranjem i poduzimanjem slijedećih mjera i djelatnosti:

1. otkrivanje, praćenje i sprječavanje opasnosti od prirodnih i drugih nesreća;
2. obavještanje stanovništva o opasnostima i davanje naputaka za zaštitu i spašavanje;
3. obučavanje i osposobljavanje za zaštitu i spašavanje;
4. organiziranje, opremanje, obučavanje i osposobljavanje civilne zaštite;
5. mobilizacija i aktiviranje snaga i sredstava za zaštitu i spašavanje;
6. otklanjanje posljedica prirodnih i drugih nesreća do osiguranja osnovnih uvjeta za život;

U skladu sa naprijed navedenim, na općini Vitez trenutna struktura civilne zaštite je slijedeća:

- Donesena je Odluka o organizovanju i funkcionisanju civilne zaštite na općini Vitez,
- Formiran je Općinski štab civilne zaštite, kao krovno operativno tijelo sa 12 članova štaba,
- Formirana je Služba za civilnu zaštitu općine, kao stručna služba za rad organizacionih struktura sa 4 uposlenika, sa Operativnim centrom civilne zaštite koji je opremljen zadovoljavajućom tehnikom,
- Formirano je 6 Regionalnih štabova sa 34 člana štabova,
- Imenovano je 39 povjerenika u 17 mjesnih zajednica,
- Urađen je prijedlog Odluke o formiranju Jedinice opće namjene sa 22 pripadnika i utvrđene su Personalne i materijalne formacije jedinice,
- Izvršena je nabavka znatne količine opreme i materijalno tehničkih sredstava za jedinicu opće namjene (građevinski alat, motorna pila, čamac za spašavanje, kabanice, čizme itd),
- Izvršena nabavka putničkog motornog vozila za potrebe civilne zaštite,
- Urađena je Odluka o formiranju Službi zaštite i spašavanja i izboru pravnih lica u kojima se formiraju službe (7 službi),
- Utvrđene su Konačne, pojedinačne lične i materijalne formacije štabova, povjerenika, službi spašavanja i jedinica opće namjene na teritoriji općine Vitez,
- Izvršeno je formiranje Službe za građevinsku operativu na osnovu Odluke, donesen je Pravilnik i potpisan Ugovor o međusobnim pravima i obavezama, a toku je priprema za formiranje preostalih Službi.

Pobrojanim aktivnostima prethodila je izrada i donošenje slijedećih krovnih dokumenata:

- Donesena je nova Procjena ugroženosti ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća,
- Urađen je prijedlog novog Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na općini Vitez za period 2017-2022. godine. Posebna specifičnost ovog dokumenta je da su u istom zasebno obrađene sve pojave prirodnih ili drugih nesreća i precizirane mjere u tri faze i to za: prvu fazu preventivnog djelovanja, drugu fazu spašavanja i treću fazu otklanjanja posljedica tih pojava. Zatim utvrđeni su nosioci – izvršioci i saradnici na

Sukladno naprijed navedenom, na općini Vitez trenutna struktura civilne zaštite je slijedeća:

- Donesena je Odluka o organiziranju i funkcioniranju civilne zaštite na općini Vitez,
- Formiran je Općinski štab civilne zaštite, kao krovno operativno tijelo sa 12 članova štaba,
- Formirana je Služba za civilnu zaštitu općine, kao stručna služba za rad organizacionih struktura sa 4 uposlenika, sa Operativnim centrom civilne zaštite koji je opremljen zadovoljavajućom tehnikom,
- Formirano je 6 Regionalnih štabova sa 34 člana štabova,
- Imenovano je 39 povjerenika u 17 mjesnih zajednica,
- Urađen je prijedlog Odluke o formiranju Jedinice opće namjene sa 22 pripadnika i utvrđene su Personalne i materijalne formacije jedinice,
- Izvršena je nabava znatne količine opreme i materijalno tehničkih sredstava za jedinicu opće namjene (građevni alat, motorna pila, čamac za spašavanje, kabanice, čizme itd),
- Izvršena nabavka putničkog motornog vozila za potrebe civilne zaštite,
- Urađena je Odluka o formiranju Službi zaštite i spašavanja i izboru pravnih osoba u kojima se formiraju službe (7 službi),
- Utvrđene su Konačne, pojedinačne lične i materijalne formacije štabova, povjerenika, službi spašavanja i jedinica opće namjene na teritoriji općine Vitez,
- Izvršeno je formiranje Službe za građevinsku operativu na osnovu Odluke, donesen je Pravilnik i potpisan Ugovor o međusobnim pravima i obvezama, a tijekom je priprema za formiranje preostalih Službi.

Pobrojanim aktivnostima prethodila je izrada i donošenje slijedećih krovnih dokumenata:

- Donesena je nova Procjena ugroženosti ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća,
- Urađen je prijedlog novog Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na općini Vitez za period 2017-2022. godine. Posebna specifičnost ovog dokumenta je da su u istom zasebno obrađene sve pojave prirodnih ili drugih nesreća i precizirane mjere u tri faze i to za: prvu fazu preventivnog djelovanja, drugu fazu spašavanja i treću fazu otklanjanja posljedica tih pojava. Zatim utvrđeni su nosioci – izvršitelji i suradnici

provođenju mjera (pravna i fizička lica, a posebno pojedine općinske i druge službe), sa načinom i rokovima izvršenja mjera i navedenim zakonskim osnovom za djelovanje prilikom prirodnih ili drugih nesreća. Po usvajanju novog Programa svim nosiocima – izvršiocima i saradnicima dostavit će se Izvodi iz Programa pojedinačno za svakog od nosioca,

- Iz oblasti protiv-požarne zaštite uz Plan implementacije Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu dati su prijedlozi slijedećih akata na usvajanje:
  - Plan zaštite od požara sa 13 priloga koji je i usvojen,
  - Odluka o uslovima i načinu spaljivanja korova, suhe trave, rastinja i biljnih otpadaka na području općine Vitez koja je usvojena,
  - Odluka o organizovanju i funkcionisanju zaštite od požara i vatrogastvu,
  - Odluka o osnivanju Profesionalne vatrogasne jedinice općine Vitez u sistemu Službe za civilnu zaštitu,
  - Odluka o dimnjačarskoj djelatnosti na općini Vitez,
  - Urađen je i usvojen Plan zaštite od poplava općine Vitez

Svakodnevnom praćenjem stanja na terenu po službenoj dužnosti i postupajući po prijavama i zahtjevima pravnih lica i građana, a u skladu sa usvojenim Programima i Planovima:

- vrši se izrada pojedinačnih Projekata,
- preduzimaju se preventivne mjere za sprečavanje šteta,
- vrše procjene šteta u redovnoj proceduri, a u vanrednim situacijama putem Općinske komisije za procjenu šteta
- izvode se radovi na sanaciji prirodnih ili dugih nesreća,
- pruža se pomoć u saniranju šteta pričinjenih pravnim i fizičkim licima i
- ostvaruje saradnja sa institucijama, organizacijama i pojedincima na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara.

na provođenju mjera (pravna i fizička osoba, a posebno pojedine općinske i druge službe), sa načinom i rokovima izvršenja mjera i navedenim zakonskim osnovom za djelovanje prilikom prirodnih ili drugih nesreća. Po usvajanju novog Programa svim nosiocima – izvršiteljima i suradnicima dostavit će se Izvodi iz Programa pojedinačno za svakog od nosioca,

- Iz oblasti protu-požarne zaštite uz Plan implementacije Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu dati su prijedlozi slijedećih akata na usvajanje:
  - Plan zaštite od požara sa 13 priloga koji je i usvojen,
  - Odluka o uvjetima i načinu spaljivanja korova, suhe trave, rastinja i biljnih otpadaka na području općine Vitez koja je usvojena,
  - Odluka o organiziranju i funkcioniranju zaštite od požara i vatrogastvu,
  - Odluka o osnivanju Profesionalne vatrogasne jedinice općine Vitez u sastavu Službe za civilnu zaštitu,
  - Odluka o dimnjačarskoj djelatnosti na općini Vitez,
  - Urađen je i usvojen Plan zaštite od poplava općine Vitez

Svakodnevnom praćenjem stanja na terenu po službenoj dužnosti i postupajući po prijavama i zahtjevima pravnih osoba i građana, sukladno sa usvojenim Programima i Planovima:

- vrši se izrada pojedinačnih Projekata,
- poduzimaju se preventivne mjere za sprečavanje šteta,
- vrše procjene šteta u redovnoj proceduri, a u izvanrednim situacijama putem Općinskog povjerenstva za procjenu šteta
- izvode se radovi na sanaciji prirodnih ili dugih nesreća,
- pruža se pomoć u saniranju šteta pričinjenih pravnim i fizičkim osobama i
- ostvaruje suradnja sa institucijama, organizacijama i pojedincima na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara.

V. PREVENTIVNE MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

Organiziranje i provođenje zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća obavlja se na osnovu Programa i pojedinačnih Projekata.

1. Program razvoja zaštite i spašavanja u kom su posebno obrađene oblasti:

- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU POJAVE KLIZIŠTA I ODRONA
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU UPADA SNIJEGA, SNJEŽNIH NANOSA I POLEDICA
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU POPLAVA
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU SUŠA
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU TUČE I OLUJA
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU POJAVE MRAZEVA
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU POJAVE EPIDEMIJA I ZARAZNIH BOLESTI KOD LJUDI
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU POJAVE EPIDEMIJA I ZARAZNIH BOLESTI KOD ŽIVOTINJA
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU POJAVE BILJNIH BOLESTI
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU ŠUMSKIH POŽARA
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU POŽARA NA STAMBENIM, INDUSTRIJSKIM, POSLOVNIM I DRUGIM OBJEKTIMA
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU RUŠENJA I PRELIJEVANJA BRANA NA AKUMULACIJAMA
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU NASTANKA EKSPLOZIJA, EKSPANZIJA, GASOVA I OPASNIH MATERIJA
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU ZAGAĐENJA ZRAKA, VODE I TLA
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE OD MES-a I NUS-a
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU ZEMLJOTRESA

2. Projekti za pojedine oblasti:

- PROJEKTI IZGRADNJE SKLONIŠTA
- PROJEKTI SANACIJE ODRONA
- PROJEKTI SANACIJE KLIZIŠTA
- PROJEKTI ČIŠĆENJA RIJEKA I POTOKA
- PROJEKTI REGULACIJE RIJEKA I POTOKA
- PROJEKTI IZGRADNJE I SANACIJE VODOOPSKRBNIH OBJEKATA, HIDRANATA ITD
- PROJEKTI SANACIJE ZAŠTITNE ZONE VODO-SNABDIJEVANJA IZVORIŠTA „KREMENIK“
- PROJEKTI ZAŠTITE IZVORIŠTA VODO-SNABDIJEVANJA „ILIDŽA“
- PROJEKTI ČIŠĆENJA OTPADA NA TOKOVIMA RIJEKA I POTOKA
- PROJEKTI DEMINIRANJA
- PROJEKTI TRAJNE OGRADE
- PROJEKTI OBILJEŽAVANJA
- PROJEKTI REKONSTRUKCIJE I MODERNIZACIJE SAOBRAĆAJNICA

V. PREVENTIVNE MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

Organiziranje i provođenje zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća obavlja se na temelju Programa i pojedinačnih Projekata.

1. Program razvoja zaštite i spašavanja u kom su posebno obrađene oblasti:

- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU POJAVE KLIZIŠTA I ODRONA
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU UPADA SNIJEGA, SNJEŽNIH NANOSA I POLEDICA
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU POPLAVA
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU SUŠA
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU TUČE I OLUJA
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU POJAVE MRAZEVA
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU POJAVE EPIDEMIJA I ZARAZNIH BOLESTI KOD LJUDI
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU POJAVE EPIDEMIJA I ZARAZNIH BOLESTI KOD ŽIVOTINJA
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU POJAVE BILJNIH BOLESTI
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU ŠUMSKIH POŽARA
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU POŽARA NA STAMBENIM, INDUSTRIJSKIM, POSLOVNIM I DRUGIM OBJEKTIMA
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU RUŠENJA I PRELIJEVANJA BRANA NA AKUMULACIJAMA
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU NASTANKA EKSPLOZIJA, EKSPANZIJA, GASOVA I OPASNIH MATERIJA
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU ZAGAĐENJA ZRAKA, VODE I TLA
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE OD MES-a I NUS-a
- ZAŠTITA I SPAŠAVANJE U SLUČAJU ZEMLJOTRESA

2. Projekti za pojedine oblasti:

- PROJEKTI IZGRADNJE SKLONIŠTA
- PROJEKTI SANACIJE ODRONA
- PROJEKTI SANACIJE KLIZIŠTA
- PROJEKTI ČIŠĆENJA RIJEKA I POTOKA
- PROJEKTI REGULACIJE RIJEKA I POTOKA
- PROJEKTI IZGRADNJE I SANACIJE VODOOPSKRBNIH OBJEKATA, HIDRANATA ITD
- PROJEKTI SANACIJE ZAŠTITNE ZONE VODO-OPKRBE IZVORIŠTA „KREMENIK“
- PROJEKTI ZAŠTITE IZVORIŠTA VODO-OPSKRBE „ILIDŽA“
- PROJEKTI ČIŠĆENJA OTPADA NA TOKOVIMA RIJEKA I POTOKA
- PROJEKTI DEMINIRANJA
- PROJEKTI TRAJNE OGRADE
- PROJEKTI OBILJEŽAVANJA
- PROJEKTI REKONSTRUKCIJE I MODERNIZACIJE PROMETNICA

**V - 1. PROGRAM MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA IZVRŠIOCI-NOSIOCI/
IZVRŠITELJI-NOSITELJI PREVENTIVNIH MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA**

R/B	PROGRAM MJERA	OPIS MJERA	IZVRŠIOCI	SARADNICI	ROK	PROPISI
1.	PROGRAM MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U SLUČAJU ZEMLJOTRESA	1. Izgradnja stambenih, infrastrukturnih i drugih građevinskih objekata u skladu sa/ sukladno propisanim tehničkim i drugim normama za izgradnju navedenih objekata u seizmički ugroženom području.	1. Služba za imovinsko-pravne poslove, katastar i urbanizam - Stručni saradnik suradnik za urbanizam i gradenje/gradnju	1. Služba CZ		<ul style="list-style-type: none"> Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća članovi od 49-62 (Službene novine FBiH br: 39/03) Zakon o izmjeni i dopuni zakona o zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća članovi od 23-32 (Službene novine FBiH br: 22/06) Zakon o gradnji (Službene novine kantona SBK/KSB br: 11/05)
		2. Organiziranje, opremanje i osposobljavanje svih nadležnih pravnih i fizičkih subjekata za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara u slučaju potresa (zemljotresa) na području općine Vitez.	1. Pravna i fizička lica/osobe 2. Služba civilne zaštite	1. Sve službe Općinskih organa		
		3. Obučavanje i osposobljavanje građana za preuzimanje mjera samozaštite i međusobne pomoći u slučaju potresa.	1. KUCZ 2. Služba civilne zaštite	1. Služba za društvene djelatnosti		
		4. Izrada planova za evakuaciju, smještaj i zbrinjavanje lica iz područja ugroženog potresom.	1. Služba civilne zaštite 2. Pravni subjekti	1. Sve službe Općinskih organa		
		5. Izrada planova za medicinsko zbrinjavanje lica/osoba povrijeđenih kao posljedica djelovanja potresa.	1. Služba civilne zaštite	1. Dom zdravlja Vitez 2. Služba za društvene djelatnosti		
		6. Osiguranje u okviru općinskih rezervi odgovarajućih količina živežnih namirnica, odjeće, obuće i drugih potreba stanovništva koje bi bilo u stanju potrebe za ovim sredstvima kao posljedica djelovanja potresa.	1. Služba za društvene djelatnosti 2. Služba za finansije/ financije	1. Federalna uprava robnih rezervi 2. Humanitarne organizacije 3. Crveni krst/križ		
2.	PROGRAM MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U SLUČAJU KLIZIŠTA I ODRONA	1. Izrada katastra klizišta u u općini Vitez. Stalni monitoring katastra klizišta i uvezivanje katastra klizišta u jedinstven informacioni sistem na nivou SBK/ KSB.	1. Služba za imovinsko-pravne poslove, katastar i urbanizam	1. Služba civilne zaštite		<ul style="list-style-type: none"> Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća članovi od 49-62 (Službene novine FBiH br: 39/03) Zakon o izmjeni i dopuni zakona o zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća članovi od 23-32 (Službene novine FBiH br: 22/06) Zakon o gradnji/ gradnji (Službene novine kantona SBK/KSB br: 11/05)
		2. Izrada inženjersko – geološke karte (1 : 2.500) na području općine, na kojoj su registrirana područja sa nestabilnom strukturom zemljišta.	1. Služba za imovinsko-pravne poslove, katastar i urbanizam 2. Služba za preduz./poduz. i lokalni razvoj/razvitak 3. Projektne i istraživačke kuće	1. Služba civilne zaštite		
		3. Osiguranje finansijskih/financijskih sredstava u budžetu općine za sanaciju najprioritetnijih klizišta, posebno onih koji ugrožavaju stambene i infrastrukturne objekte.	2. Služba za finansije/ financije	1. Služba civilne zaštite		
		4. Zabranjena izgradnja stambenih, infrastrukturnih i građevinskih objekata na područjima koja su evidentirana kao klizišta.	1. Služba za opću upravu - Građevinski inspektor	1. Služba civilne zaštite		
		5. Izgradnja odgovarajućih instalacija za drenažu, prihvat i odvođenje površinskih, podzemnih i otpadnih voda, naročito u naseljenim mjestima.	1. Služba za preduzetništvo/ poduzetništvo i lokalni razvoj/razvitak 2. Projektantske kuće	1. Služba civilne zaštite		
		6. Inspeksijska kontrola radi zabrane nekontrolisane/nekontrolirane sječe šuma.	1. Kantonalno ministarstvo šumarstva, vodoprivrede i poljoprivrede/privrede - Kantonalni inspektor za šumarstvo	1. Služba civilne zaštite		
		7. Edukacija stanovništva i pripadnika CZ o načinu prepoznavanja znakova pojave klizišta i osnovnih preventivnih mjera koje treba preduzeti radi sprečavanja daljeg širenja klizišta.	1. Služba civilne zaštite	1. Služba za društvene djelatnosti 2. Služba za preduz./poduz. i lokal. razvoj		

3.	PROGRAM MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U SLUČAJU UPAD SNIJEGA I SNJEŽNIH NANOSA I POLEDICA	1. Izrada planova i programa za zimsko održavanje lokalnih puteva/putova i gradskih prometnica, kao i planova za zimsko održavanje magistralnih i regionalnih puteva/putova.	1. Služba civilne zaštite 2. Služba za preduzet./poduzet. i lokalni razvoj/razvitak 3. Služba za opću upravu - Komunalni inspektor za puteve/putove	1. Služba civilne zaštite	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 39/03) Zakon o izmjeni i dopuni zakona o zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 22/06) Zakon o cestama (Službene novine FBiH br: 6/02 i 18/02)
		Lokalni Regionalni Magistralni	Kantonalna uprava za ceste	1. Služba civilne zaštite	
			Federalna direkcija za ceste	1. Služba civilne zaštite	
		2. Opremanje i osposobljavanje općinskih službi i komunalnih poduzeća za zimsko održavanje puteva/putova. Blagovremeno sklapanje ugovora sa firmama o zimskom održavanju puteva/putova, te osiguranje dovoljnih količina posipnog materijala za putove.	1. Služba za opću upravu 2. JPK "Vitkom" 3. Služba za finansije	1. Služba civilne zaštite	
		3. Priprema općinskih službi CZ-e i drugih struktura CZ-e, posebno Štaba CZ i povjerenika CZ u MZ-a, za obavljanje zadataka iz nadležnosti CZ za vrijeme visokog snijega i snježnih padavina.	1. Služba civilne zaštite	1. Služba za društvene djelatnosti 2. Služba za preduz./poduz. i lokal. razvoj/razvitak	
4. Izvještavanje na najprikladniji način stanovništva i vlasnike poslovnih i drugih objekata o potrebi izvršavanja zakonske obveze uklanjanja snijega sa prilaza navedenim objektima.	1. Služba civilne zaštite	1. Radio Vitez 2. TV - "Jasmin", "Kiseljak" i "Travnik"			
4.	PROGRAM MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U SLUČAJU POPLAVA	1. Izrada i realizacija projekata regulacija korita rijeka i potoka na kritičnim mjestima izlivanja.	1. Kantonalno ministarstvo šumarstva, vodoprivrede i poljoprivrede/privrede 2. Služba za preduz./poduz. i lokalni razvoj/razvitak	1. Služba civilne zaštite	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 39/03) Zakon o izmjeni i dopuni zakona o zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 22/06) Zakon o vodama („Službene novine F BiH“, br: 18/98)
		2. Preduzeti inspeksijski nadzor u cilju sprečavanja odlaganja raznog otpadnog materijala u korita vodotoka.	1. Kantonalno ministarstvo šumarstva, vodoprivrede i poljoprivrede/privrede - Kantonalni inspektor za vodoprivredu 3. Služba za opću upravu - Komunalni inspektor za puteve/putove	1. Služba civilne zaštite	
		3. Izrada i realizacija projekata čišćenja korita vodotoka i njihovo održavanje.	1. Kantonalno ministarstvo šumarstva, vodoprivrede i poljoprivrede/privrede 2. Služba za preduz./poduz. i lokalni razvoj/razvitak	1. Služba civilne zaštite	
		4. Izgradnja i održavanje odbrambenih nasipa na kritičnim mjestima izlivanja.	1. Kantonalno ministarstvo šumarstva, vodoprivrede i poljoprivrede/privrede 2. Služba za preduz./poduz. i lokalni razvoj/razvitak	1. Služba civilne zaštite	
		5. Izgradnja i održavanje vodoprivrednih objekata i sistema za odvođenje i prihvatanje površinskih i podzemnih voda i izgradnja i održavanje propusta iznad i pored puteva/putova, te izgradnja otoka i kanala viška vode u slučaju visokih vodostaja u koritima rijeka.	1. Kantonalno ministarstvo šumarstva, vodoprivrede i poljoprivrede/privrede 2. Služba za preduz./poduz. i lokalni razvoj/razvitak	1. Služba civilne zaštite	
		6. Postavljanje mjernih letvi za mjerenje vodostaja, te njihovo održavanje	1. Kantonalno ministarstvo šumarstva, vodoprivrede i poljoprivrede/privrede	1. Služba civilne zaštite	
		7. Uspostavljanje sistema/sustava osmatranja i obavještavanja visine vodotoka na nivou/razini Mjesnih zajednica.	1. Služba civilne zaštite	1. Služba za društvene djelatnosti	

5.	PROGRAM MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U SLUČAJU SUŠA	1. Obavještanje o valnom pojasu suša i toplom valu.	1. Federalni meteorološki zavod 2. Služba CZ - Operat. centar CZ	1. Radio Vitez 2. Tv - "Jasmin", "Kiseljak" i "Travnik"	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 39/03) Zakon o izmjeni i dopuni zakona o zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 22/06)
		2. Obavještanje stanovništva o redukcijama pitke vode.	1. JPK "Vitkom" 2. Služba CZ - Operat. centar CZ	1. Radio Vitez 2. Tv - "Jasmin", "Kiseljak" i "Travnik"	
		3. Izgradnja sistema navodnjavanja poljoprivrednih površina iz prirodnih izvora, te rijeka i potoka gdje je to moguće.	1. Kantonalno ministarstvo šumarstva, vodoprivrede i poljoprivrede/privrede 2. Služba za preduz./poduz. i lokalni razvoj/razvitak	1. Služba civilne zaštite	
6.	PROGRAM MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U SLUČAJU TUČE I OLUJE	1. Opremanje i osposobljavanje meteoroloških stanica na općini za praćenje klimatskih parametara.	1. Služba civilne zaštite	1. Služba civilne zaštite	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 39/03) Zakon o izmjeni i dopuni zakona o zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 22/06)
		2. Izrada plana za izgradnju sistema za protivgradnu odbranu, izgradnja i redovno održavanje.	1. Služba za preduz./poduz. i lokalni razvoj/razvitak	1. Služba civilne zaštite	
		3. Preventivno održavanje infrastrukture (prenos električne energije i PTT kablovi).	1. Elektro-privreda HZ-H-B 2. Elektro-privreda BiH 3. JP "Pošte BiH" 4. BH Telecom 5. Hrvatska pošta - CP. Vitez 6. Hrvatski telekom TKC	1. Služba CZ - Operati. centar CZ	
		4. Prilikom izdavanja građevinskih dozvola za izgradnju objekata, na vjetrovitim prostorima, obratiti pažnju na statičnost krovne konstrukcije, raspored objekata i smjer okretaja objekta.	1. Služba za imovinsko-pravne poslove, katastar i urbanizam - Stručni saradnik/savjetnik za urbanizam i građenje/građevinarstvo	1. Služba civilne zaštite	
		5. Obavještanje stanovništva o pravcima kretanja mogućeg nastanka tuče i olujnih vjetrova	1. Služba civilne zaštite	1. Radio Vitez 2. Tv - "Jasmin", "Kiseljak" i "Travnik"	
7.	PROGRAM MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U SLUČAJU MRAZEVA	1. Obavještanje stanovništva o mogućim nastancima mrazeva	1. Služba civilne zaštite	1. Radio Vitez 2. Tv - "Jasmin", "Kiseljak" i "Travnik"	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 39/03) Zakon o izmjeni i dopuni zakona o zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 22/6)
		2. Obuka i upoznavanje stanovništva o preventivnim mjerama zaštite poljoprivrednih usjeva od mrazeva (loženje dimnih vatri, zaštita folijama itd.).	1. Služba za preduz./poduz. i lokalni razvoj/razvitak	1. Služba za društvene djelatnosti	
8.	PROGRAM MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U SLUČAJU POJAVE EPIDEMIJE I ZARAZNIH BOLESTI LJUDI	OPĆE MJERE			
		1. Osiguranje higijenski ispravne vode za piće, kao i sanitarnu zaštitu izvorišta, objekata i uređaja koji služi za snabdijevanje/opskrbu vode za piće.	1. JPK "Vitkom" 2. Služba za opću upravu - Inspektor za okoliš	1. Služba civilne zaštite	
		2. Osiguranje zdravstvene ispravnosti životnih namirnica i sanitarno-tehničkih i higijenskih uslova/uvjeta za njihovu proizvodnju i promet.	1. Ministarstvo za zdravstvo i socijalnu politiku 2. Sanitarni inspektor	1. Služba civilne zaštite	
		3. Uklanjanje otpadnih voda i drugih otpadnih materijala na način i pod uslovima/uvjetima kojima se osigurava zaštita od zagađivanja voda i zemljišta, kao i održavanje glodara i insekata na biološki prihvatljivom minimumu.	1. Federalno ministarstvo prometa i komunikacija 2. Direkcija cesta 3. Kantonalna uprava za ceste 4. Služba za opću upravu 5. Inspektor za lokalne puteve/putove	1. Služba civilne zaštite	

8	PROGRAM MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U SLUČAJU POJAVE EPIDEMIJE I ZARAZNIH BOLESTI LJUDI	4. Održavanje sanitarno-tehničkih i higijenskih uslova/uvjeta u javnim zgradama, sredstvima javnog saobraćaja i na javnim mjestima.	1. Korisnici zgrada	1. Služba civilne zaštite			
		5. Vršenje obavezne preventivne dezinfekcije, dezinskcije i deratizacije u: - objektima za snabdijevanje/opskrbu vodom za piće, - objektima za proizvodnju i prometa namirnica, te sirovina za njihovu proizvodnju, odnosno prijevoznim sredstvima namijenjenim za njihov prijevoz/prevoz, - objektima, odnosno prostorima za uklanjanje otpadnih voda i drugih otpadnih materijala, - objektima zdravstvenih ustanova i nosiocima privatne prakse, - objektima odgojno-obrazovnih ustanova, - objektima i sredstvima javnog prometa, - stambenim objektima i dvorištima, - ostalim objektima privr./gospod. društava, (radnim prostorijama, na radnim površinama i sredstvima rada i dr.), drugih pravnih lica, kao i fizičkih lica – obrtnika i drugih pravnih i fizičkih lica.	1. Korisnici zgrada	1. Služba civilne zaštite			<ul style="list-style-type: none"> Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 39/03)
		POSEBNE MJERE					
		1. Predstavljanje i zdravstveno vaspitanje u prevenciji zaraznih bolesti.	1. Federalno ministarstvo zdravstva 2. Kantonalno ministarstvo zdravstva i socijalne politike 3. Zavod za javno zdravstvo 4. HES Vitez	1. Služba civilne zaštite			<ul style="list-style-type: none"> Zakon o izmjeni i dopuni zakona o zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 22/06)
		2. Rano otkrivanje izvora zaraze i puteva/putova prenošenja zaraze.	1. HES Vitez 2. Zdravstvene ustanove (domovi zdravlja, bolnice)	1. Služba civilne zaštite			<ul style="list-style-type: none"> Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („Službene novine F BiH“, br. 29/05)
		3. Laboratorijska izolacija i identifikacija uzročnika.	1. Laboratorijske ustanove preko zdravstvenih ustanova HES-a	1. Služba civilne zaštite			
		4. Prijavlivanje	1. Građani 2. Zdravstvene ustanove	1. Služba civilne zaštite			
		5. Prijevoz, izolacija, hospitalizacija i liječenje oboljelih lica.	1. Zdravstvene ustanove	1. Služba civilne zaštite			
		6. Dezinfekcija, dezinskcija i deratizacija.	1. Zavod za javno zdravstvo - HES - Kantonalni san. inspektor	1. Služba civilne zaštite			
		7. Zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenicima i drugim licima.	1. Zdravstvene ustanove	1. Služba civilne zaštite			
		8. Imunizacija, imonoprofilaksa i hemoprofilaksa.	1. Zdravstvene ustanove	1. Služba civilne zaštite			
9. Karantin, kućna izolacija i zdravstveni nadzor.	1. Zavod za javno zdravstvo - HES 2. Zdravstvene ustanove 3. MUP - kantona	Federalni zavod za javno zdravstvo					

9.	PROGRAM MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U SLUČAJU POJAVE EPIDEMIJE I ZARAZNIH BOLESTI ŽIVOTINJA	1. Otkrivanje i sprečavanje suzbijanja i iskorjenjivanja zaraznih, parazitnih i drugih oboljenja i suzbijanje zoonoza:				
		- zaštitna cijepljenja:	1. Veterinarska stanica Vitez	1. Služba civilne zaštite 2. Stručni saradnik za poljoprivredu u općini		
		- dijagnostičke i druge pretrage:	1. Veterinarski instit. Sarajevo	1. Služba civilne zaštite 2. Stručni saradnik za poljoprivredu u općini		
		- utvrđivanje uzročnika oboljenja i uginuća:	1. Veterinarski instit. Sarajevo	1. Služba civilne zaštite 2. Stručni saradnik za poljoprivredu u općini		
		- ubijanje i eutanazija u dijagnostičke svrhe:	1. Veterinarska stanica Vitez	1. Služba civilne zaštite 2. Stručni saradnik za poljoprivredu u općini		
		- laboratorijska pretraga sirove kože na bedrenicu:	1. Veterinarski instit. Sarajevo	1. Služba civilne zaštite 2. Stručni saradnik za poljoprivredu u općini		
		- laboratorijska pretraga vode:	1. Veterinarski instit. Sarajevo	1. Služba civilne zaštite 2. Stručni saradnik za poljoprivredu u općini		
		- laboratorijska pretraga hrane u proizvodnji i prometu:	1. Veterinarski instit. Sarajevo	1. Služba civilne zaštite 2. Stručni saradnik za poljoprivredu u općini		
		- dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija:	1. Veterinarska stanica Vitez	1. Služba civilne zaštite 2. Stručni saradnik za poljoprivredu u općini		
		- provođenje zoohigijenskih i zootehničkih i izolacijskih mjera:	1. Kantonalni veterinarski inspektori	1. Služba civilne zaštite 2. Stručni saradnik za poljoprivredu u općini		
		- sakupljanje i neškodljivo uklanjanje lešine, konfiskata i nejestivih nus - proizvoda klanja:	1. Kantonalni veterinarski inspektori 2. Veterinarska stanica Vitez	1. Služba civilne zaštite 2. Stručni saradnik za poljoprivredu u općini		
		- posebno označavanje životinja,	1. Veterinarska stanica Vitez	1. Služba civilne zaštite 2. Stručni saradnik za poljoprivredu u općini		
		- posebni uslovi ograničenja i zabrane uvoza i prevoza životinja i proizvoda životinjskog porijekla,	1. Kantonalni veterinarski inspektori	1. Služba civilne zaštite 2. Stručni saradnik za poljoprivredu u općini		
- ograničenje i zabrana kretanja životinja i osoba,	1. Kantonalni veterinarski inspektori	1. Služba civilne zaštite 2. Stručni saradnik za poljoprivredu u općini				
2. Zaštita zdravlja životinja od drugih zaraznih i nezaraznih oboljenja.	1. Veterinarska stanica Vitez	1. Služba civilne zaštite 2. Stručni saradnik za poljoprivredu u općini				
				<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 39/03) • Zakon o izmjeni i dopuni zakona o zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 22/06) • Zakon o veterinarstvu (Službene novine FBiH br: 46/00) 		

		3. Sprečavanje i otkrivanje zagađivanja životinja i proizvoda životinjskog porijekla zagađivačima biološkog, hemijskog i radiološkog porijekla	1. Kantonalni veterinarski inspektori	1. Služba civilne zaštite 2. Stručni saradnik za poljoprivredu u općini		
		4. Osiguranje pravilnog razmnožavanja životinja, sprečavanje poremećaja plodnosti, liječenje neplodnosti životinja, sprečavanje i liječenje uzgojnih oboljenja, te oboljenja podmlatka životinja	1. Veterinarska stanica Vitez	1. Služba civilne zaštite 2. Stručni saradnik za poljoprivredu u općini		
		5. Osiguravanje zoohigijenskih i drugih veterinarsko-zdravstvenih uslova/uvjeta uzgoja i korištenje životinja i očuvanje zdravlja i pravilne ishrane i njega životinja.	1. Kantonalni veterinarski inspektori 2. Veterinarska stanica Vitez	1. Služba civilne zaštite 2. Stručni saradnik za poljoprivredu u općini		
		6. Opskrba veterinarskim lijekovima i veterinarsko-medicinskim proizvodima pri neposrednom pružanju veterinarskih usluga zaštite životinja.	1. Veterinarska stanica Vitez	1. Služba civilne zaštite 2. Stručni saradnik za poljoprivredu u općini		
10.	PROGRAM MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U SLUČAJU POJAVE BILJNIH BOLESTI	1. Obuka poljoprivrednih proizvođača o upotrebi pesticida.	1. Služba za preduz./poduz. i lokalni razvoj/razvitak	1. Služba civilne zaštite		<ul style="list-style-type: none"> Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 39/03) Zakon o izmjeni i dopuni zakona o zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 22/06)
		2. Uzimanje uzoraka za preventivnu analizu pojava bolesti na bilju i biljnim proizvodima.	1. Kant. inspektor za poljoprivredu	1. Institut za poljoprivredu		
		3. Uspostavljanje sistema osmatranja i obavještavanja od strane MZ preko povjerenika MZ o pojavi oboljenja bilja i biljnih proizvoda.	1. Služba za društvene djelatnosti	1. Služba civilne zaštite		
11.	PROGRAM MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U SLUČAJU ŠUMSKIH POŽARA	1. Organizovanje osmatračke službe i osiguranje opreme za šumske požare.		1. Služba civilne zaštite		<ul style="list-style-type: none"> Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 39/03) Zakon o izmjeni i dopuni zakona o zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 22/06) Zakon o zaštiti od požara („Sl. novine SBK/KSB, broj: 11/02) Zakon o šumama (Službene novine FBiH br: 20/ 02 i 37/04) Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu (Službene novine FBiH 64/09)
		2. Osiguranje sredstava za šumske požare.		1. Kant. up. šumar.		
		3. Izgradnja šumskih, prilaznih puteva/putova i prolaza za gašenje požara.		1. Kant. up. šumar.		
		4. osiguranje potrebnih količina vode i drugih sredstava za gašenje požara.		1. Privredno društvo		
		5. Postavljanje zabrana o upotrebi otvorene vatre i drugih izvora na prikladnim i vidljivim lokacijama (izletišta Pljaca, Plavac, Kurijevac, Zabrđe, Zaselje, Budelj, Muratovići, Zalokva).		1. RJ “Vitez”		
		6. Postavljanje uređaja za javljanje početnih požara, na lokacijama šumarskih kuća i drugih objekata, te lovačkim kućama i “čekama”.		1. RJ “Vitez”		
		7. Održavanje kontrole ispravnosti uređaja za gašenje požara.		1. Vatrogasno društvo Vitez		
		8. Unutar šumskog gazdinstva “Kruščica” – RJ “Vitez”: Organizovati/Organizirati: - Službu zaštite od požara, - Obuku radnika, periodično svakih 6 mjeseci iz PPZ, posebno praktična obuka za početno gašenje, - Sredstva veze, Formirati: - Štab i jedinice CZ za zaštitu od požara, - Službu koja se aktivira u ljetnom periodu kada su suše od uposlenika u RJ „Vitez“, - mobilne ekipe za obilazak terena - osmatračke stanice ili osmatračke požara	Šumsko - privredno/gospodarsko društvo “Srednjobosanske šume” – Radna jedinica Vitez	1. Kantonalna uprava za šumarstvo 2. RJ Šumarija “Vitez”		

		Upoznati: - lugarsko osoblje sa lokacijama ugroženih od požara, - radnike sa održavanjem šumskog reda. - nabaviti sredstva veze, - postaviti oznake na prometnicama pri ulasku u šumski kompleks oznakama šumskog bogatstva, sa upozorenjima iz oblasti zaštite od požara (zabranjeno pušenje, loženje vatre, bacanje smeća itd.).		1. Kantonalna uprava za šumarstvo 2. RJ Šumarija "Vitez"		
11.	PROGRAM MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U SLUČAJU POŽARANA STAMBENIM, INDUSTRIJSKIM, POSLOVNIM I DRUGIM OBJEKTIMA	1. Organizovanje osmatračke službe i osiguranje opreme u MZ, gospodarstvu, ustanovama, itd.	U gospodarstvu i ustanovama –Direktori U MZ-predsjednici savjeta MZ i predsjednici MZ	1. Služba civilne zaštite		<ul style="list-style-type: none"> Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 39/03) Zakon o izmjeni i dopuni zakona o zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 22/06) Zakon o zaštiti od požara („Sl. novine SBK/KSB, broj: 11/02) Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine FBiH" broj: 64/09)
		2. Osiguranje sredstava za gašenje požara.	1. Vlasnici objekata	1. Služba civilne zaštite		
		3. Izgradnja manipulativnih puteva/putova, prilaznih puteva/putova i prolaza za gašenje požara u MZ, gospodarstvu, ustanovama.	1. Vlasnici objekata	1. MUP Travnik – inspektor za PPZ		
		4. Osiguranje potrebnih količina vode i drugih sredstava za gašenje požara.	1. Vlasnici objekata	1. Služba civilne zaštite		
		5. Postavljanje zabrana o upotrebi otvorene vatre i drugih izvora na prikladnim i vidljivim lokacijama kod objekata koje se bave lako zapaljivim materijalima (pumpe, trgovina i proizvodnja boja i lakova, trgovina tekstilom, primarna i finalna obrada drveta, eksplozivnim tvarima i plinovima itd.).	1. Vlasnici objekata	1. Služba civilne zaštite		
		6. Postavljanje uređaja za javljanje početnih požara, na lokacijama gdje je to neophodno (privreda, ustanove i uslužni objekti).	1. Vlasnici objekata	1. Služba civilne zaštite		
12.	PROGRAM MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U SLUČAJU RUŠENJA I PRELIJEVANJA NA AKUMULACIJAMA	1. Postaviti mjerne instrumente visine vodotoka na mostovima Zabilje, Kalvarija i Divjak.	1. Vlasnici objekata			<ul style="list-style-type: none"> Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 39/03) Zakon o izmjeni i dopuni zakona o zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 22/06) Zakon o vodama („Sl. novine FBiH“, broj: 18/98) Zakon o građenju/gradnji (Sl. novine kantona SBK/KSB br: 11/05) Tehnički propisi za projektovanje/projektiranje i građenje/gradnju brana; Uputstva za tehnička osmatranja visokih brana; Pravilnik o tehničkim normativima za seizmičko osmatranje visokih brana.
		2. Redovno vršiti kontrolu statičkih karakteristika brane.	1. Vlasnici objekata			
		3. Redovno vršiti saniranje oštećenja na brani.	1. Vlasnici objekata			
		4. Upravljanje objektima brana na hidroakumulacijama vršiti u skladu/sukladno sa Vodoprivrednom saglasnosti/suglasnosti koju izdaje nadležno ministarstvo i skladu sa/sukladno Planom/Planu upravljanja objektima brane.	1. Vlasnici objekata	1. Davaoc/Davatelj vodoprivredne saglasnosti/suglasnosti		
		5. Uspostaviti i pratiti sistem osiguranja objekta brane.	1. Vlasnici objekata			
		6. U slučaju pojave velikih voda, odnosno dotoka velikih količina vode u hidroakumulacijama za vrijeme obilnih i dugotrajnih kišnih padavina, neophodno je aktiviranje Plana upravljanja hidroakumulacijama, kao i Plan zaštite za područje nizvodno od brane	1. Vlasnici objekata	1. Općina Vitez (Općinske službe)		
		7. Uspostaviti odgovarajući sistem/sustav prijavljivanja i uzbunjivanja koji bi se aktivirao u slučaju opasnosti, zbog formiranja velikog plavnog vala za područja nizvodno od hidroakumulacije.	1. Vlasnici objekata			
		8. Primjenjivati Tehničke propise za projektovanje i građenje brana	1. Vlasnici objekata			

		9. Primjenjivati Pravilnik o tehničkim normativima za seizmičko osmatranje visokih brana	1. Vlasnici objekata			
		10. U cilju zaštite stanovništva i materijalnih dobara, posebno nizvodno od visokih brana i akumulacija za koje postoji potencijalna opasnost, potrebna je dosljedna primjena važećih: «Tehničkih propisa», «Uputstva» i «Pravilnika» kojima se definišu/definiraju: <ul style="list-style-type: none"> • Fizikalna (vizuelna i optičkim instrumentima) osmatranja; • Geodetska osmatranja; • Seizmološka osmatranja. 	1. Vlasnici objekata			
		11. Za područje akumulacije i prostor neposredno oko buduće brane treba prije projektovanja/projektiranja i građenja definisati stanja i pojave koje se odnose na sve tipove brana i to: <ul style="list-style-type: none"> • Klimatološke pojave; • Hidrološke pojave; • Seizmološke pojave. 	1. Projektant	1. Davaoc/Davatelj odobrenja za građenje		
13.	PROGRAM MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U SLUČAJU NASTANKA EKSPLOZIJA I EKSPANZIJA GASOVA I OPASNIH MATERIJA	1. Izgradnja objekata u skladu sa/sukladno propisima PPZ.	1. Vlasnici objekata			<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 39/03 i 22/06) • Zakon o zaštiti okoliša („Sl. novine FBiH“ br: 33/03) • Zakon o zaštiti od požara („Sl. novine SBK, broj: 11/02) • Zakon o građenju (Službene novine kantona SBK br: 11/05)
		2. Osiguranje sredstava za gašenje požara.	1. Vlasnici objekata			
		3. Izgradnja manipulativnih puteva/putova, prilaznih puteva/putova i prolaza za gašenje pož.	1. Vlasnici objekata			
		4. Osiguranje potrebnih količina vode i drugih sredstava za gašenje požara	1. Vlasnici objekata			
		5. Postavljanje zabrana o upotrebi otvorene vatre i drugih izvora na prikladnim i vidljivim lokacijama kod objekata koje se bave lako zapaljivim materijalima	1. Vlasnici objekata			
		6. Postavljanje uređaja za javljanje početnih požara, na lokacijama gdje je to neophodno i redovno ispunjavanje uslova/uvjeta iz dobijenih/dobivenih saglasnosti/suglasnosti	1. Vlasnici objekata	1. Davaoc saglasnosti/ Davatelj suglasnosti		
14.	PROGRAM MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U SLUČAJU ZAGAĐENJA ZRAKA, VODE I TLA	1. Preduzimanje/Poduzimanje svih mjera inspekcijskog nadzora i kontrola kvaliteta vode, zraka, zemljišta i namirnica biljnog i životinjskog podrijetla.	1. Kantonalno Ministarstvo zdravstva i socijalne politike 2. Kantonalno Ministarstvo šumarstva, poljoprivrede i vodoprivrede 3. Općinska služba za upravu - Inspektor za zaštitu okoliša	1. Služba civilne zaštite		<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 39/03) • Zakon o izmjeni i dopuni zakona o zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 22/06) • Zakon o vodama („Sl. novine FBiH, br. 18/98) • Zakon o zaštiti zraka („Službene novine FBiH“, br: 33/03)
		2. Instaliranje sistema/sustava kontrolnih stanica za monitoring kvaliteta zraka i vode u vodotocima.	1. Kantonalno Ministarstvo zdravstva i socijalne politike 2. Općinska služba za upravu - Inspektor za zaštitu okoliša	1. Služba civilne zaštite		
		3. Preduzimanje/Poduzimanje svih zakonom predviđenih preventivnih i zaštitnih mjera kod rada sa radioaktivnim izotopima u institucijama iz oblasti zdravstva.	1. Kantonalno Ministarstvo zdravstva i socijalne politike 2. Općinska služba za upravu - Inspektor za zaštitu okoliša	1. Služba civilne zaštite		
		4. Realizacija zakonom propisanih kontrolnih mjera radioaktivnog zračenja u atmosferi, vodi i u namirnicama biljnog i životinjskog podrijetla.	1. Kantonalno Ministarstvo zdravstva i socijalne politike 2. Općinska služba za upravu - Inspektor za zaštitu okoliša	1. Služba civilne zaštite		
		5. Redovna kontrola higijenske ispravnosti vode za piće u gradskim i lokalnim vodotocima, te javnim česmama, bunarima, izvoristima i drugim individualnim vodnim objektima.	1. Kantonalno Ministarstvo zdravstva i socijalne politike 2. Općinska služba za upravu - Inspektor za zaštitu okoliša	1. Služba civilne zaštite		

14.	PROGRAM MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U SLUČAJU ZAGAĐENJA ZRAKA, VODE I TLA	6. Redovni/Redoviti inspekcijski nadzor i kontrola kvaliteta namirnica biljnog i životinjskog porijekla.	1. Kantonalni veterinarski, sanitarni i zdravstveni inspektori	1. Služba civilne zaštite	
		7. Poštovanje ekoloških normi kod izdavanja okolinske dozvole za rad industrijskih, termoelektričnih i drugih gospodarskih pred./pod., ugostiteljskih objekata, benzinskih pumpi, hemijskih čistiona i drugih zanatskih radnji sa aspekta zaštite od zagađivanja zraka, vodotoka i zemljišta	1. Federalni, kantonalni i općinski inspektori za zaštitu okoline	1. Služba civilne zaštite	
		8. Inspekcijski nadzor i poduzimanje zakonom predviđenih sankcija kod odlaganja otpadnog materijala na «divljim» deponijama.	1. Općinski inspektor za zaštitu okoline i komunalne poslove i lokalne puteve	1. Služba civilne zaštite	
		9. Edukacija stanovništva o potrebi očuvanja ekološki čistog životnog okoliša.	1. Općinski inspektor za zaštitu okoline 2. Udruženja za zaštitu okoline	1. Služba civilne zaštite	
15.	PROGRAM MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD MES-a I NUS-a	1. Stalno upozoravanje stanovništva na opasnost od zaostalih mina, minsko-eksplozivnih i neeksplozivnih ubojitih sredstava putem svih vrsta usmenih, pismenih i elektronskih medija, je jedan od najvažnijih segmenata preventivne zaštite.	1. KU CZ 2. Služba CZ	1. Mjesne zajednice	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 39/03)
		2. Edukacija građana putem aktivista Međunarodnog komiteta crvenog krsta/križa i stručnim predavanjima i praktičnim objašnjenjima u režiji stručnih osoba iz civilne zaštite, te vladinih i nevladinih organizacija, treba da bude zadatak koji ima trajni karakter. Poseban akcenat treba da bude usmjeren na edukaciju školske djece i omladine, kroz redovite časove nastave i prigodna predavanja.	1. Obrazovne ustanove (škole, dječiji vrtići, itd.) 2. Nevladina udruženja (crveni krst, crveni polumjesec, planinarska, lovačka, ribarska itd.)	1. Služba civilne zaštite	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o izmjeni i dopuni zakona o zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 22/06) Zakon o deminiranju SOP Pravilnik o stručnoj spremi, načinu stručnog osposobljavanja i drugim uslovima za osobe koje mogu vršiti uništavanje NUS-a, načinu osiguranja, prijevoza, skladištenja i uništavanja tih sredstava (Službene novine FBiH br: 32/99)
		3. Suština preventivne zaštite svodi se na stvaranje svijesti kod običnog građanina da živimo okruženi opasnim eksplozivnim sredstvima i da svaki primijećeni nepoznati predmet ili sredstvo treba odmah prijaviti najbližoj policijskoj upravi, službi civilne zaštite ili centru za motrenje koji će dalje djelovati, kako bi se prijavljeno sredstvo ili predmet što brže uklonilo i spriječile eventualne posljedice.	1. Mjesne zajednice	1. Služba civilne zaštite	
		4. Obilježavanje kontaminiranih zona odgovarajućim znacima (minka polja) takođe treba da bude jedan od prioriteta zadatka sa ciljem predupređenja neželjenih posljedica.	1. RUBH MAC-a Travnik	1. Služba civilne zaštite	
16.	PROGRAM MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U SLUČAJU NASTANKA DRUMSKIH SAOBRAĆAJNIH NESREĆA	1. Izgradnja i održavanje putne infrastrukture u ovisnosti o kategorijama cesta i nadležnostima nad izgradnjom, održavanjem i upravljanjem cestama	1. Federalno Ministarstvo za promet i komunikacije 2. Kantonalno Ministarstvo prostornog uređenja, obnove i povratka 3. Općina Vitez		<ul style="list-style-type: none"> Zakon cestama Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" broj: 12/10)
		2. Rekonstrukcija i izgradnja savremenih saobraćajnica/prometnica i raskršća/ raskršća, odnosno pristupnih puteva/putova iz naseljenih mjesta.	1. Federalno Ministarstvo za promet i komunikacije 2. Kantonalno Ministarstvo prostornog uređenja, obnove i povratka 3. Općina Vitez		<ul style="list-style-type: none"> Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 39/03)
		3. Redovna kontrola saobraćajne/prometne policije na kontroli saobraćaja/prometa,	1. Policijska stanica - Vitez		<ul style="list-style-type: none"> Zakon o izmjeni i dopuni zakona o zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 22/06)
		4. Edukacija stanovništva – poštujmo saobraćajne/prometne znakove.	1. BiHAMK	1. Policijska stanica - Vitez	
		5. Postavljanje i održavanje saobraćajnih/prometnih znakova prema zakonskim propisima.	1. Federalna i kantonalna direkcija za ceste - Općinski inspektor za komunalne i lokalne puteve/putove	1. Policijska stanica - Vitez	
		6. Spašavanje unesrećenih u saobraćajnim/prometnim nesrećama i otklanjanje uzroka i posljedica nastalih šteta	1. Ministarstvo unutrašnjih poslova 2. Kantonalno tužilaštvo/tužiteljstvo 3. Vatrogasne jedinice 4. Službe zaštite i spašavanja 5. Zdravstvene ustanove 6. Svi pod 1. i 2.	1. Vatrogasna društva	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o gradnji/gradnji (Sl. novine kantona SBK/KSB br: 11/05) Zakon o cestama („Službene novine FBiH“, broj: 6/02 i 18/02)

V - 2. PROJEKTI SANACIJE, IZVRŠIOCI IZRADE I IMPLEMENTACIJE SA INSPEKCIJSKIM NADZOROM I FINANSIRANJEM/FINANCIRANJEM

1.	PROJEKTI SANACIJE KLIZIŠTA	Izvršioc/Izvršitelj izrade projekta elaborata	1. Služba za preduzet./poduzet., lokalni razvoj/razvitak 2. Projektanske kuće	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 39/03) • Zakon o izmjeni i dopuni zakona o zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 22/06) • Zakon o prostornom uređenju (Sl. novine kantona SBK/KSB br: 11/05) • Zakon o građenju (Sl. novine kantona SBK/KSB br: 11/05) • Zakon o građevinskom/građevnom zemljištu („Službene novine FBiH br: 33/93) 	
		Izvršioc/Izvršitelj implementacije projekta	1. Služba za preduzet./poduzet., lokalni razvoj/razvitak		
		Izvršioc/Izvršitelji saradnici/suradnici na izradi projekta	1. Služba Civilne zaštite 2. Služba za imovinsko-pravne poslove, katastar i urbanizam, 3. Služba za opću upravu		
		Izvršioc/Izvršitelj inspeksijskom nadzoru	1. Inspektor za urbanističko građevinske poslove		
		Finansiranje/ Financiranje	Izvrš finans./ financiranja		1. Služba za finansije/financije općine
			Sufinansijer/ Sufinancijer		1. Kantonalno ministarstvo za finans./financ. 2. Kantonalno ministarstvo prostornog uređenja, obnove i razvoja 3. Federalno Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša
2.	PROJEKTI SANACIJE ODRONA	Izvršioc/Izvršitelj izrade projekta elaborata	1. Služba za preduzet./poduzet., lokalni razvoj/razvitak 2. Projektanske kuće	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 39/03) • Zakon o izmjeni i dopuni zakona o zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 22/06) • Zakon o prostornom uređenju (Sl. novine kantona SBK/KSB br: 11/05) • Zakon o građenju (Sl. novine kantona SBK/KSB br: 11/05) • Zakon o građevinskom/građevnom zemljištu („Službene novine FBiH br: 33/93) 	
		Izvršioc/Izvršitelj implementacije projekta	1. Služba za preduzet./poduzet., lokalni razvoj/razvitak		
		Izvršioc/Izvršitelji saradnici/suradnici na izradi projekta	1. Služba Civilne zaštite 2. Služba za imovinsko-pravne poslove, katastar i urbanizam		
		Izvršioc/Izvršitelj inspeksijskom nadzoru	1. Inspektor za urbanističko građevinske poslove		
		Finansiranje/ Financiranje	Izvrš finans./ financiranja		1. Služba za finansije/financije općine
			Sufinansijer/ Sufinancijer		1. Kantonalno ministarstvo za finans./financ. 2. Kantonalno ministarstvo prostornog uređenja, obnove i razvoja 3. Federalno Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša
3.	PROJEKTI ČIŠĆENJA I REGULACIJE RIJEKA I POTOKA	Izvršioc/Izvršitelj izrade projekta elaborata	1. Služba za preduzet./poduzet., lokalni razvoj/razvitak 2. Agencija za vode	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 39/03) • Zakon o izmjeni i dopuni zakona o zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 22/06) • Zakon o vodama („Službene novine FBiH“, br: 18/98) 	
		Izvršioc/Izvršitelj implementacije projekta	1. Služba za preduzet./poduzet., lokalni razvoj/razvitak 2. Vlade Federacije BiH i Kantona 3. Agencija za vode		
		Izvršioc/Izvršitelji saradnici/suradnici na izradi projekta	1. Služba Civilne zaštite 2. Služba za imovinsko-pravne poslove, katastar i urbanizam, 3. Služba za opću upravu		
		Izvršioc/Izvršitelj inspeksijskom nadzoru	1. Vodoprivredna inspekcija 2. Inspektor za urbanističko građevinske/građevne poslove		
		Finansiranje/ Financiranje	Izvrš finans./ financiranja		1. Vlade Federacije BiH i Kantona 2. Agencija za vode
			Sufinansijer/ Sufinancijer		1. Služba za finansije općine Vitez

4.	PROJEKTI IZGRADNJE I SANACIJE VODO- -OPSKRBNIH OBJEKATA I HIDRATANSKE MREŽE	Izvršioc/Izvršitelj izrade projekta elaborata	1. Služba za pred./poduz., lokalni razvoj/razvitak 2. JKP „Vitkom“ 3. Služba za CZ		<ul style="list-style-type: none"> Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 39/03) Zakon o izmjeni i dopuni zakona o zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 22/06) Zakon o zaštiti od požara („Sl. novine SBK/KSB, broj: 11/02) Zakon o vodama („Sl. novine FBiH“, broj: 18/98) Zakon o građenju/gradnji (Sl. novine kantona SBK br: 11/05) 	
		Izvršioc/Izvršitelj implementacije projekta	1. Služba za preduzet./poduzet., lokalni razvoj/razvitak 2. JKP „Vitkom“			
		Izvršioc/Izvršitelji saradnici/suradnici na izradi projekta	1. Služba Civilne zaštite 2. Služba za imovinsko-pravne poslove, katastar i urbanizam, 3. Služba za opću upravu			
		Izvršioc/Izvršitelj inspekcijskom nadzoru	1. Inspektor za urbanističko građevinske poslove			
		Finansiranje/ Financiranje	Izvrš finans./ financiranja	1. Služba za finansije/financije općine 2. JKP „Vitkom“		
Sufinansijer/ Sufinancijer	1. Kantonalno ministarstvo za finans./financ. 2. Kantonalno ministarstvo prostornog uređenja, obnove i razvoja 3. Federalno Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša					
5.	PROJEKTI ZAŠTITE IZVORIŠTA VODOSNA- BDJEVANJA/ VODOOPSKRBA “ILIDŽA” I “KREMENIK”	Izvršioc/Izvršitelj izrade projekta elaborata	1. Koncesionar		<ul style="list-style-type: none"> Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 39/03) Zakon o izmjeni i dopuni zakona o zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 22/06) Zakon o vodama („Sl. novine FBiH“, broj: 18/98) Zakon o zaštiti zraka („Sl. novine FBiH“, br: 33/03) Zakon o građenju/gradnji (Sl. novine kantona SBK br: 11/05) 	
		Izvršioc/Izvršitelj implementacije projekta	1. Koncesionar			
		Izvršioc/Izvršitelji saradnici/suradnici na izradi projekta	1. Služba za opću upravu 2. ŠPD Srednjobosanske šume 3. PD Vlašić			
		Izvršioc/Izvršitelj inspekcijskom nadzoru	1. Vodoprivredni inspektor 2. Inspektor za urbanističko građevinske/građevne poslove			
		Finansiranje/ Financiranje	Izvrš finans./ financiranja	1. Koncesionar		
Sufinansijer/ Sufinancijer	1. Kantonalno ministarstvo za finans./financ. 2. Kantonalno ministarstvo prostornog uređenja, obnove i razvoja 3. Federalno Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša					
6.	PROJEKTI ČIŠĆENJA OTPADA NA TOKOVIMA RIJEKA I POTOKA	Izvršioc/Izvršitelj izrade projekta elaborata	1. Federalno Minist. prostornog uređenja i okoliša 2. Agencija za vode 3. Kanton. Minist. prostornog uređenja, obnova i razvoj 4. Služba za preduzet./poduzet., lokalni razvoj/razvitak 5. Služba za opću upravu		<ul style="list-style-type: none"> Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 39/03) Zakon o izmjeni i dopuni zakona o zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 22/06) 	
		Izvršioc/Izvršitelj implementacije projekta	1. Federalno Minist. prostornog uređenja i okoliša 2. Agencija za vode 3. Kanton. Minist. prostornog uređenja, obnova i razvoj 4. Služba za preduzet./poduzet., lokalni razvoj/razvitak 5. Služba za opću upravu			
		Izvršioc/Izvršitelji saradnici/suradnici na izradi projekta	1. Služba za imovinsko-pravne poslove, katastar i urbanizam, 2. Služba za civilnu zaštitu 3. Služba za društvene djelatnosti			
		Izvršioc/Izvršitelj inspekcijskom nadzoru	1. Inspektor za ekologiju 2. Vodoprivredni inspektor			
		Finansiranje/ Financiranje	Izvrš finans./ financiranja	1. Služba za finansije/financije općine Vitez		
			Sufinansijer/ Sufinancijer	1. Humanitarne organizacije 2. Vodoprivredno preduzeće/ poduzeće		

7.	PROJEKTI DEMINIRANJA	Izvršioc/Izvršitelj izrade projekta elaborata	1. Regionalni ured BH MAC-a Travnik		<ul style="list-style-type: none"> Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 39/03) Zakon o izmjeni i dopuni zakona o zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 22/06) Zakon o deminiranju SOP Pravilnik o stručnoj spremi, načinu stručnog osposobljavanja i drugim uslovima/uvjetima za osobe koje mogu vršiti uništavanje NUS-a, načinu osiguranja, prijevoza, skladištenja i uništavanja tih sredstava (Službene novine FBiH br: 32/99) 	
		Izvršioc/Izvršitelj implementacije projekta	1. BH MAC 2. Služba za civilnu zaštitu			
		Izvršioc/Izvršitelji saradnici/suradnici na izradi projekta	1. Služba Civilne zaštite			
		Izvršioc/Izvršitelj inspeksijskom nadzoru	1. Inspektor Regionalnog ureda BH MAC-a			
		Finansiranje/ Financiranje	Izvrš finans./ financiranja	1. BH MAC 2. FUCZ 3. Služba za finansije/financije općine		
			Sufinansijer/ Sufinancijer	1. Humanitarne organizacije 2. Donatori		
8.	PROJEKTI TRAJNOG OGRAĐIVANJA	Izvršioc/Izvršitelj izrade projekta elaborata	1. Regionalni ured BH MAC-a Travnik		<ul style="list-style-type: none"> Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 39/03) Zakon o izmjeni i dopuni zakona o zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 22/06) Zakon o deminiranju SOP Pravilnik o stručnoj spremi, načinu stručnog osposobljavanja i drugim uslovima/uvjetima za osobe koje mogu vršiti uništavanje NUS-a, načinu osiguranja, prijevoza, skladištenja i uništavanja tih sredstava (Službene novine FBiH br: 32/99) 	
		Izvršioc/Izvršitelj implementacije projekta	1. BH MAC			
		Izvršioc/Izvršitelji saradnici/suradnici na izradi projekta	1. Služba Civilne zaštite			
		Izvršioc/Izvršitelj inspeksijskom nadzoru	1. Inspektor Regionalnog ureda BH MAC-a			
		Finansiranje/ Financiranje	Izvrš finans./ financiranja	1. BH MAC 2. FUCZ 3. Služba za finansije/financije općine		
			Sufinansijer/ Sufinancijer	1. Humanitarne organizacije 2. Donatori		
9.	PROJEKTI OBILJEŽAVANJA	Izvršioc/Izvršitelj izrade projekta elaborata	1. Regionalni ured BH MAC-a Travnik		<ul style="list-style-type: none"> Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 39/03) Zakon o izmjeni i dopuni zakona o zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br: 22/06) Zakon o deminiranju SOP Pravilnik o stručnoj spremi, načinu stručnog osposobljavanja i drugim uslovima/uvjetima za osobe koje mogu vršiti uništavanje NUS-a, načinu osiguranja, prijevoza, skladištenja i uništavanja tih sredstava (Službene novine FBiH br: 32/99) 	
		Izvršioc/Izvršitelj implementacije projekta	1. Regionalni ured BH MAC-a Travnik			
		Izvršioc/Izvršitelji saradnici/suradnici na izradi projekta	1. Služba Civilne zaštite			
		Izvršioc/Izvršitelj inspeksijskom nadzoru	1. Inspektor Regionalnog ureda BH MAC-a			
		Finansiranje/ Financiranje	Izvrš finans./ financiranja	1. BH MAC 2. FUCZ 3. Služba za finansije/financije općine		
			Sufinansijer/ Sufinancijer	1. Humanitarne organizacije 2. Donatori		

VI. OSNOVNI CILJEVI, ZADACI I NAČIN OSTVARIVANJA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA SA SMJERNICAMA ZA ORGANIZACIJU SNAGA I SREDSTAVA CIVILNE ZAŠTITE - SNAGA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

Donošenjem Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća postignuti su određeni rezultati kako na planu normativno-pravne dogradnje sistema zaštite i spašavanja, tako i u pogledu pitanja koja se odnose na njegove osnovne elemente organizovanje, pripremanje, učešće, tehničko i stručno osposobljavanje svih radnih ljudi i građana i svih nivoa vlasti, za sve funkcije zaštite i spašavanja od svih oblika ugrožavanja.

Osnivanjem Službe za civilnu zaštitu i donošenjem normativno- pravnih akata iz nadležnosti Općinskog vijeća, Općinskog načelnika i Službe za civilnu zaštitu i provođenjem svakodnevnih konkretnih aktivnosti iz oblasti zaštite i spašavanja na terenu jasno je izražena spremnost i trasiran smjer djelovanja lokalnih struktura zaštite i spašavanja.

Još uvijek je prisutno ne shvatanje potrebe za masovno organizovanje i pripremanje sistema zaštite i spašavanja, pa čak i potcjenjivanje njegovog značaja i uloge gdje su prisutna shvatanja da se poslovima zaštite i spašavanja moraju baviti samo stručni organi civilne zaštite, odnosno da akcije zaštite i spašavanja treba da budu isključivo briga profesionalno organizovanih snaga, čime se zanemaruje činjenica da se samo društvo u cjelini može efikasno suprostaviti svim vidovima prirodnih i drugih nesreća.

U narednom periodu realno je očekivati, uslijed naglog razvoja društvenog i tehnološkog procesa, klimatske promjene koje će prouzrokovati brojne prirodne i druge nesreće, a koje mogu dovesti do stradanja stanovništva, materijalnih dobara i životne sredine. Sve ovo zahtjeva visok stepen osposobljenosti i organizovanosti sistema zaštite i spašavanja i njegovo blagovremeno i efikasno funkcionisanje.

Navedene procjene zahtijevaju da se sistem zaštite i spašavanja mora razvijati u pravcu jedinstvenog preventivnog djelovanja u cilju sprečavanja mogućih opasnosti.

Svim ovim kao i zaključcima iz Procjene ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća na području općine Vitez pokazuje se na nužnost provođenja planskih i stručno-operativnih mjera zaštite i spašavanja za postizanje spremnosti na prijetnje od prirodnih i drugih nesreća kod svih nosilaca planiranja zakonodavne i izvršne vlasti, pravnih osoba, privrednih i drugih organizacija

VI. TEMELJNI CILJEVI, ZADACI I NAČIN OSTVARIVANJA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA SA SMJERNICAMA ZA ORGANIZACIJU SNAGA I SREDSTAVA CIVILNE ZAŠTITE - SNAGA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

Donošenjem Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća postignuti su određeni rezultati kako na planu normativno-pravne dogradnje sistema zaštite i spašavanja, tako i u pogledu pitanja koja se odnose na njegove osnovne elemente organiziranje, pripremanje, učešće, tehničko i stručno osposobljavanje svih radnih ljudi i građana i svih razina vlasti, za sve funkcije zaštite i spašavanja od svih oblika ugrožavanja.

Osnivanjem Službe za civilnu zaštitu i donošenjem normativno- pravnih akata iz nadležnosti Općinskog vijeća, Općinskog načelnika i Službe za civilnu zaštitu i provođenjem svakodnevnih konkretnih aktivnosti iz oblasti zaštite i spašavanja na terenu jasno je izražena spremnost i trasiran smjer djelovanja lokalnih struktura zaštite i spašavanja.

Još uvijek je prisutno ne shvaćanje potrebe za masovno organiziranje i pripremanje sistema zaštite i spašavanja, pa čak i potcjenjivanje njegovog značaja i uloge gdje su prisutna shvaćanja da se poslovima zaštite i spašavanja moraju baviti samo stručni organi civilne zaštite, odnosno da akcije zaštite i spašavanja treba da budu isključivo briga profesionalno organizovanih snaga, čime se zanemaruje činjenica da se samo društvo u cjelini može efikasno suprostaviti svim vidovima prirodnih i drugih nesreća.

U narednom periodu realno je očekivati, uslijed naglog razvoja društvenog i tehnološkog procesa, klimatske promjene koje će prouzrokovati brojne prirodne i druge nesreće, a koje mogu dovesti do stradanja stanovništva, materijalnih dobara i životne sredine. Sve ovo zahtjeva visok stepen osposobljenosti i organiziranosti sistema zaštite i spašavanja i njegovo blagovremeno i efikasno funkcioniranje.

Navedene procjene zahtijevaju da se sistem zaštite i spašavanja mora razvijati u pravcu jedinstvenog preventivnog djelovanja u cilju sprečavanja mogućih opasnosti.

Svim ovim kao i zaključcima iz Procjene ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća na području općine Vitez pokazuje se na nužnost provođenja planskih i stručno-operativnih mjera zaštite i spašavanja za postizanje spremnosti na prijetnje od prirodnih i drugih nesreća kod svih nosilaca planiranja zakonodavne i izvršne vlasti, pravnih osoba, privrednih i drugih organizacija

i samih građana.

Materijalno-tehničkim opremanjem operativnih snaga, stručnim osposobljavanjem svih struktura civilne zaštite, kao i podizanjem svijesti građana, moguće je ublažiti djelovanje prirodnih i drugih nesreća.

Planiranje sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara odvija se u dvije faze:

- faza smanjenja rizika od nastajanja prirodnih i drugih nesreća
- faza otklanjanja posljedica nastalih prirodnom i drugom nesrećom

Preventivna faza je osnovna aktivnost svih nosioca zaštite i spašavanja: organa vlasti, pravnih osoba i građana, čiji je cilj sprečavanje, onemogućavanje i smanjenje rizika ili ublažavanje od djelovanja prirodnih i drugih nesreća. S tim u vezi provođenje preventivnih mjera naročito je značajno u oblasti provođenja zakonske regulative:

- Općinsko vijeće Vitez će na prijedlog Općinskog načelnika donijeti Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području općine za period 2017.-2022.god., Plan zaštite od požara za područje općine Vitez, Odluku o organizaciji i radu dimnjačarske službe,
- Općinski načelnik je na prijedlog Službe civilne zaštite donio Procjenu ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća za područje općine koju služba kontinuirano prati i vršit će ažuriranja iste,
- Služba za urbanizam i prostorno uređenje će u cilju zaštite od zemljotresa, klizanja tla, eksplozija plinova i poplava provoditi preventivne mjere kroz urbanističke i prostorne planove u smislu načina gradnje stambenih, poslovnih, industrijskih, infrastrukturnih objekata,
- Služba za inspeksijske poslove će u cilju zaštite od klizanja tla, poplava, zagađenja okoline, raditi na kontinuiranom praćenju, dokumentovanju i zabranu izgradnje objekata na nedozvoljenim lokacijama, a naročito u blizini vodnih objekata i plavnih područja, suzbijanje neplanske sječe šuma, suzbijanje divljih deponija, odvodnja otpadnih voda.
- Služba za preduzetništvo i razvoj će u cilju zaštite od suša, poplava, zagađenja okoliša utvrditi obezbjeđenje redovnog čišćenja i regulacije vodotoka i održavanje vodnih objekata, izraditi plan u slučaju eventualnih suša za obezbjeđenje dovoljne količine pitke vode, utvrditi mjere zbog nepostojanja ili nedovoljne izgrađenosti zona sanitarne zaštite kod lokalnih objekata

i samih građana.

Materijalno-tehničkim opremanjem operativnih snaga, stručnim osposobljavanjem svih struktura civilne zaštite, kao i podizanjem svijesti građana, moguće je ublažiti djelovanje prirodnih i drugih nesreća.

Planiranje sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara odvija se u dvije faze:

- faza smanjenja rizika od nastajanja prirodnih i drugih nesreća
- faza otklanjanja posljedica nastalih prirodnom i drugom nesrećom

Preventivna faza je osnovna aktivnost svih nosioca zaštite i spašavanja: tijela vlasti, pravnih osoba i građana, čiji je cilj sprečavanje, onemogućavanje i smanjenje rizika ili ublažavanje od djelovanja prirodnih i drugih nesreća. S tim u vezi provođenje preventivnih mjera naročito je značajno u oblasti provođenja zakonske regulative:

- Općinsko vijeće Vitez će na prijedlog Općinskog načelnika donijeti Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području općine za period 2017.-2022.god., Plan zaštite od požara za područje općine Vitez, Odluku o organizaciji i radu dimnjačarske službe,
- Općinski načelnik je na prijedlog Službe civilne zaštite donio Procjenu ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća za područje općine koju služba kontinuirano prati i vršit će ažuriranja iste,
- Služba za urbanizam i prostorno uređenje će u cilju zaštite od zemljotresa, klizanja tla, eksplozija plinova i poplava provoditi preventivne mjere kroz urbanističke i prostorne planove u smislu načina gradnje stambenih, poslovnih, industrijskih, infrastrukturnih objekata,
- Služba za inspeksijske poslove će u cilju zaštite od klizanja tla, poplava, zagađenja okoline, raditi na kontinuiranom praćenju, dokumentiranju i zabranu izgradnje objekata na nedozvoljenim lokacijama, a naročito u blizini vodnih objekata i plavnih područja, suzbijanje neplanske sječe šuma, suzbijanje divljih deponija, odvodnja otpadnih voda.
- Služba za poduzetništvo i razvoj će u cilju zaštite od suša, poplava, zagađenja okoliša utvrditi osiguranje redovitog čišćenja i regulacije vodotoka i održavanje vodnih objekata, izraditi plan u slučaju eventualnih suša za osiguranje dovoljne količine pitke vode, utvrditi mjere zbog nepostojanja ili nedovoljne izgrađenosti zona sanitarne zaštite kod lokalnih objekata

vodosnabdijevanja i kanalizacione mreže,

- Služba za opću upravu će izdavanjem okolinskih dozvola značajno uticati na sistem zaštite i spašavanja, kao i sklapanjem ugovora za održavanje puteva u ljetnom i u zimskom periodu preventivno djelovati
- Služba za društvene djelatnosti će kroz redovno i ciljano djelovanje sa organizovanim strukturama (mjesnim zajednicama, udruženjima i dr.) kao i javnim i privatnim ustanovama
- razvijati i poboljšavati saradnju u ostvarivanju zajedničkih ciljeva zaštite i spašavanja,
- Služba za finansije, u saradnji sa ostalim službama za upravu obezbjeđivati će finansijska sredstava za provođenje mjera zaštite i spašavanja.

S tim u vezi sagledavajući sadašnje stanje i probleme sistema zaštite i spašavanja, prepoznajući buduće ciljeve razvoja ovog sistema, te kako bi profunkcionisao jedinstveni sistem zaštite i spašavanja na prostorima općine neophodno je:

- Uspostaviti sistem zaštite i spašavanja koji će biti u stanju da odgovori na sve eventualne prirodne i druge katastrofe na području općine
- Dovršiti formiranje i opremanje službe civilne zaštite u skladu sa gore navedenim Zakonom (Sl. novine FBiH broj:39/03 i 22/06).
- Dovršiti formiranje Službi za zaštitu i spašavanje u pravnim licima i udruženjima građana koji pri obavljanju svojih redovnih djelatnosti imaju elemente zaštite i spašavanja, čime bi se i sami nadogradili u ovoj oblasti
- Implementirati Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Sl. Novine FiH" broj: 64/09) te u okviru toga dovršiti formiranje Profesionalne vatrogasne jedinice u sklopu Službe za civilnu zaštitu.
- Donijeti preostala normativna akta iz nadležnosti općine u skladu sa pomenutim zakonom članovi 29.,30. i 31 ("Sl. novine FBiH" broj: 39/03), te članovima 14. i 15. ("Sl. novine FBiH" broj: 22/06), gdje su regulisane nadležnosti općine iz oblasti zaštite i spašavanja.
- Uspostaviti sistem osmatranja i obavještanja preko povjerenika civilne zaštite i operativnog centra civilne zaštite.
- Uspostaviti mrežu povjerenika civilne zaštite u ustanovama i preduzećima.
- Zakonskim rješenjima nadležnosti Federalnih, kantonalnih i općinskih organa su isprepletene iz oblasti zaštite i spašavanja (faza preventive, faza

vodoopskrbe i kanalizacijske mreže,

- Služba za opću upravu će izdavanjem okolinskih dozvola značajno utjecati na sustav zaštite i spašavanja, kao i sklapanjem ugovora za održavanje putova u ljetnom i u zimskom periodu preventivno djelovati
- Služba za društvene djelatnosti će kroz redovno i ciljano djelovanje sa organiziranim strukturama (mjesnim zajednicama, udrugama i dr.) kao i javnim i privatnim ustanovama
- razvijati i poboljšavati suradnju u ostvarivanju zajedničkih ciljeva zaštite i spašavanja,
- Služba za financije, u suradnji sa ostalim službama za upravu osigurati će finansijska sredstava za provođenje mjera zaštite i spašavanja.

S tim u vezi sagledavajući sadašnje stanje i probleme sistema zaštite i spašavanja, prepoznajući buduće ciljeve razvoja ovog sistema, te kako bi profunkcionirao jedinstveni sustav zaštite i spašavanja na prostorima općine neophodno je:

- Uspostaviti sustav zaštite i spašavanja koji će biti u stanju da odgovori na sve eventualne prirodne i druge katastrofe na području općine
- Dovršiti formiranje i opremanje službe civilne zaštite sukladno gore navedenom Zakonu (Sl. novine FBiH broj:39/03 i 22/06).
- Dovršiti formiranje Službi za zaštitu i spašavanje u pravnim osobama i udrugama građana koji pri obavljanju svojih redovitih djelatnosti imaju elemente zaštite i spašavanja, čime bi se i sami nadogradili u ovoj oblasti
- Implementirati Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Sl. Novine FiH" broj: 64/09) te u okviru toga dovršiti formiranje Profesionalne vatrogasne jedinice u sklopu Službe za civilnu zaštitu.
- Donijeti preostala normativna akta iz nadležnosti općine sukladno spomenutim zakonom članovi 29.,30. i 31 (Sl. novine FBiH broj: 39/03), te članovima 14. i 15. ("Sl. novine FBiH" broj: 22/06), gdje su regulirane nadležnosti općine iz oblasti zaštite i spašavanja.
- Uspostaviti sistem osmatranja i obavještanja preko povjerenika civilne zaštite i operativnog centra civilne zaštite.
- Uspostaviti mrežu povjerenika civilne zaštite u ustanovama i poduzećima.
- Zakonskim rješenjima nadležnosti Federalnih, kantonalnih i općinskih organa su isprepletene iz oblasti zaštite i spašavanja (faza preventive, faza

spašavanja i faza otklanjanja posljedica), zato je neophodno uspostaviti čvršću saradnju nadležnih službi općine i organa kantona i federacije, te na taj način raditi na jačanju sistema međususjedske pomoći i razmjene iskustava u sistemu zaštite i spašavanja.

- Tražiti odgovornost pravnih i fizičkih lica, nadležnih organa kantona i federacije na provođenju zakonskih propisa, a imaju utjecaja na zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.
- Odgovornost svih subjekata putem inspekcijskih organa općine, kantona i federacije na primjeni zakonskih propisa, a imaju utjecaja na zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.
- Kada se uspostavi jedinstven sistem zaštite i spašavanja shodno Zakonu, redovno vršiti obuku i edukaciju organizovanih snaga civilne zaštite na općini sa provjerom spremnosti, organa, službi spašavanja, štabova povjerenika i jedinica u slučaju nastanka prirodne i druge nesreće, te u skladu sa tim izraditi i usvojiti planove i programe obuke i osposobljavanja.
- Izraditi i usvojiti planove zaštite i spašavanja za svaku pojedinačnu prirodnu i drugu nesreću.
- Izraditi i usvojiti projekte zaštite i osigurati sredstva za realizaciju istih.
- Izraditi i usvojiti program izrade planova i programa te izrada planova i programa popune ljudstva i MTS-a.
- Redovno ažurirati postojeće dokumente i normativne akte zaštite i spašavanja.
- strukture u sistemu zaštite i spašavanja usmjeriti na provođenje humanitarnih principa propisanih Ženevskom konvencijom.
- u daljem razvoju sistema zaštite i spašavanja uključiti sve nadležne službe, pravna lica, privredne subjekte, naučne i obrazovne institucije za što kvalitetnije unapređenje zaštite i spašavanja iz okvira svoje djelatnosti.
- obezbjediti kontinuirane izvore finansiranja za zaštitu i spašavanje.

VII. OSNOVE ZA IZRADU PROGRAMA OBUČAVANJA I OSPOSOBLJAVANJA U ZAŠTITI I SPAŠAVANJU

U cilju osposobljavanja i obučavanja struktura civilne zaštite za uspješno obavljanje postavljenih ciljeva i zadataka neophodno je izvoditi programe obuke. Ovaj program obučavanja i osposobljavanja struktura civilne

spašavanja i faza otklanjanja posljedica), zato je neophodno uspostaviti čvršću suradnju nadležnih službi općine i organa kantona i federacije, te na taj način raditi na jačanju sustava međususjedske pomoći i razmjene iskustava u sistemu zaštite i spašavanja.

- Tražiti odgovornost pravnih i fizičkih osoba, nadležnih organa kantona i federacije na provođenju zakonskih propisa, a imaju utjecaja na zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.
- Odgovornost svih subjekata putem inspekcijskih tijela općine, kantona i federacije na primjeni zakonskih propisa, a imaju utjecaja na zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.
- Kada se uspostavi jedinstven sustav zaštite i spašavanja shodno Zakonu, redovno vršiti obuku i edukaciju organiziranih snaga civilne zaštite na općini sa provjerom spremnosti, organa, službi spašavanja, štabova povjerenika i jedinica u slučaju nastanka prirodne i druge nesreće, te u skladu sa tim izraditi i usvojiti planove i programe obuke i osposobljavanja.
- Izraditi i usvojiti planove zaštite i spašavanja za svaku pojedinačnu prirodnu i drugu nesreću.
- Izraditi i usvojiti projekte zaštite i osigurati sredstva za realizaciju istih.
- Izraditi i usvojiti program izrade planova i programa te izrada planova i programa popune ljudstva i MTS-a.
- Redovito ažurirati postojeće dokumente i normativne akte zaštite i spašavanja.
- strukture u sustavu zaštite i spašavanja usmjeriti na provedbu humanitarnih načela propisanih Ženevskom konvencijom.
- u daljem razvoju sistema zaštite i spašavanja uključiti sve nadležne službe, pravne osobe, gospodarske subjekte, znanstveno i obrazovne institucije za što kvalitetnije unapređenje zaštite i spašavanja iz okvira svoje djelatnosti.
- osigurati kontinuirane izvore financiranja za zaštitu i spašavanje.

VII. OSNOVE ZA IZRADU PROGRAMA OBUČAVANJA I OSPOSOBLJAVANJA U ZAŠTITI I SPAŠAVANJU

U cilju osposobljavanja i obučavanja struktura civilne zaštite za uspješno obavljanje postavljenih ciljeva i zadataka neophodno je izvoditi programe obuke. Ovaj program obučavanja i osposobljavanja struktura civilne

zaštite općine ima za cilj da se strukture civilne zaštite, uposlenici i stanovništvo osposobe za optimalno provođenje mjera zaštite i spašavanja, kao i rukovanje materijalno-tehničkim sredstvima i opremom.

Da bi se navedene strukture uspješno osposobile za izvršavanje svojih zadataka potrebno je realizovati slijedeće nastavne planove i programe:

Štab civilne zaštite općine

- nadležnost štaba civilne zaštite i način vršenja tih poslova
- način rada u preventivnoj fazi
- rukovođenje u akcijama zaštite i spašavanja

Služba medicinske pomoći

- zadaci i način rada službe medicinske pomoći u vršenju preventivne funkcije zaštite i spašavanja u okviru redovne djelatnosti u fazi preventivne zaštite, fazi spašavanja i fazi otklanjanja posljedica

Povjerenici civilne zaštite u mjesnim zajednicama

- način određivanja povjerenika civilne zaštite u mjesnim zajednicama
- poslovi i način rada povjerenika u fazi preventivne zaštite, fazi spašavanja i fazi otklanjanja posljedica

Povjerenici civilne zaštite u državnim organima

- način određivanja i djelovanja povjerenika civilne zaštite u državnim organima
- poslovi i način rada povjerenika u fazi preventivne zaštite, fazi spašavanja i fazi otklanjanja posljedica

Državni službenici i namještenici

- obaveze i način rada, kao i angažovanje državnih službenika i namještenika u fazi preventivne zaštite, fazi spašavanja i fazi otklanjanja posljedica
- samozaštita i zaštita ljudstva i materijalno-tehničkih sredstava u organima u kojima su zaposleni

Stanovništvo – građani

- sadržaj i način vršenja lične i kolektivne zaštite, kao i nabavka potrebne opreme i sredstava za zaštitu njihovih porodica ostvarivanje saradnje sa organima mjesnih zajednica i preduzećima,
- organizacija otklanjanja posljedica prirodne i druge nesreće.

Obuku treba izvoditi u teoretskom i praktičnom obliku. Finansijska sredstva za obuku, osposobljavanje i vježbe struktura civilne zaštite i drugih pravnih lica, treba planirati u okviru Budžeta općine, sa stavke "Sredstva za strukture civilne zaštite" u skladu sa članom 184. Zakona o zaštiti i spašavanju i druga pravna lica u svojim budžetima.

zaštite općine ima za cilj da se strukture civilne zaštite, uposlenici i stanovništvo osposobe za optimalno provođenje mjera zaštite i spašavanja, kao i rukovanje materijalno-tehničkim sredstvima i opremom.

Da bi se navedene strukture uspješno osposobile za izvršavanje svojih zadataka potrebno je realizirati slijedeće nastavne planove i programe:

Štab civilne zaštite općine

- nadležnost štaba civilne zaštite i način vršenja tih poslova
- način rada u preventivnoj fazi
- rukovođenje u akcijama zaštite i spašavanja

Služba medicinske pomoći

- zadaci i način rada službe medicinske pomoći u vršenju preventivne funkcije zaštite i spašavanja u okviru redovite djelatnosti u fazi preventivne zaštite, fazi spašavanja i fazi otklanjanja posljedica

Povjerenici civilne zaštite u mjesnim zajednicama

- način određivanja povjerenika civilne zaštite u mjesnim zajednicama
- poslovi i način rada povjerenika u fazi preventivne zaštite, fazi spašavanja i fazi otklanjanja posljedica

Povjerenici civilne zaštite u državnim tijelima

- način određivanja i djelovanja povjerenika civilne zaštite u državnim organima
- poslovi i način rada povjerenika u fazi preventivne zaštite, fazi spašavanja i fazi otklanjanja posljedica

Državni službenici i namještenici

- obaveze i način rada, kao i angažiranje državnih službenika i namještenika u fazi preventivne zaštite, fazi spašavanja i fazi otklanjanja posljedica
- samozaštita i zaštita ljudstva i materijalno-tehničkih sredstava u organima u kojima su zaposleni

Stanovništvo – građani

- sadržaj i način vršenja osobne i kolektivne zaštite, kao i nabava potrebne opreme i sredstava za zaštitu njihovih obitelji ostvarivanje suradnje sa organima mjesnih zajednica i poduzećima,
- organizacija otklanjanja posljedica prirodne i druge nesreće.

Obuku treba izvoditi u teoretskom i praktičnom obliku. Finansijska sredstva za obuku, osposobljavanje i vježbe struktura civilne zaštite i drugih pravnih osoba, treba planirati u okviru Proračuna općine, sa stavke "Sredstva za strukture civilne zaštite" shodno članku 184. Zakona o zaštiti i spašavanju i druge pravne osobe u svojim proračunima.

VIII. SMJERNICE ZA ISTRAŽIVAČKU I RAZVOJNU DJELATNOST OD ZNAČAJA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

Istraživačka i razvojna djelatnost od značaja za zaštitu i spašavanje mora biti u funkciji prirodnih i drugih resursa na teritoriji općine i potreba građana općine Vitez.

Takođe, istraživačka i razvojna djelatnost mora se bazirati na novim naučnim dostignućima i razvojima kako bih bili spremni u slučaju nastanka prirodne i druge nesreće.

U preventivnom smislu istraživačke i razvojne djelatnosti od značaja za zaštitu i spašavanje neophodno je u narednom periodu organi vlasti (općine, kantona, federacije i državnog nivoa) rade na razvoju, istraživanju, izradi i implementaciji slijedećih projekata, programa i elaborata na općini Vitez:

- Projekti i programi čišćenja korita rijeka i potoka.
- Projekti regulacije rijeke Lašve, Bile i Kruščice
- Projekti, programi i elaborati rješavanja kanalizacijske mreže, sa kolektorom za pročišćavanje otpadnih voda grada i prigradskih naselja, te ostalih naselja putem drenažnih filtrirajućih pješčanih jama.
- Projekti, programi i elaborati ekološkog rješavanja gabaritnog otpada na cijeloj teritoriji općine Vitez.
- Projekti i programi rješavanja snabdijevanja pitkom vodom građana općine Vitez.
- Projekti i programi ekološkog grijanja grada i prigradskih naselja do 500 metara nadmorske visine.
- Projekti, programi i elaborati istraživanja i saniranja klizišta
- Projekti i programi snabdijevanja električnom energijom
- Projekti i programi rješavanja prelaza i uključivanja lokalnih puteva i ulica, te pješačke i biciklističke staze na magistralne, regionalne i brze ceste, a u cilju bezbjednosti saobraćaja.
- Projekti i programi rješavanja hemijskog i radioškog otpada u P.S. "Vitezit".
- Projekti i programi zaštite izvorišta pitke vode, odnosno resursa pitke vode (Odluke o zaštiti izvorišta „Kremenik“ i „Iližza“)
- Projekti, programi i elaborati zaštite prirode (Šumski kompleks Kruščičke planine)
- Projekti i programi deminiranja rizičnih površina od mina zaostali iz ratnih dejstava, kao i projekti trajne ograde
- Prostorni i izvedbeni planovi u oblasti urbanističkog planiranja
- Projekti izgradnje pretovarne deponije
- Projekat izgradnje stočnog greblja i spalionice
- Projekat nabavke hidrometeorološke stanice.

VIII. SMJERNICE ZA ISTRAŽIVAČKU I RAZVOJNU DJELATNOST OD ZNAČAJA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

Istraživačka i razvojna djelatnost od značaja za zaštitu i spašavanje mora biti u funkciji prirodnih i drugih resursa na teritoriji općine i potreba građana općine Vitez.

Također, istraživačka i razvojna djelatnost mora se bazirati na novim znanstvenim dostignućima i razvojima kako bih bili spremni u slučaju nastanka prirodne i druge nesreće.

U preventivnom smislu istraživačke i razvojne djelatnosti od značaja za zaštitu i spašavanje neophodno je u narednom periodu organi vlasti (općine, kantona, federacije i državne razine) rade na razvoju, istraživanju, izradi i implementaciji slijedećih projekata, programa i elaborata na općini Vitez:

- Projekti i programi čišćenja korita rijeka i potoka.
- Projekti regulacije rijeke Lašve, Bile i Kruščice
- Projekti, programi i elaborati rješavanja kanalizacijske mreže, sa kolektorom za pročišćavanje otpadnih voda grada i prigradskih naselja, te ostalih naselja putem drenažnih filtrirajućih pješčanih jama.
- Projekti, programi i elaborati ekološkog rješavanja gabaritnog otpada na cijeloj teritoriji općine Vitez.
- Projekti i programi rješavanja snabdijevanja pitkom vodom građana općine Vitez.
- Projekti i programi ekološkog grijanja grada i prigradskih naselja do 500 metara nadmorske visine.
- Projekti, programi i elaborati istraživanja i saniranja klizišta
- Projekti i programi snabdijevanja električnom energijom
- Projekti i programi rješavanja prelaza i uključivanja lokalnih putova i ulica, te pješačke i biciklističke staze na magistralne, regionalne i brze ceste, a u cilju sigurnosti prometa.
- Projekti i programi rješavanja kemijskog i radioškog otpada u P.S. "Vitezit".
- Projekti i programi zaštite izvorišta pitke vode, odnosno resursa pitke vode (Odluke o zaštiti izvorišta „Kremenik“ i „Iližza“)
- Projekti, programi i elaborati zaštite prirode (Šumski kompleks Kruščičke planine)
- Projekti i programi deminiranja rizičnih površina od mina zaostali iz ratnih dejstava, kao i projekti trajne ograde
- Prostorni i izvedbeni planovi u oblasti urbanističkog planiranja
- Projekti izgradnje pretovarne deponije
- Projekt izgradnje stočnog greblja i spalionice
- Projekt nabave hidrometeorološke stanice.

IX. PREGLED OČEKIVANIH TROŠKOVA SA IZVORIMA FINANSIRANJA

Utvrđivanje troškova i izvora finansiranja prvenstveno se vrši kroz budžet općine, kao i kroz pojedinačne odluke kojima se usvajaju pojedini Programi i projekti. Izvori finansiranja su utvrđeni Zakonom, a raspodjelu istih i utrošak na općinskom nivou vršiti će se putem:

- Općinskog vijeća
- Općinskog štaba civilne zaštite
- Općinskog načelnika
- Službe za civilnu zaštitu.

Uzimajući u obzir dosadašnji tempo prikupljanja sredstava ostvarenih od posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u visini od 0,5% osnovice koju čine isplaćene neto plate uposlenika u radnom odnosu procjenjuje se da bi u narednih pet godina taj iznos bio oko 140.000,00 KM godišnje za ove namjene, što nije ni blizu dovoljno za realizaciju samo ovih projekata u Programu razvoja zaštite i spašavanja. S tim u vezi svake godine bi bilo potrebno planirati u Budžetu općine 1% od ukupno prikupljenih sredstava za projekte zaštite i spašavanja.

Sredstva za realizaciju projekata iz Programa razvoja, kao i provođenje mjera definisanih zakonskim propisima za provođenje zaštite i spašavanja osigurati će se iz:

- budžetskih sredstava u okviru redovnog planiranja budžeta za redovne djelatnosti kao dio preventivnih mjera i za otklanjanje posljedica nastalih djelovanjem prirodnih i drugih nesreća
- sredstava pravnih lica, iz osiguranja, donacija i drugih izvora definisanih zakonom
- po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća na neto plaće 0,5%, a na osnovu godišnjih planova utroška ovih sredstava i zadataka utvrđenih u Programu razvoja.
- prema zakonskim propisima za potrebe zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u godišnjem budžetu općine planirati 1% od ukupno prikupljenih sredstava. Sredstva ostvarena na osnovu posebne naknade će se koristiti u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju i godišnjim finansijskim planom utroška sredstava usvojenim od nadležnog tijela, a koriste se za:
  - opremanje struktura zaštite i spašavanja,
  - preventivnu zaštitu i
  - interventne mjere, a u procentualnim iznosima utvrđenim u skladu sa Odlukom o uslovima i načinu korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu i spašavanje.

**PREDSJEDNIK
OPĆINSKOGA VIJEĆA**
Hidajet Sivro

IX. PREGLED OČEKIVANIH TROŠKOVA SA IZVORIMA FINANCIRANJA

Utvrđivanje troškova i izvora financiranja prvenstveno se vrši kroz proračun općine, kao i kroz pojedinačne odluke kojima se usvajaju pojedini Programi i projekti. Izvori financiranja su utvrđeni Zakonom, a raspodjelu istih i utrošak na općinskoj razini vršiti će se putem:

- Općinskog vijeća
- Općinskog štaba civilne zaštite
- Općinskog načelnika
- Službe za civilnu zaštitu.

Uzimajući u obzir dosadašnji tempo prikupljanja sredstava ostvarenih od posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u visini od 0,5% osnovice koju čine isplaćene neto plate uposlenika u radnom odnosu procjenjuje se da bi u narednih pet godina taj iznos bio oko 140.000,00 KM godišnje za ove namjene, što nije ni blizu dovoljno za realizaciju samo ovih projekata u Programu razvoja zaštite i spašavanja. S tim u vezi svake godine bi bilo potrebno planirati u Proračunu općine 1% od ukupno prikupljenih sredstava za projekte zaštite i spašavanja.

Sredstva za realizaciju projekata iz Programa razvoja, kao i provođenje mjera definiranih zakonskim propisima za provođenje zaštite i spašavanja osigurati će se iz:

- proračunskih sredstava u okviru redovitog planiranja proračuna za redovite djelatnosti kao dio preventivnih mjera i za otklanjanje posljedica nastalih djelovanjem prirodnih i drugih nesreća
- sredstava pravnih osoba, iz osiguranja, donacija i drugih izvora definiranih zakonom
- po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća na neto plaće 0,5%, a na temelju godišnjih planova utroška ovih sredstava i zadataka utvrđenih u Programu razvitka.
- prema zakonskim propisima za potrebe zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u godišnjem proračunu općine planirati 1% od ukupno prikupljenih sredstava. Sredstva ostvarena na temelju posebne naknade će se koristiti sukladno Zakonu o zaštiti i spašavanju i godišnjim finansijskim planom utroška sredstava usvojenim od nadležnog tijela, a koriste se za:
  - opremanje struktura zaštite i spašavanja,
  - preventivnu zaštitu i
  - interventne mjere, a u procentualnim iznosima utvrđenim sukladno Odluci o uvjetima i načinu korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu i spašavanje.

**PREDSJEDNIK
OPĆINSKOGA VIJEĆA**
Hidajet Sivro

OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-3-23-7-1451/18

Vitez, 18. 4. 2018. godine

Na osnovu člana 43. i 44. Zakona o prostornom uređenju („Sl.novine SBK/KSB“ broj 11/14), Odluke o usvajanju i Regulacionog plana stambenog naselja „Gornji Vitez“ („Sl.glasnik općine Vitez“ broj 9/10) i člana 24. Statuta općine Vitez („Sl.glasnik općine Vitez“ broj 5/08), Općinsko vijeće Vitez na svojoj 10. sjednici održanoj dana 18. 04. 2018. godine donijelo je:

ODLUKU**o izmjeni i dopuni Regulacionog plana
„GORNJI VITEZ“**

Član 1.

Pristupa se izmjeni i dopuni Regulacionog plana „Gornji Vitez“ Vitez („Sl.glasnik općine Vitez“ broj 9/10) i to:

1. Mijenja se izgled i veličina građevinskih parcela označenih sa GV-400 i GV-400/A, a sve kako je navedeno u grafičkom prilogu (Skica br. 1b).

Član 2.

Nosilac priprema za izmjene Regulacionog plana je Služba za imovinsko pravne poslove, katastar i urbanizam, a izrada se povjerava projektantskoj kući koja je bila nosilac izrade Regulacionog plana.

Član 3.

Rok za izmjenu Regulacionog plana je 30 dana od dana usvajanja ove Odluke.

Član 4.

Troškove izrade izmjene i dopune Regulacionog plana snosit će podnosilac zahtjeva o čemu će se donijeti poseban Zaključak.

Član 5.

Navedene izmjene plana biće uvrštene u isti i služiće njegovom provođenju.

Član 6.

Odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom glasniku općine Vitez“.

**PREDSJEDNIK
OPĆINSKOG VIJEĆA
Hidajet Sivro**

OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-3-23-7-1451/18

Vitez, 18. 4. 2018. godine

Na temelju članka 43. i 44. Zakona o prostornom uređenju („Sl.novine KSB/SBK“ broj 11/14), Odluke o usvajanju i Regulacionog plana stambenog naselja „Gornji Vitez“ („Sl.glasnik općine Vitez“ broj 9/10) i članka 24. Statuta općine Vitez („Sl.glasnik općine Vitez“ broj 5/08), Općinsko vijeće Vitez na svojoj 10. sjednici održanoj dana 18. 04. 2018. godine donijelo je:

ODLUKU**o izmjeni i dopuni Regulacionog plana
„GORNJI VITEZ“**

Članak 1.

Pristupa se izmjeni i dopuni Regulacionog plana „Gornji Vitez“ Vitez („Sl.glasnik općine Vitez“ broj 9/10) i to:

1. Mijenja se izgled i veličina građevnih parcela označenih sa GV-400 i GV-400/A, a sve kako je navedeno u grafičkom prilogu (Skica br. 1b).

Članak 2.

Nositelj priprema za izmjene Regulacionog plana je Služba za imovinsko pravne poslove, katastar i urbanizam, a izrada se povjerava projektantskoj kući koja je bila nositelj izrade Regulacionog plana.

Članak 3.

Rok za izmjenu Regulacionog plana je 30 dana od dana usvajanja ove Odluke.

Članak 4.

Troškove izrade izmjene i dopune Regulacionog plana snosit će podnositelj zahtjeva o čemu će se donijeti poseban Zaključak.

Članak 5.

Navedene izmjene plana biće uvrštene u isti i služit će njegovoj provedbi.

Članak 6.

Odluka stupa na snagu danom objave u „Službenom glasniku općine Vitez“.

**PREDSJEDNIK
OPĆINSKOG VIJEĆA
Hidajet Sivro**

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
USTAVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: U-59/17

Sarajevo, 14. 02. 2018. godine

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o ustavnom pitanju koje je predočio Kantonalni sud u Novom Travniku u vezi sa ocjenom ustavnosti člana 2. Tarifni broj 1. Odluke o općinskim komunalnim taksama, na osnovu člana IV.C.3.10. (4) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici Suda bez javne rasprave održanoj dana 14.02.2018. godine, donio je:

P R E S U D U

1. Utvrđuje se da član 2. Tarifni broj 1. Odluke o općinskim komunalnim taksama („Službeni glasnik Općine Vitez“, broj: 3/12), u vrijeme važenja, nije bio u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.
2. Presudu objaviti u „Službenim novinama Federacije BiH“ i „Službenom glasniku Općine Vitez“.

O b r a z l o ž e n j e

1. Podnosilac zahtjeva i predmet zahtjeva

Kantonalni sud u Novom Travniku (u daljem tekstu: podnosilac zahtjeva) je podneskom broj: 06 0 Su 011003 17 Su, od 18. 09. 2017. godine, koji je zaprimljen dana 11.10.2017. godine u Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ustavni sud Federacije) predočio ustavno pitanje – ocjena ustavnosti člana 2. Tarifni broj 1. Odluke o općinskim komunalnim taksama koju je donijelo Općinsko vijeće Vitez, br. 01-3-02-1-1310/2012, od 19.04.2012. godine (u daljem tekstu: osporeni član Odluke).

Ustavno pitanje se pojavilo, kao prethodno pitanje, u predmetu upravnog spora koji se vodi pred Kantonalnim sudom u Novom Travniku, pod brojem: 06 0 U 010519 17 U, pokrenut po tužbi tužioca „SPORT PLUS“ d.o.o. Novi Travnik, protiv Rješenja tuženog Federalnog ministarstva financija/Federalnog ministarstva finansija, br. 03-15-807/14 B.D. od 27. 02. 2017. godine, u upravnoj stvari podnošenja prijave komunalne takse za istaknutu firmu.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
USTAVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: U-59/17

Sarajevo, 14. 02. 2018. godine

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o ustavnom pitanju koje je predočio Kantonalni sud u Novom Travniku u svezi s ocjenom ustavnosti članka 2. Tarifni broj 1. Odluke o općinskim komunalnim pristojbama, na temelju članka IV.C.3.10. (4) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici Suda bez javne rasprave održanoj dana 14.02.2018. godine, donio je:

P R E S U D U

1. Utvrđuje se da članak 2. Tarifni broj 1. Odluke o općinskim komunalnim pristojbama („Službeni glasnik Općine Vitez“, broj: 3/12), u vrijeme važenja, nije bio sukladan Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine.
2. Presudu objaviti u „Službenim novinama Federacije BiH“ i „Službenom glasniku Općine Vitez“.

O b r a z l o ž e n j e

1. Podnositelj zahtjeva i predmet zahtjeva

Kantonalni sud u Novom Travniku (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva) je podneskom broj: 06 0 Su 011003 17 Su, od 18. 09. 2017. godine, koji je zaprimljen dana 11.10.2017. godine u Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud Federacije) predočio ustavno pitanje – ocjena ustavnosti članka 2. Tarifni broj 1. Odluke o općinskim komunalnim pristojbama koju je donijelo Općinsko vijeće Vitez, br. 01-3-02-1-1310/2012, od 19.04.2012. godine (u daljnjem tekstu: osporeni članak Odluke).

Ustavno pitanje se pojavilo, kao prethodno pitanje, u predmetu upravnog spora koji se vodi pred Kantonalnim sudom u Novom Travniku, pod brojem: 06 0 U 010519 17 U, pokrenut po tužbi tužitelja „SPORT PLUS“ d.o.o. Novi Travnik, protiv Rješenja tuženog Federalnog ministarstva financija/Federalnog ministarstva financija, br. 03-15-807/14 B.D. od 27. 02. 2017. godine, u upravnoj stvari podnošenja prijave komunalne pristojbe za istaknutu tvrtku.

U smislu člana IV.C.3.10.(4) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, Kantonalni sud u Novom Travniku je ovlašten za postavljanje ustavnog pitanja Ustavnom sudu Federacije.

2. Stranke u postupku

U skladu sa članom 39. stav 2. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/95 i 37/03), stranke u postupku u ovom ustavno-sudskom predmetu su: Kantonalni sud u Novom Travniku, kao podnosilac zahtjeva, „SPORT PLUS“ d.o.o. Novi Travnik i Federalno ministarstvo financija/Federalno ministarstvo finansija, kao stranke u sudskom postupku pred Kantonalnim sudom u Novom Travniku i Općinsko vijeće Vitez, kao donosilac osporene odredbe Odluke.

3. Bitni navodi podnosioca zahtjeva

Pred Kantonalnim sudom u Novom Travniku u toku je postupak rješavanja upravnog spora br. 06 0 U 010519 17 U, koji je pokrenut po tužbi tužioca „SPORT PLUS“ d.o.o. Novi Travnik, zastupan po punomoćniku Samiru Čengiću, advokatu iz Sarajeva, protiv Rješenja tuženog Federalnog ministarstva financija/Federalnog ministarstva finansija, br. 03-15-807/14 B.D. od 27. 02. 2017. godine, u upravnoj stvari podnošenja prijave komunalne takse za istaknutu firmu.

Prilikom odlučivanja u ovoj upravnoj stvari pred Kantonalnim sudom u Novom Travniku pojavilo se ustavno pitanje, i to: da li je član 2. Tarifni broj 1. Odluke o općinskim komunalnim taksama koju je donijelo Općinsko vijeće Vitez, u saglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Ustavno pitanje se pojavilo kao prethodno pitanje iz razloga što je članom II.A.2.(1) c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, propisano pored ostalog, da sva lica na teritoriji Federacije uživaju pravo na jednakost pred Zakonom, dok u osporenom članu Odluke, visina godišnje takse za istaknutu firmu je isključivo vezana za djelatnost koju obavljaju pravno ili fizičko lice, što, kako podnosilac zahtjeva ističe, prema stanovištu Ustavnog suda Federacije iznesenom u Presudi broj: U-14/13, od 26. 06. 2013. godine, ne može biti relevantan kriterij za određivanje različite visine takse za istaknutu firmu, jer se takvim određivanjem povrjeđuje ustavna odredba o jednakosti pred zakonom.

Zbog svega naprijed navedenog Kantonalni sud u Novom Travniku predočava ustavno pitanje, kako bi

U smislu članka IV.C.3.10.(4) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, Kantonalni sud u Novom Travniku je ovlašten za postavljanje ustavnog pitanja Ustavnom sudu Federacije.

2. Stranke u postupku

Sukladno s člankom 39. stavak 2. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/95 i 37/03), stranke u postupku u ovom ustavno-sudskom predmetu su: Kantonalni sud u Novom Travniku, kao podnositelj zahtjeva, „SPORT PLUS“ d.o.o. Novi Travnik i Federalno ministarstvo financija/Federalno ministarstvo finansija, kao stranke u sudskom postupku pred Kantonalnim sudom u Novom Travniku i Općinsko vijeće Vitez, kao donositelj osporene odredbe Odluke.

3. Bitni navodi podnositelja zahtjeva

Pred Kantonalnim sudom u Novom Travniku u tijeku je postupak rješavanja upravnog spora br. 06 0 U 010519 17 U, koji je pokrenut po tužbi tužitelja „SPORT PLUS“ d.o.o. Novi Travnik, zastupan po opunomoćeniku Samiru Čengiću, odvjetniku iz Sarajeva, protiv Rješenja tuženog Federalnog ministarstva financija/Federalnog ministarstva finansija, br. 03-15-807/14 B.D. od 27. 02. 2017. godine, u upravnoj stvari podnošenja prijave komunalne pristojbe za istaknutu tvrtku.

Prilikom odlučivanja u ovoj upravnoj stvari pred Kantonalnim sudom u Novom Travniku pojavilo se ustavno pitanje, i to: da li je članak 2. Tarifni broj 1. Odluke o općinskim komunalnim pristojbama koju je donijelo Općinsko vijeće Vitez, u suglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Ustavno pitanje se pojavilo kao prethodno pitanje iz razloga što je člankom II.A.2.(1) c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, propisano pored ostalog, da sve osobe na teritoriji Federacije uživaju pravo na jednakost pred Zakonom, dok u osporenom članku Odluke, visina godišnje pristojbe za istaknutu tvrtku je isključivo vezana za djelatnost koju obavljaju pravna ili fizička osoba, što, kako podnositelj zahtjeva ističe, prema stanovištu Ustavnog suda Federacije iznesenom u Presudi broj: U-14/13, od 26. 06. 2013. godine, ne može biti relevantan kriterij za određivanje različite visine pristojbe za istaknutu tvrtku, jer se takvim određivanjem povrjeđuje ustavna odredba o jednakosti pred zakonom.

Zbog svega naprijed navedenog Kantonalni sud u Novom Travniku predočava ustavno pitanje, kako bi

Ustavni sud Federacije, nakon održane rasprave, donio presudu kojom će biti utvrđeno, da li je osporeni član Odluke u saglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

4. Bitni navodi odgovora na zahtjev

Ustavni sud Federacije je dana 17. 10. 2017. godine, u skladu sa članom 16. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine, zatražio od „SPORT PLUS“ d.o.o. Novi Travnik, Federalnog ministarstva financija/Federalnog ministarstva finansija i Općinskog vijeća Vitez, da kao stranke u postupku dostave odgovore na zahtjev Kantonalnog suda u Novom Travniku.

Dana 30. 10. 2017. godine, „SPORT PLUS“ d.o.o. Novi Travnik, zastupan po punomoćniku Čengić Samiru, advokatu iz Sarajeva, Ustavnom sudu Federacije, dostavio je odgovor na zahtjev Kantonalnog suda u Novom Travniku, kao i Punomoć za zastupanje „SPORT PLUS“ d.o.o. Novi Travnik, u pravnoj stvari koja se vodi pred ovim sudom.

U svom odgovoru na zahtjev „SPORT PLUS“ d.o.o. Novi Travnik, navodi da je Odluka o općinskim komunalnim taksama na području Općine Vitez, i to osporeni član Odluke u nesaglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Kao razlog za naprijed istaknuto navodi, da se kao osnovni kriterij za određivanje visine komunalne takse na istaknutu firmu propisuje djelatnost koju obavlja obaveznik plaćanja takse. Nadalje ističe, da je nizom presuda Ustavnog suda Federacije (presude broj: U-78/14, od 07. 07. 2015. godine, broj: U-56/14, od 24. 02. 2015. godine, broj: U-65/13, od 13. 05. 2014. godine, broj: U-68/14, od 21. 01. 2015. godine) utvrđeno, da djelatnost imaoa firme ne može biti kriterij za utvrđivanje visine komunalne takse na istaknutu firmu.

Posebno je istaknuta činjenica da je Zakon o komunalnim taksama Srednjobosanskog kantona („Službene novine Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna“, br.: 2/12 i 5/14) u dijelu Tarife sadržavao odredbe kojim se općinama sa područja kantona nalaže da kao kriterij za određivanje visine komunalne takse propiše djelatnost imaoa društva, pritom određujući najveći odnosno najmanji iznos takse za određenu vrstu djelatnosti, te da je isti Zakon od strane Ustavnog suda Federacije, oglašen neustavnim.

Ustavni sud Federacije, nakon održane rasprave, donio presudu kojom će biti utvrđeno, da li je osporeni članak Odluke u suglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

4. Bitni navodi odgovora na zahtjev

Ustavni sud Federacije je dana 17. 10. 2017. godine, sukladno članku 16. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine, zatražio od „SPORT PLUS“ d.o.o. Novi Travnik, Federalnog ministarstva financija/Federalnog ministarstva finansija i Općinskog vijeća Vitez, da kao stranke u postupku dostave odgovore na zahtjev Kantonalnog suda u Novom Travniku.

Dana 30. 10. 2017. godine, „SPORT PLUS“ d.o.o. Novi Travnik, zastupan po opunomoćeniku Čengić Samiru, odvjetniku iz Sarajeva, Ustavnom sudu Federacije, dostavio je odgovor na zahtjev Kantonalnog suda u Novom Travniku, kao i Punomoć za zastupanje „SPORT PLUS“ d.o.o. Novi Travnik, u pravnoj stvari koja se vodi pred ovim sudom.

U svom odgovoru na zahtjev „SPORT PLUS“ d.o.o. Novi Travnik, navodi da je Odluka o općinskim komunalnim pristojbama na području Općine Vitez, i to osporeni članak Odluke u nesuglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Kao razlog za naprijed istaknuto navodi, da se kao osnovni kriterij za određivanje visine komunalne pristojbe na istaknutu tvrtku propisuje djelatnost koju obavlja obaveznik plaćanja pristojbe. Nadalje ističe, da je nizom presuda Ustavnog suda Federacije (presude broj: U-78/14, od 07. 07. 2015. godine, broj: U-56/14, od 24. 02. 2015. godine, broj: U-65/13, od 13. 05. 2014. godine, broj: U-68/14, od 21. 01. 2015. godine) utvrđeno, da djelatnost imatelja tvrtke ne može biti kriterij za utvrđivanje visine komunalne pristojbe na istaknutu tvrtku.

Posebice je istaknuta činjenica da je Zakon o komunalnim pristojbama Srednjobosanskog kantona („Službene novine Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna“, br.: 2/12 i 5/14) u dijelu Tarife sadržavao odredbe kojim se općinama s područja kantona nalaže da kao kriterij za određivanje visine komunalne pristojbe propiše djelatnost imatelja društva, pritom određujući najveći odnosno najmanji iznos pristojbe za određenu vrstu djelatnosti, te da je isti Zakon od strane Ustavnog suda Federacije, oglašen neustavnim.

Općinsko vijeće Vitez je dana 23. 11. 2017. godine, Ustavnom sudu Federacije dostavilo odgovor na zahtjev Kantonalnog suda u Novom Travniku. Općinsko vijeće Vitez u svom odgovoru navodi da je osporeni član Odluke, donesen u skladu sa članom 13. tačka c) Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 22/06, 43/08, 22/09 i 35/14), kojim je propisano da pored udjela u raspodjeli prihoda iz člana 6. istog Zakona, jedinicama lokalne samouprave pripadaju i drugi javni prihodi: naknade i takse u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 49/06 i 51/09). Članom 8. stav 3., a u vezi sa članom 13. stav 2. i članom 36. propisano je da jedinice lokalne samouprave donose propise o naknadama i taksama, kao i provedbene propise o oporezivanju. Istim Zakonom je propisano da jedinicama lokalne samouprave pripadaju i prihodi: a) vlastiti prihodi – porezi za koje jedinice lokalne samouprave samostalno određuju stopu u skladu sa zakonom i lokalne takse i naknade čije iznose utvrđuje vijeće u skladu sa zakonom. Dalje se navodi da općine u pojedinim kantonima imaju nadležnost da svojim odlukama propisuju obavezu plaćanja komunalne takse, a mjerila i kriteriji po kojima se vrši naplata taksi, propisuje zakonodavni organ kantona donošenjem zakona o komunalnoj taksi.

Isto tako je navedeno, da je Skupština Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna, u skladu sa Ustavom Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna, donijela Zakon o komunalnim taksama gdje je članom 3. propisano da će općinsko vijeće svojom odlukom odrediti, visinu takse, s tim da ista ne može biti veća od one koja je propisana Tarifom komunalnih taksi koja čini sastavni dio tog Zakona. Nadalje se navodi da je osporavana Odluka donesena u skladu sa Zakonom o komunalnim taksama, u kojoj je propisana tarifa komunalnih taksi za koju je kriterij za naplatu propisana djelatnost ili zanimanje koje obaveznik obavlja. Prilikom donošenja osporene Odluke Vijeće se rukovalo zakonom propisanim kriterijima i mjerilima, a to su djelatnost ili zanimanje koje fizičko ili pravno lice obavlja.

Donesenim Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o komunalnim taksama, propisano je da se u členu 3. Zakona dodaje stav 2. koji reguliše da će visinu takse za istaknutu firmu općinsko vijeće utvrditi prema zonama određenim općinskom odlukom i drugim vlastitim kriterijima. Međutim, i dalje je u

Općinsko vijeće Vitez je dana 23. 11. 2017. godine, Ustavnom sudu Federacije dostavilo odgovor na zahtjev Kantonalnog suda u Novom Travniku. Općinsko vijeće Vitez u svom odgovoru navodi da je osporeni članak Odluke, donesen sukladno s člankom 13. točka c) Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 22/06, 43/08, 22/09 i 35/14), kojim je propisano da pored udjela u raspodjeli prihoda iz članka 6. istog Zakona, jedinicama lokalne samouprave pripadaju i drugi javni prihodi: naknade i pristojbe sukladno sa Zakonom o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 49/06 i 51/09). Člankom 8. stavak 3., a u svezi s člankom 13. stavak 2. i člankom 36. propisano je da jedinice lokalne samouprave donose propise o naknadama i pristojbama, kao i provedbene propise o oporezivanju. Istim Zakonom je propisano da jedinicama lokalne samouprave pripadaju i prihodi: a) vlastiti prihodi – porezi za koje jedinice lokalne samouprave samostalno određuju stopu sukladno sa zakonom i lokalne pristojbe i naknade čije iznose utvrđuje vijeće sukladno sa zakonom. Dalje se navodi da općine u pojedinim kantonima imaju nadležnost da svojim odlukama propisuju obvezu plaćanja komunalne pristojbe, a mjerila i kriteriji po kojima se vrši naplata pristojbe, propisuje zakonodavni organ kantona donošenjem zakona o komunalnoj pristojbi.

Isto tako je navedeno, da je Skupština Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna, sukladno sa Ustavom Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna, donijela Zakon o komunalnim pristojbama gdje je člankom 3. propisano da će općinsko vijeće svojom odlukom odrediti, visinu pristojbe, s tim da ista ne može biti veća od one koja je propisana Tarifom komunalnih pristojbi koja čini sastavni dio tog Zakona. Nadalje se navodi da je osporavana Odluka donesena sukladno Zakonu o komunalnim pristojbama, u kojoj je propisana tarifa komunalnih pristojbi za koju je kriterij za naplatu propisana djelatnost ili zanimanje koje obaveznik obavlja. Prilikom donošenja osporene Odluke Vijeće se rukovalo zakonom propisanim kriterijima i mjerilima, a to su djelatnost ili zanimanje koje fizička ili pravna osoba obavlja.

Donesenim Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o komunalnim pristojbama, propisano je da se u članku 3. Zakona dodaje stavak 2. koji regulira da će visinu pristojbe za istaknutu tvrtku općinsko vijeće utvrditi prema zonama određenim općinskom odlukom i drugim vlastitim kriterijima. Međutim,

Zakonu ostao jedini kriterij djelatnost ili zanimanje koje fizičko ili pravno lice obavlja. Nakon donošenja navedenih izmjena Zakona, donesena je Odluka o izmjeni Odluke o općinskim komunalnim taksama broj: 01-3-02-1-935/15 od 25. 03. 2015. godine, koja je objavljena u „Službenom glasniku Općine Vitez“, broj: 3/15, gdje su u članu 3. Odluke propisane određene olakšice za visinu taksi na istaknutu firmu na prostoru mjesnih zajednica, dakle u odnosu na pojedine zone šireg područja općine, umanjena je u procentualnom iznosu. Iz tih razloga Općinsko vijeće Vitez nije ni moglo donijeti drugačiju odluku jer se jedinice lokalne samouprave moraju pridržavati zakonom propisanih mjerila i kriterija.

Imajući u vidu sve naprijed navedeno, predlaže da Ustavni sud Federacije donese Odluku kojom će utvrditi da je osporeni član Odluke u skladu sa kantonalnim Zakonom o komunalnim taksama i Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, te da se zahtjev za ocjenu ustavnosti Kantonalnog suda u Novom Travniku odbije, kao neosnovan.

Federalno ministarstvo finansija / Federalno ministarstvo financija nije dostavilo odgovor na zahtjev.

5. Relevantno pravo

A. Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Član II. A 2. (1) c)

Federacija će osigurati primjenu najviše razine međunarodno priznatih prava i sloboda utvrđenih u dokumentima navedenim u Dodatku ovog ustava. Posebno:

- (1) Sva lica unutar teritorija Federacije uživaju sljedeća prava:
c) na jednakost pred zakonom;

Član IV.C.3.10. (4)

Ustavni sud također odlučuje o ustavnim pitanjima koja mu predoči Vrhovni sud ili pak neki kantonalni sud a koja se jave tokom postupka pred spomenutim sudom.

Član VI. 4. c)

Općinsko vijeće:
c) donosi druge propise u izvršavanju općinskih nadležnosti.

i dalje je u Zakonu ostao jedini kriterij djelatnost ili zanimanje koje fizička ili pravna osoba obavlja. Nakon donošenja navedenih izmjena Zakona, donesena je Odluka o izmjeni Odluke o općinskim komunalnim pristojbama broj: 01-3-02-1-935/15 od 25. 03. 2015. godine, koja je objavljena u „Službenom glasniku Općine Vitez“, broj: 3/15, gdje su u članku 3. Odluke propisane određene olakšice za visinu pristojbe na istaknutu tvrtku na prostoru mjesnih zajednica, dakle u odnosu na pojedine zone šireg područja općine, umanjena je u procentualnom iznosu. Iz tih razloga Općinsko vijeće Vitez nije ni moglo donijeti drugačiju odluku jer se jedinice lokalne samouprave moraju pridržavati zakonom propisanih mjerila i kriterija.

Imajući u vidu sve naprijed navedeno, predlaže da Ustavni sud Federacije donese Odluku kojom će utvrditi da je osporeni članak Odluke sukladan sa kantonalnim Zakonom o komunalnim pristojbama i Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, te da se zahtjev za ocjenu ustavnosti Kantonalnog suda u Novom Travniku odbije, kao neutemeljen.

Federalno ministarstvo financija / Federalno ministarstvo financija nije dostavilo odgovor na zahtjev.

5. Relevantno pravo

A. Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Članak II. A 2. (1) c)

Federacija će osigurati primjenu najviše razine međunarodno priznatih prava i sloboda utvrđenih u dokumentima navedenim u Dodatku ovog ustava. Posebice:

- (1) Sve osobe unutar teritorija Federacije uživaju sljedeća prava:
c) na jednakost pred zakonom;

Članak IV.C.3.10. (4)

Ustavni sud također odlučuje o ustavnim pitanjima koja mu predoči Vrhovni sud ili pak neki kantonalni sud a koja se jave tijekom postupka pred dotičnim sudom.

Članak VI. 4. c)

Općinsko vijeće:
c) donosi druge propise u izvršavanju općinskih nadležnosti.

**Amandman VIII
na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine**

Član III.1. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

“U isključivoj su ovlasti Federacije:

d) donošenje propisa o finansijama i finansijskim institucijama Federacije i fiskalna politika Federacije.

B. Zakon o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine

(„Službene novine Federacije BiH”, br.: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15)

Član 13. stav 1. tačka c)

Pored udjela u raspodjeli prihoda iz člana 6. ovog Zakona, jedinicama lokalne samouprave pripadaju i drugi javni prihodi kako slijedi:

c) naknade i takse u skladu sa propisima jedinica lokalne samouprave;

Član 13. stav 4.

Općinska vijeća donose propise kojima se utvrđuje visina naknada po osnovi korištenja i uređenja zemljišta, kao i visina drugih naknada, novčanih kazni i taksu u njihovoj nadležnosti.

C. Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine

(„Službene novine Federacije BiH“, br. 49/06 i 51/09)

Član 8. stav 3. alineja 20.

U vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave posebno ulaze:

- donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti jedinice lokalne samouprave;

Član 13. stav 1. i 2. alineja 4.

Tijelo odlučivanja jedinice lokalne samouprave je općinsko vijeće u općini, a gradsko vijeće u gradu (u daljem tekstu: “vijeće”).

Vijeće u okviru svojih nadležnosti:

- donosi propise o porezima, taksama, naknadama i doprinosima jedinice lokalne samouprave u skladu sa zakonom;

**Amandman VIII
na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine**

Članak III.1. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

“U isključivoj su ovlasti Federacije:

d) donošenje propisa o financijama i finansijskim institucijama Federacije i fiskalna politika Federacije.

B. Zakon o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine

(„Službene novine Federacije BiH”, br.: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15)

Članak 13. stavak 1. točka c)

Pored udjela u raspodjeli prihoda iz članka 6. ovog Zakona, jedinicama lokalne samouprave pripadaju i drugi javni prihodi kako slijedi:

c) naknade i pristojbe sukladno propisima jedinica lokalne samouprave;

Članak 13. stavak 4.

Općinska vijeća donose propise kojima se utvrđuje visina naknada po osnovi korištenja i uređenja zemljišta, kao i visina drugih naknada, novčanih kazni i pristojbi u njihovoj nadležnosti.

C. Zakon o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine

(„Službene novine Federacije BiH“, br. 49/06 i 51/09)

Članak 8. stavak 3. alineja 20.

U vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave posebice ulaze:

- donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i pristojbama iz nadležnosti jedinice lokalne samouprave;

Članak 13. stavak 1. i 2. alineja 4.

Tijelo odlučivanja jedinice lokalne samouprave je općinsko vijeće u općini, a gradsko vijeće u gradu (u daljnjem tekstu: “vijeće”).

Vijeće u okviru svojih nadležnosti:

- donosi propise o porezima, pristojbama, naknadama i doprinosima jedinice lokalne samouprave sukladno zakonu;

Član 36.

U zakonom propisanim okvirima, jedinice lokalne samouprave donose propise o naknadama i taksama, kao i provedbene propise o oporezivanju.

Član 37.

Jedinicama lokalne samouprave pripadaju prihodi:

a) vlastiti prihodi:

- porezi za koje jedinica lokalne samouprave samostalno određuje stopu, u skladu sa zakonom,
- lokalne takse i naknade čije iznose utvrđuje vijeće u skladu sa zakonom,
- .....
- drugi prihodi utvrđeni zakonom ili odlukom vijeća;

D. Zakon o komunalnim taksama

(„Službene novine Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna“, broj: 2/12)

Član 3.**(Utvrđivanje visine takse)**

Visina takse, po predmetima i uslugama za čije se korištenje plaća taksa, utvrđuje se odlukom općinskog vijeća, s tim da visina takse ne može biti viša od visine određene Tarifom komunalnih taksi (u daljem tekstu: Tarifa) koja je sastavni dio ovog Zakona.

E. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o komunalnim taksama

(„Službene novine Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna“, broj: 5/14)

Član 2.**(dopuna)**

U članu 3. Zakona dodaje se stav (2) koji glasi:

„ (2) Visinu takse za istaknutu firmu općinsko vijeće utvrdit će prema zonama određenim općinskom odlukom i drugim vlastitim kriterijima, u skladu sa stavom (1) ovog člana.“

F. Odluka o općinskim komunalnim taksama

(„Službeni glasnik Općine Vitez“, broj: 3/12)

Članak 36.

U zakonom propisanim okvirima, jedinice lokalne samouprave donose propise o naknadama i pristojbama, kao i provedbene propise o oporezivanju.

Članak 37.

Jedinicama lokalne samouprave pripadaju prihodi:

a) vlastiti prihodi:

- porezi za koje jedinica lokalne samouprave samostalno određuje stopu, sukladno zakonu,
- lokalne pristojbe i naknade čije iznose utvrđuje vijeće sukladno zakonu,
- .....
- drugi prihodi utvrđeni zakonom ili odlukom vijeća;

D. Zakon o komunalnim pristojbama

(„Službene novine Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna“, broj: 2/12)

Članak 3.**(Utvrđivanje visine pristojbe)**

Visina pristojbe, po predmetima i uslugama za čije se korištenje plaća pristojba, utvrđuje se odlukom općinskog vijeća, s tim da visina pristojbe ne može biti viša od visine određene Tarifom komunalnih pristojbi (u daljnjem tekstu: Tarifa) koja je sastavni dio ovog Zakona.

E. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o komunalnim pristojbama

(„Službene novine Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna“, broj: 5/14)

Članak 2.**(dopuna)**

U članku 3. Zakona dodaje se stavak (2) koji glasi:

„ (2) Visinu pristojbe za istaknutu tvrtku općinsko vijeće utvrdit će prema zonama određenim općinskom odlukom i drugim vlastitim kriterijima, sukladno sa stavkom (1) ovog članka.“

F. Odluka o općinskim komunalnim pristojbama

(„Službeni glasnik Općine Vitez“, broj: 3/12)

II. Tarifa komunalnih taksi**Član 2.
Tarifni broj 1.**

Za svaku istaknutu firmu, oznaku, obilježje ili natpis na poslovnim i ostalim prostorijama, objektima i mjestima kojima se označava da određeno pravno ili fizičko lice obavlja izvjesnu djelatnost ili zanimanje, plaća se godišnja taksa u iznosu:

1. iz oblasti distribucije nafte i naftnih derivata, 3.000 KM
2. iz oblasti proizvodnje i distribucije zemnog gasa, 500 KM
3. iz oblasti proizvodnje tekstila, kože, obuće i gume, 200 KM
4. iz oblasti primarne i sekundarne prerade drveta, 500 KM
5. iz oblasti prehrambene industrije, 300 KM
6. iz oblasti izdavačko – grafičke djelatnosti, 300 KM
7. iz oblasti metaloprerađivačke djelatnosti, 300 KM
8. iz oblasti proizvodnje i prerade duhana, alkoholnih pića i piva, 5.000 KM
9. iz oblasti proizvodnje bezalkoholnih pića, 1.000 KM
10. iz oblasti telekomunikacija (sjedište), 10.000 KM
11. iz oblasti telekomunikacija (izdvojena lokacija), 2.000 KM
12. iz oblasti poštanskih usluga (sjedište), 5.000 KM
13. iz oblasti poštanskih usluga (izdvojena lokacija), 1.000 KM
14. iz oblasti poštanskih usluga (izdvojeni šalter), 300 KM
15. iz oblasti bankarstva (sjedište), 10.000 KM
16. iz oblasti bankarstva (filijala, ekspozitura, poslovnica), 5.000 KM
17. iz oblasti bankarstva (izdvojeni šalter, bankomat), 1.000 KM
18. iz oblasti brokerskih kuća i lizinga, 3.000 KM
19. iz oblasti mikrokreditnih organizacija (sjedište), 3.000 KM
20. iz oblasti mikrokreditnih organizacija (izdvojena lokacija), 1.000 KM
21. iz oblasti osiguranja i reosiguranja (sjedište), 5.000 KM
22. iz oblasti osiguranja i reosiguranja (filijala, podružnica), 2.000 KM
23. iz oblasti osiguranja i reosiguranja (izdvojeni šalteri), 1.000 KM
24. iz oblasti igara na sreću i to:

II. Tarifa komunalnih pristojbi**Članak 2.
Tarifni broj 1.**

Za svaku istaknutu tvrtku, oznaku, obilježje ili natpis na poslovnim i ostalim prostorijama, objektima i mjestima kojima se označava da određena pravna ili fizička osoba obavlja izvjesnu djelatnost ili zanimanje, plaća se godišnja pristojba u iznosu:

1. iz oblasti distribucije nafte i naftnih derivata, 3.000 KM
2. iz oblasti proizvodnje i distribucije zemnog plina, 500 KM
3. iz oblasti proizvodnje tekstila, kože, obuće i gume, 200 KM
4. iz oblasti primarne i sekundarne prerade drveta, 500 KM
5. iz oblasti prehrambene industrije, 300 KM
6. iz oblasti izdavačko – grafičke djelatnosti, 300 KM
7. iz oblasti metaloprerađivačke djelatnosti, 300 KM
8. iz oblasti proizvodnje i prerade duhana, alkoholnih pića i piva, 5.000 KM
9. iz oblasti proizvodnje bezalkoholnih pića, 1.000 KM
10. iz oblasti telekomunikacija (sjedište), 10.000 KM
11. iz oblasti telekomunikacija (izdvojena lokacija), 2.000 KM
12. iz oblasti poštanskih usluga (sjedište), 5.000 KM
13. iz oblasti poštanskih usluga (izdvojena lokacija), 1.000 KM
14. iz oblasti poštanskih usluga (izdvojeni šalter), 300 KM
15. iz oblasti bankarstva (sjedište), 10.000 KM
16. iz oblasti bankarstva (filijala, ekspozitura, poslovnica), 5.000 KM
17. iz oblasti bankarstva (izdvojeni šalter, bankomat), 1.000 KM
18. iz oblasti brokerskih kuća i lizinga, 3.000 KM
19. iz oblasti mikrokreditnih organizacija (sjedište), 3.000 KM
20. iz oblasti mikrokreditnih organizacija (izdvojena lokacija), 1.000 KM
21. iz oblasti osiguranja i reosiguranja (sjedište), 5.000 KM
22. iz oblasti osiguranja i reosiguranja (filijala, podružnica), 2.000 KM
23. iz oblasti osiguranja i reosiguranja (izdvojeni šalteri), 1.000 KM
24. iz oblasti igara na sreću i to:

- a) lutrija, loto, sportska prognoza, tombola-bingo, 1.000 KM
- b) kazino, 5.000 KM
- c) sportska kladionica, 1.000 KM
- d) tombola-bingo u zatvorenom prostoru, 500 KM
- 25. iz oblasti proizvodnje i distribucije električne energije (sjedište), 5.000 KM
- 26. iz oblasti proizvodnje i distribucije električne energije (podružnica i služba), 1.000 KM
- 27. iz oblasti proizvodnje električne energije u malim elektranama, 500 KM
- 28. iz oblasti vanjske trgovine i trgovine naveliko, 1.000 KM
- 29. tržni centar, hipermarket i poslovni centar, 3.000 KM
- 30. tržnica i pijaca, 300 KM
- 31. iz oblasti trgovine namalo koja se obavlja u kiosku, 100 KM
- 32. iz oblasti trgovine namalo koja se obavlja na ostalim prodajnim mjestima, 200 KM
- 33. iz oblasti ugostiteljstva – hotel, 600 KM
- 34. iz oblasti ugostiteljstva – motel i pansion, 500 KM
- 35. iz oblasti ugostiteljstva – ostali objekti, 300 KM
- 36. putnička agencija i rent-a-car agencija, 500 KM
- 37. u prijevozu robe motornim vozilima, 200 KM
- 38. u prijevozu putnika, 200 KM
- 39. u prijevozu putnika taksi automobilom, 50 KM
- 40. autokuća i autosalon, 1.000 KM
- 41. skladište i otpad, 800 KM
- 42. u advokatskoj djelatnosti, 1.000 KM
- 43. u notarskoj djelatnosti, 2.000 KM
- 44. privatna zdravstvena zaštita, 2.000 KM
- 45. privatna stomatološka ordinacija, 1.500 KM
- 46. privatna veterinarska ordinacija, 1.000 KM
- 47. apoteka, 2.000 KM
- 48. revizorska kuća, 500 KM
- 49. knjigovodstvena agencija, 300 KM
- 50. agencija za posredovanje, 500 KM
- 51. iz oblasti građevinarstva, 200 KM
- 52. samostalna obrtnička radionica, 100 KM
- 53. iz oblasti nespomenutih djelatnosti, 100 KM.

G. Sudska praksa Ustavnog suda Federacije

Presuda Ustavnog suda Federacije, broj: U-14/13 od 26. 06. 2013. godine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 53/13).

Presuda broj: U-65/13, od 13. 05. 2014. godine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 48/14).

- a) lutrija, loto, sportska prognoza, tombola-bingo, 1.000 KM
- b) kazino, 5.000 KM
- c) sportska kladionica, 1.000 KM
- d) tombola-bingo u zatvorenom prostoru, 500 KM
- 25. Iz oblasti proizvodnje i distribucije električne energije (sjedište), 5.000 KM
- 26. iz oblasti proizvodnje i distribucije električne energije (podružnica i služba), 1.000 KM
- 27. iz oblasti proizvodnje električne energije u malim elektranama, 500 KM
- 28. iz oblasti vanjske trgovine i trgovine naveliko, 1.000 KM
- 29. tržni centar, hipermarket i poslovni centar, 3.000 KM
- 30. tržnica i pijaca, 300 KM
- 31. iz oblasti trgovine namalo koja se obavlja u kiosku, 100 KM
- 32. iz oblasti trgovine namalo koja se obavlja na ostalim prodajnim mjestima, 200 KM
- 33. iz oblasti ugostiteljstva – hotel, 600 KM
- 34. iz oblasti ugostiteljstva – motel i pansion, 500 KM
- 35. iz oblasti ugostiteljstva – ostali objekti, 300 KM
- 36. putnička agencija i rent-a-car agencija, 500 KM
- 37. u prijevozu robe motornim vozilima, 200 KM
- 38. u prijevozu putnika, 200 KM
- 39. u prijevozu putnika taksi automobilom, 50 KM
- 40. autokuća i autosalon, 1.000 KM
- 41. skladište i otpad, 800 KM
- 42. u odvjetničkoj djelatnosti, 1.000 KM
- 43. u notarskoj djelatnosti, 2.000 KM
- 44. privatna zdravstvena zaštita, 2.000 KM
- 45. privatna stomatološka ordinacija, 1.500 KM
- 46. privatna veterinarska ordinacija, 1.000 KM
- 47. ljekarna, 2.000 KM
- 48. revizorska kuća, 500 KM
- 49. knjigovodstvena agencija, 300 KM
- 50. agencija za posredovanje, 500 KM
- 51. iz oblasti građevinarstva, 200 KM
- 52. samostalna obrtnička radionica, 100 KM
- 53. iz oblasti nespomenutih djelatnosti, 100 KM.

G. Sudska praksa Ustavnog suda Federacije

Presuda Ustavnog suda Federacije, broj: U-14/13 od 26. 06. 2013. godine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 53/13).

Presuda broj: U-65/13, od 13. 05. 2014. godine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 48/14).

6. Činjenično stanje i stav Ustavnog suda Federacije

Ustavni sud Federacije je utvrdio da u konkretnom predmetu nema činjeničnih pitanja koje bi bilo potrebno neposredno razjasniti na javnoj raspravi, pa je u skladu sa članom 13. stav 1. Poslovnika Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 40/10 i 18/16), održao sjednicu Suda bez javne rasprave na kojoj je razmotrio osporeni član Odluke, predočeno ustavno pitanje podnosioca zahtjeva, odgovore na zahtjev, relevantne odredbe Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, odredbe zakona Federacije Bosne i Hercegovine i sudsku praksu ovog suda.

Razmatrajući sve izneseno, Ustavni sud Federacije je utvrdio da je Općinsko vijeće Vitez donijelo Odluku o općinskim komunalnim taksama, te da je osporenim članom Odluke propisano, da se za svaku istaknutu firmu, oznaku, obilježje ili natpis na poslovnim i ostalim prostorijama, objektima i mjestima kojima se označava da određeno pravno ili fizičko lice obavlja izvjesnu djelatnost ili zanimanje, plaća godišnja taksa u iznosima taksativno navedenim u članu 2. Tarifni broj 1. Odluke. Imajući u vidu naprijed navedeno, Ustavni sud Federacije je utvrdio da je kao kriterij za utvrđivanje visine taksi na istaknutu firmu, navedena djelatnost, odnosno zanimanje, koju poslovni subjekti, kao obaveznici taksi obavljaju.

Ustavni sud Federacije je takođe utvrdio, da je osporeni član Odluke, a i cijela Odluka, prestala da se primjenjuje donošenjem Odluke o izmjenama Odluke o općinskim komunalnim taksama koja je objavljena „Službenom glasniku Općine Vitez“, broj: 3/15. Imajući u vidu naprijed navedeno, s obzirom na postavljeno ustavno pitanje od strane podnosioca zahtjeva, odnosno imajući u vidu da je osporena odredba Odluke relevantna za odlučivanje u konkretnom upravnom sporu, Ustavni sud Federacije je razmotrio da li je osporena odredba Odluke u vrijeme važenja bila u skladu sa odredbama Ustava Federacije Bosne i Hercegovine. Ovo iz razloga što se u konkretnom slučaju radi o naplati komunalne takse za istaknutu firmu za 2014. godinu, a osporena Odluka je prestala da se primjenjuje dana 03. 04. 2015. godine.

Na osnovu naprijed navedenog, Ustavni sud Federacije utvrdio je relevantne činjenice za odlučivanje u ovom ustavno-pravnom predmetu koje se mogu svesti na pitanje, da li je vrsta djelatnosti

6. Činjenično stanje i stav Ustavnog suda Federacije

Ustavni sud Federacije je utvrdio da u konkretnom predmetu nema činjeničnih pitanja koje bi bilo potrebno neposredno razjasniti na javnoj raspravi, pa je sukladno članku 13. stavak 1. Poslovnika Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 40/10 i 18/16), održao sjednicu Suda bez javne rasprave na kojoj je razmotrio osporeni članak Odluke, predočeno ustavno pitanje podnosioca zahtjeva, odgovore na zahtjev, relevantne odredbe Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, odredbe zakona Federacije Bosne i Hercegovine i sudsku praksu ovog suda.

Razmatrajući sve izneseno, Ustavni sud Federacije je utvrdio da je Općinsko vijeće Vitez donijelo Odluku o općinskim komunalnim pristojbama, te da je osporenim člankom Odluke propisano, da se za svaku istaknutu tvrtku, oznaku, obilježje ili natpis na poslovnim i ostalim prostorijama, objektima i mjestima kojima se označava da određena pravna ili fizička osoba obavlja izvjesnu djelatnost ili zanimanje, plaća godišnja pristojba u iznosima taksativno navedenim u članku 2. Tarifni broj 1. Odluke. Imajući u vidu naprijed navedeno, Ustavni sud Federacije je utvrdio da je kao kriterij za utvrđivanje visine pristojbi na istaknutu tvrtku, navedena djelatnost, odnosno zanimanje, koju poslovni subjekti, kao obveznici pristojbe obavljaju.

Ustavni sud Federacije je takođe utvrdio, da je osporeni članak Odluke, a i cijela Odluka, prestala da se primjenjuje donošenjem Odluke o izmjenama Odluke o općinskim komunalnim pristojbama koja je objavljena „Službenom glasniku Općine Vitez“, broj: 3/15. Imajući u vidu naprijed navedeno, s obzirom na postavljeno ustavno pitanje od strane podnosioca zahtjeva, odnosno imajući u vidu da je osporena odredba Odluke relevantna za odlučivanje u konkretnom upravnom sporu, Ustavni sud Federacije je razmotrio da li je osporena odredba Odluke u vrijeme važenja bila sukladna odredbama Ustava Federacije Bosne i Hercegovine. Ovo iz razloga što se u konkretnom slučaju radi o naplati komunalne pristojbe za istaknutu tvrtku za 2014. godinu, a osporena Odluka je prestala da se primjenjuje dana 03. 04. 2015. godine.

Na temelju naprijed navedenog, Ustavni sud Federacije utvrdio je relevantne činjenice za odlučivanje u ovom ustavno-pravnom predmetu koje se mogu svesti na pitanje, da li je vrsta djelatnosti relevantan i

relevantan i objektivni kriterij za propisivanje visine takse za istaknutu firmu, te da li je osporeni član Odluke u vrijeme važenja bio u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Kod ovakvog propisanog i utvrđenog činjeničnog stanja, Ustavni sud Federacije je stajališta, a koje je iskazano u mnogobrojnim presudama ovog Suda, da vrsta djelatnosti ili zanimanja, ne može biti relevantan kriterij za propisivanje različite niti proizvoljne visine komunalne takse na istaknutu firmu, oznaku, obilježje ili natpis na poslovnim i ostalim prostorijama, objektima i mjestima, već su realni i relevantni drugi kriteriji kao što su područje općine, odnosno grada gdje se djelatnost obavlja, nedostatna djelatnost, niskoakumulativna djelatnost, veličina obilježja ili natpisa istaknute firme (veća ili manja) itd. Isto tako je stajališta, da je finansijska sposobnost i profit koji pravna i fizička lica ostvaruju predmet oporezivanja u skladu sa postojećom zakonskom finansijskom regulativom i relevantan je podatak koji je precizno utvrđen za svakog poreskog obaveznika.

Općinsko vijeće Vitez je u skladu sa odredbama člana 3. Zakona o komunalnim taksama donijelo Odluku o komunalnim taksama i utvrdilo visinu komunalne takse na istaknutu firmu za pravna i fizička lica koja imaju odobrenje za obavljanje određene djelatnosti. Isticanje naziva firme je zakonska obaveza koja je utvrđena u članu 11. Zakona o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 81/15). Istim članom je propisano, da se ime firme obavezno ističe na poslovnim prostorijama i da je firma ime pod kojim društvo posluje. Međutim, utvrđena visina komunalne takse u spomenutoj Odluci isključivo je određena prema vrsti djelatnosti za koje je ovaj sud u većem broj odluka, utvrdio neustavnost, odnosno da su iste suprotne članu II.A.2. (1) c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine kojim je propisana jednakost pred zakonom.

Imajući u vidu naprijed navedeno, riješeno je kao u izreci donesene presude.

Ovu presudu Ustavni sud Federacije donio je većinom glasova u sastavu: Vesna Budimir, predsjednica Suda, Mirjana Čučković, dr.sc.iur. Šahbaz Džihanović, Aleksandra Martinović, prof. dr. sc. Edin Muminović, dr.sc. Kata Senjak i Mladen Srdić, sudije Suda.

**PREDSJEDNICA USTAVNOG SUDA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Vesna Budimir**

objektivni kriterij za propisivanje visine pristojbe za istaknutu tvrtku, te da li je osporeni članak Odluke u vrijeme važenja bio sukladan Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine.

Kod ovakvog propisanog i utvrđenog činjeničnog stanja, Ustavni sud Federacije je stajališta, a koje je iskazano u mnogobrojnim presudama ovog Suda, da vrsta djelatnosti ili zanimanja, ne može biti relevantan kriterij za propisivanje različite niti proizvoljne visine komunalne pristojbe na istaknutu tvrtku, oznaku, obilježje ili natpis na poslovnim i ostalim prostorijama, objektima i mjestima, već su realni i relevantni drugi kriteriji kao što su područje općine, odnosno grada gdje se djelatnost obavlja, nedostatna djelatnost, niskoakumulativna djelatnost, veličina obilježja ili natpisa istaknute tvrtke (veća ili manja) itd. Isto tako je stajališta, da je finansijska sposobnost i profit koji pravne i fizičke osobe ostvaruju predmet oporezivanja sukladno s postojećom zakonskom finansijskom regulativom i relevantan je podatak koji je precizno utvrđen za svakog poreskog obaveznika.

Općinsko vijeće Vitez je sukladno odredbama članka 3. Zakona o komunalnim pristojbama donijelo Odluku o komunalnim pristojbama i utvrdilo visinu komunalne pristojbe na istaknutu tvrtku za pravne i fizičke osobe koje imaju odobrenje za obavljanje određene djelatnosti. Isticanje naziva tvrtke je zakonska obaveza koja je utvrđena u članku 11. Zakona o gospodarskim društvima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 81/15). Istim člankom je propisano, da se ime tvrtke obavezno ističe na poslovnim prostorijama i da je tvrtka ime pod kojim društvo posluje. Međutim, utvrđena visina komunalne pristojbe u spomenutoj Odluci isključivo je određena prema vrsti djelatnosti za koje je ovaj sud u većem broj odluka, utvrdio neustavnost, odnosno da su iste suprotne članku II.A.2. (1) c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine kojim je propisana jednakost pred zakonom.

Imajući u vidu naprijed navedeno, riješeno je kao u izreci donesene presude.

Ovu presudu Ustavni sud Federacije donio je većinom glasova u sastavu: Vesna Budimir, predsjednica Suda, Mirjana Čučković, dr.sc.iur. Šahbaz Džihanović, Aleksandra Martinović, prof. dr. sc. Edin Muminović, dr.sc. Kata Senjak i Mladen Srdić, suci Suda.

**PREDSJEDNICA USTAVNOG SUDA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Vesna Budimir**

Босна и Херцеговина
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
УСТАВНИ СУД
ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Број: У-59/17

Сарајево, 14.02.2018. године

Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине, одлучујући о уставном питању које је предочио Кантонални суд у Новом Травнику у вези са оцјеном уставности члана 2. Тарифни број 1. Одлуке о општинским комуналним таксама, на основу члана IV.Ц.3.10. (4) Устава Федерације Босне и Херцеговине, на сједници Суда без јавне расправе одржаној дана 14.02.2018. године, донио је:

П Р Е С У Д У

1. Утврђује се да члан 2. Тарифни број 1. Одлуке о општинским комуналним таксама („Службени гласник Општине Витез“, број: 3/12), у вријеме важења, није био у складу са Уставом Федерације Босне и Херцеговине.
2. Пресуду објавити у „Службеним новинама Федерације БиХ“ и „Службеном гласнику Општине Витез“.

О б р а з л о ж е њ е

1. Подносилац захтјева и предмет захтјева

Кантонални суд у Новом Травнику (у даљем тексту: подносилац захтјева) је поднеском број: 06 0 Су 011003 17 Су, од 18.09.2017. године, који је запримљен дана 11.10.2017. године у Уставном суду Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд Федерације) предочио уставно питање – оцјена уставности члана 2. Тарифни број 1. Одлуке о општинским комуналним таксама коју је донијело Општинско вијеће Витез, бр. 01-3-02-1-1310/2012, од 19.04.2012. године (у даљем тексту: оспорени члан Одлуке).

Уставно питање се појавило, као претходно питање, у предмету управног спора који се води пред Кантоналним судом у Новом Травнику, под бројем: 06 0 У 010519 17 У, покренут по тужби тужиоца „СПОРТ ПЛУС“ д.о.о. Нови Травник, против Рјешења туженог Федералног министарства финансија/Федералног министарства финансија,

бр. 03-15-807/14 Б.Д. од 27.02.2017. године, у управној ствари подношења пријаве комуналне таксе за истакнуту фирму.

У смислу члана IV.Ц.3.10.(4) Устава Федерације Босне и Херцеговине, Кантонални суд у Новом Травнику је овлашћен за постављање уставног питања Уставном суду Федерације.

2. Странке у поступку

У складу са чланом 39. став 2. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 6/95 и 37/03), странке у поступку у овом уставно-судском предмету су: Кантонални суд у Новом Травнику, као подносилац захтјева, „СПОРТ ПЛУС“ д.о.о. Нови Травник и Федерално министарство финансија/Федерално министарство финансија, као странке у судском поступку пред Кантоналним судом у Новом Травнику и Општинско вијеће Витез, као доносилац оспорене одредбе Одлуке.

3. Битни наводи подносиоца захтјева

Пред Кантоналним судом у Новом Травнику у току је поступак рјешавања управног спора бр. 06 0 У 010519 17 У, који је покренут по тужби тужиоца „СПОРТ ПЛУС“ д.о.о. Нови Травник, заступан по пуномоћнику Самиру Ченгићу, адвокату из Сарајева, против Рјешења туженог Федералног министарства финансија/Федералног министарства финансија, бр. 03-15-807/14 Б.Д. од 27.02.2017. године, у управној ствари подношења пријаве комуналне таксе за истакнуту фирму.

Приликом одлучивања у овој управној ствари пред Кантоналним судом у Новом Травнику појавило се уставно питање, и то: да ли је члан 2. Тарифни број 1. Одлуке о општинским комуналним таксама коју је донијело Општинско вијеће Витез, у сагласности са Уставом Федерације Босне и Херцеговине. Уставно питање се појавило као претходно питање из разлога што је чланом II.А.2.(1) ц) Устава Федерације Босне и Херцеговине, прописано поред осталог, да сва лица на територији Федерације уживају право на једнакост пред Законом, док у оспореном члану Одлуке, висина годишње таксе за истакнуту фирму је искључиво везана за дјелатност коју обављају правно или физичко лице, што, како подносилац

захтјева истиче, према становишту Уставног суда Федерације изнесеном у Пресуди број: У-14/13, од 26.06.2013. године, не може бити релевантан критериј за одређивање различите висине таксе за истакнуту фирму, јер се таквим одређивањем повређује уставна одредба о једнакости пред законом.

Због свега напријед наведеног Кантонални суд у Новом Травнику предочава уставно питање, како би Уставни суд Федерације, након одржане расправе, донио пресуду којом ће бити утврђено, да ли је оспорени члан Одлуке у сагласности са Уставом Федерације Босне и Херцеговине.

4. Битни наводи одговора на захтјев

Уставни суд Федерације је дана 17.10.2017. године, у складу са чланом 16. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине, затражио од „СПОРТ ПЛУС“ д.о.о. Нови Травник, Федералног министарства финансија/Федералног министарства финансија и Општинског вијећа Витез, да као странке у поступку доставе одговоре на захтјев Кантоналног суда у Новом Травнику.

Дана 30.10.2017. године, „СПОРТ ПЛУС“ д.о.о. Нови Травник, заступан по пуномоћнику Ченгић Самиру, адвокату из Сарајева, Уставном суду Федерације, доставио је одговор на захтјев Кантоналног суда у Новом Травнику, као и Пуномоћ за заступање „СПОРТ ПЛУС“ д.о.о. Нови Травник, у правној ствари која се води пред овим судом.

У свом одговору на захтјев „СПОРТ ПЛУС“ д.о.о. Нови Травник, наводи да је Одлука о општинским комуналним таксама на подручју Општине Витез, и то оспорени члан Одлуке у несагласности са Уставом Федерације Босне и Херцеговине. Као разлог за напријед истакнуто наводи, да се као основни критериј за одређивање висине комуналне таксе на истакнуту фирму прописује дјелатност коју обавља обавезник плаћања таксе. Надаље истиче, да је низом пресуда Уставног суда Федерације (пресуде број: У-78/14, од 07.07.2015. године, број: У-56/14, од 24.02.2015. године, број: У-65/13, од 13.05.2014. године, број: У-68/14, од 21.01.2015. године) утврђено, да дјелатност имаоца фирме не може бити критериј за утврђивање висине комуналне таксе на истакнуту фирму.

Посебно је истакнута чињеница да је Закон о комуналним таксама Средњобосанског кантона

(„Службене новине Средњобосанског кантона/Кантона Средишња Босна“, бр.: 2/12 и 5/14) у дијелу Тарифе садржавао одредбе којим се општинама са подручја кантона налаже да као критериј за одређивање висине комуналне таксе пропише дјелатност имаоца друштва, притом одређујући највећи односно најмањи износ таксе за одређену врсту дјелатности, те да је исти Закон од стране Уставног суда Федерације, оглашен неуставним.

Општинско вијеће Витез је дана 23.11.2017. године, Уставном суду Федерације доставило одговор на захтјев Кантоналног суда у Новом Травнику. Општинско вијеће Витез у свом одговору наводи да је оспорени члан Одлуке, донесен у складу са чланом 13. тачка ц) Закона о припадности јавних прихода у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 22/06, 43/08, 22/09 и 35/14), којим је прописано да поред удјела у расподјели прихода из члана 6. истог Закона, јединицама локалне самоуправе припадају и други јавни приходи: накнаде и таксе у складу са Законом о принципима локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 49/06 и 51/09). Чланом 8. став 3., а у вези са чланом 13. став 2. и чланом 36. прописано је да јединице локалне самоуправе доносе прописе о накнадама и таксама, као и provedбене прописе о опорезивању. Истим Законом је прописано да јединицама локалне самоуправе припадају и приходи: а) властити приходи – порези за које јединице локалне самоуправе самостално одређују стопу у складу са законом и локалне таксе и накнаде чије износе утврђује вијеће у складу са законом. Даље се наводи да општине у појединим кантонима имају надлежност да својим одлукама прописују обавезу плаћања комуналне таксе, а мјерила и критерији по којима се врши наплата такси, прописује законодавни орган кантона доношењем закона о комуналној такси.

Исто тако је наведено, да је Скупштина Средњобосанског кантона/Кантона Средишња Босна, у складу са Уставом Средњобосанског кантона/Кантона Средишња Босна, донијела Закон о комуналним таксама гдје је чланом 3. прописано да ће општинско вијеће својом одлуком одредити, висину таксе, с тим да иста не може бити већа од оне која је прописана Тарифом комуналних такси која чини саставни дио тог Закона. Надаље се наводи да је оспоравана Одлука донесена у складу са Законом о комуналним таксама, у којој је прописана

тарифа комуналних такси за коју је критериј за наплату прописана дјелатност или занимање које обавезник обавља. Приликом доношења оспорене Одлуке Вијеће се руководило законом прописаним критеријима и мјерилима, а то су дјелатност или занимање које физичко или правно лице обавља.

Донесеним Законом о измјенама и допунама Закона о комуналним таксама, прописано је да се у члану 3. Закона додаје став 2. који регулише да ће висину таксе за истакнуту фирму општинско вијеће утврдити према зонама одређеним општинском одлуком и другим властитим критеријима. Међутим, и даље је у Закону остао једини критериј дјелатност или занимање које физичко или правно лице обавља. Након доношења наведених измјена Закона, донесена је Одлука о измјени Одлуке о општинским комуналним таксама број: 01-3-02-1-935/15 од 25.03.2015. године, која је објављена у „Службеном гласнику Општине Витез“, број: 3/15, гдје су у члану 3. Одлуке прописане одређене олакшице за висину такси на истакнуту фирму на простору мјесних заједница, дакле у односу на поједине зоне ширег подручја општине, умањена је у процентуалном износу. Из тих разлога Општинско вијеће Витез није ни могло донијети другачију одлуку јер се јединице локалне самоуправе морају придржавати законом прописаних мјерила и критерија.

Имајући у виду све напријед наведено, предлаже да Уставни суд Федерације донесе Одлуку којом ће утврдити да је оспорени члан Одлуке у складу са кантоналним Законом о комуналним таксама и Уставом Федерације Босне и Херцеговине, те да се захтјев за оцјену уставности Кантоналног суда у Новом Травнику одбије, као неоснован.

Федерално министарство финансија/Федерално министарство финансија није доставило одговор на захтјев.

5. Релевантно право

А. Устав Федерације Босне и Херцеговине

Члан II. А 2. (1) ц)

Федерација ће осигурати примјену највише разине међународно признатих права и слобода утврђених у документима наведеним у Додатку овог устава.

Посебно:

(1) Сва лица унутар територија Федерације уживају сљедећа права:

ц) на једнакост пред законом;

Члан IV.Ц.3.10. (4)

Уставни суд такође одлучује о уставним питањима која му предочи Врховни суд или пак неки кантонални суд а која се јаве током поступка пред споменути судом.

Члан VI. 4. ц)

Општинско вијеће:

с) доноси друге прописе у извршавању општинских надлежности.

Амандман VIII на Устав Федерације Босне и Херцеговине

Члан III.1. Устава Федерације Босне и Херцеговине мијења се и гласи:

“У искључивој су овласти Федерације:

д) доношење прописа о финансијама и финансијским институцијама Федерације и фискална политика Федерације.

Б. Закон о припадности јавних прихода у Федерацији Босне и Херцеговине

(„Службене новине Федерације БиХ”, бр.: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15)

Члан 13. став 1. тачка ц)

Поред удјела у расподјели прихода из члана 6. овог Закона, јединицама локалне самоуправе припадају и други јавни приходи како слиједи:

ц) накнаде и таксе у складу са прописима јединица локалне самоуправе;

Члан 13. став 4.

Општинска вијећа доносе прописе којима се утврђује висина накнада по основи коришћења и уређења земљишта, као и висина других накнада, новчаних казни и такси у њиховој надлежности.

Ц. Закон о принципима локалне самоуправе у

Федерацији Босне и Херцеговине

(„Службене новине Федерације БиХ“, бр. 49/06 и 51/09)

Члан 8. став 3. алинеја 20.

У властите надлежности јединице локалне самоуправе посебно улазе:

- доношење прописа о порезима, накнадама, доприносима и таксама из надлежности јединице локалне самоуправе;

Члан 13. став 1. и 2. алинеја 4.

Тијело одлучивања јединице локалне самоуправе је општинско вијеће у општини, а градско вијеће у граду (у даљем тексту: „вијеће“).

Вијеће у оквиру својих надлежности:

- доноси прописе о порезима, таксама, накнадама и доприносима јединице локалне самоуправе у складу са законом;

Члан 36.

У законом прописаним оквирима, јединице локалне самоуправе доносе прописе о накнадама и таксама, као и provedбене прописе о опорезивању.

Члан 37.

Јединицама локалне самоуправе припадају приходи:

а) властити приходи:

- порези за које јединица локалне самоуправе самостално одређује стопу, у складу са законом,
- локалне таксе и накнаде чије износе утврђује вијеће у складу са законом,
- .....
- други приходи утврђени законом или одлуком вијећа;

Д. Закон о комуналним таксама

(„Службене новине Средњобосанског кантона/Кантона Средишња Босна“, број: 2/12)

Члан 3.**(Утврђивање висине таксе)**

Висина таксе, по предметима и услугама за чије се коришћење плаћа такса, утврђује се одлуком

општинског вијећа, с тим да висина таксе не може бити виша од висине одређене Тарифом комуналних такси (у даљем тексту: Тарифа) која је саставни дио овог Закона.

Е. Закон о измјенама и допунама Закона о комуналним таксама

(„Службене новине Средњобосанског кантона/Кантона Средишња Босна“, број: 5/14)

Члан 2.**(допуна)**

У члану 3. Закона додаје се став (2) који гласи:

„ (2) Висину таксе за истакнуту фирму општинско вијеће утврдит ће према зонама одређеним општинском одлуком и другим властитим критеријима, у складу са ставом (1) овог члана.“

Ф. Одлука о општинским комуналним таксама

(„Службени гласник Општине Витез“, број: 3/12)

II. Тарифа комуналних такси**Члан 2.****Тарифни број 1.**

За сваку истакнуту фирму, ознаку, обиљежје или натпис на пословним и осталим просторијама, објектима и мјестима којима се означава да одређено правно или физичко лице обавља извјесну дјелатност или занимање, плаћа се годишња такса у износу:

1. из области дистрибуције нафте и нафтних деривата, 3.000 КМ
2. из области производње и дистрибуције земног гаса, 500 КМ
3. из области производње текстила, коже, обуће и гуме, 200 КМ
4. из области примарне и секундарне прераде дрвета, 500 КМ
5. из области прехранбене индустрије, 300 КМ
6. из области издавачко – графичке дјелатности, 300 КМ
7. из области металопрерађивачке дјелатности, 300 КМ
8. из области производње и прераде духана, алкохолних пића и пива, 5.000 КМ
9. из области производње безалкохолних пића, 1.000 КМ

10. из области телекомуникација (сједиште), 10.000 КМ
11. из области телекомуникација (издвојена локација), 2.000 КМ
12. из области поштанских услуга (сједиште), 5.000 КМ
13. из области поштанских услуга (издвојена локација), 1.000 КМ
14. из области поштанских услуга (издвојени шалтер), 300 КМ
15. из области банкарства (сједиште), 10.000 КМ
16. из области банкарства (филијала, експозитура, пословница), 5.000 КМ
17. из области банкарства (издвојени шалтер, банкомат), 1.000 КМ
18. из области брокерских кућа и лизинга, 3.000 КМ
19. из области микрокредитних организација (сједиште), 3.000 КМ
20. из области микрокредитних организација (издвојена локација), 1.000 КМ
21. из области осигурања и реосигурања (сједиште), 5.000 КМ
22. из области осигурања и реосигурања (филијала, подружница), 2.000 КМ
23. из области осигурања и реосигурања (издвојени шалтери), 1.000 КМ
24. из области игара на срећу и то:
  - а) лутрија, лото, спортска прогноза, томбола-бинго, 1.000 КМ
  - б) казино, 5.000 КМ
  - ц) спортска кладионица, 1.000 КМ
  - д) томбола-бинго у затвореном простору, 500 КМ
25. из области производње и дистрибуције електричне енергије (сједиште), 5.000 КМ
26. из области производње и дистрибуције електричне енергије (подружница и служба), 1.000 КМ
27. из области производње електричне енергије у малим електранама, 500 КМ
28. из области вањске трговине и трговине навелико, 1.000 КМ
29. тржни центар, хипермаркет и пословни центар, 3.000 КМ
30. тржница и пијаца, 300 КМ
31. из области трговине намало која се обавља у киоску, 100 КМ
32. из области трговине намало која се обавља на осталим продајним мјестима, 200 КМ
33. из области угоститељства – хотел, 600 КМ
34. из области угоститељства – мотел и пансион, 500 КМ
35. из области угоститељства – остали објекти, 300

- КМ
36. путничка агенција и рент-а-кар агенција, 500 КМ
37. у превозу робе моторним возилима, 200 КМ
38. у превозу путника, 200 КМ
39. у превозу путника такси аутомобилом, 50 КМ
40. аутокућа и аутосалон, 1.000 КМ
41. складиште и отпад, 800 КМ
42. у адвокатској дјелатности, 1.000 КМ
43. у нотарској дјелатности, 2.000 КМ
44. приватна здравствена заштита, 2.000 КМ
45. приватна стоматолошка ординација, 1.500 КМ
46. приватна ветеринарска ординација, 1.000 КМ
47. апотека, 2.000 КМ
48. ревизорска кућа, 500 КМ
49. књиговодствена агенција, 300 КМ
50. агенција за посредовање, 500 КМ
51. из области грађевинарства, 200 КМ
52. самостална обртничка радионица, 100 КМ
53. из области неспоменутих дјелатности, 100 КМ.

Г. Судска пракса Уставног суда Федерације

Пресуда Уставног суда Федерације, број: У-14/13 од 26.06.2013. године („Службене новине Федерације БиХ“, број: 53/13).

Пресуда број: У-65/13, од 13.05.2014. године („Службене новине Федерације БиХ“, број: 48/14).

6. Чињенично стање и став Уставног суда Федерације

Уставни суд Федерације је утврдио да у конкретном предмету нема чињеничних питања које би било потребно непосредно разјаснити на јавној расправи, па је у складу са чланом 13. став 1. Пословника Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, број: 40/10 и 18/16), одржао сједницу Суда без јавне расправе на којој је размотрио оспорени члан Одлуке, предочено уставно питање подносиоца захтјева, одговоре на захтјев, релевантне одредбе Устава Федерације Босне и Херцеговине, одредбе закона Федерације Босне и Херцеговине и судску праксу овог суда.

Разматрајући све изнесено, Уставни суд Федерације је утврдио да је Општинско вијеће Витез донијело Одлуку о општинским комуналним таксама, те да је оспореним чланом Одлуке прописано, да се за сваку истакнуту фирму, ознаку, обиљежје или натпис на пословним и осталим

просторијама, објектима и мјестима којима се означава да одређено правно или физичко лице обавља извјесну дјелатност или занимање, плаћа годишња такса у износима таксативно наведеним у члану 2. Тарифни број 1. Одлуке. Имајући у виду напријед наведено, Уставни суд Федерације је утврдио да је као критериј за утврђивање висине такси на истакнуту фирму, наведена дјелатност, односно занимање, коју пословни субјекти, као обавезници такси обављају.

Уставни суд Федерације је такође утврдио, да је оспорени члан Одлуке, а и цијела Одлука, престала да се примјењује доношењем Одлуке о измјенама Одлуке о општинским комуналним таксама која је објављена „Службеном гласнику Општине Витез“, број: 3/15. Имајући у виду напријед наведено, с обзиром на постављено уставно питање од стране подносиоца захтјева, односно имајући у виду да је оспорена одредба Одлуке релевантна за одлучивање у конкретном управном спору, Уставни суд Федерације је размотрио да ли је оспорена одредба Одлуке у вријеме важења била у складу са одредбама Устава Федерације Босне и Херцеговине. Ово из разлога што се у конкретном случају ради о наплати комуналне таксе за истакнуту фирму за 2014. годину, а оспорена Одлука је престала да се примјењује дана 03.04.2015. године.

На основу напријед наведеног, Уставни суд Федерације утврдио је релевантне чињенице за одлучивање у овом уставно-правном предмету које се могу свести на питање, да ли је врста дјелатности релевантан и објективан критериј за прописивање висине таксе за истакнуту фирму, те да ли је оспорени члан Одлуке у вријеме важења био у складу са Уставом Федерације Босне и Херцеговине.

Код оваквог прописаног и утврђеног чињеничног стања, Уставни суд Федерације је стајалишта, а које је исказано у многобројним пресудама овог Суда, да врста дјелатности или занимања, не може бити релевантан критериј за прописивање различите нити произвољне висине комуналне таксе на истакнуту фирму, ознаку, обиљежје или натпис на пословним и осталим просторијама, објектима и мјестима, већ су реални и релевантни други критерији као што су подручје општине, односно града гдје се дјелатност обавља, недостатна дјелатност, нискоакумулативна дјелатност, величина обиљежја или натписа истакнуте фирме (већа или мања) итд. Исто тако је стајалишта, да је финансијска способност и профит

који правна и физичка лица остварују предмет опорезивања у складу са постојећом законском финансијском регулативом и релевантан је податак који је прецизно утврђен за сваког пореског обавезника.

Општинско вијеће Витез је у складу са одредбама члана 3. Закона о комуналним таксама донијело Одлуку о комуналним таксама и утврдило висину комуналне таксе на истакнуту фирму за правна и физичка лица која имају одобрење за обављање одређене дјелатности. Истицање назива фирме је законска обавеза која је утврђена у члану 11. Закона о привредним друштвима („Службене новине Федерације БиХ“, број: 81/15). Истим чланом је прописано, да се име фирме обавезно истиче на пословним просторијама и да је фирма име под којим друштво послује. Међутим, утврђена висина комуналне таксе у споменутој Одлуци искључиво је одређена према врсти дјелатности за које је овај суд у већем броју одлука, утврдио неуставност, односно да су исте супротне члану II.A.2. (1) ц) Устава Федерације Босне и Херцеговине којим је прописана једнакост пред законом.

Имајући у виду напријед наведено, ријешено је као у изреци донесене пресуде.

Ову пресуду Уставни суд Федерације донио је већином гласова у саставу: Весна Будимир, предсједница Суда, Мирјана Чучковић, др сц.иур. Шахбаз Џихановић, Александра Мартиновић, проф. др сц. Един Муминовић, др сц. Ката Сењак и Младен Срдић, судије Суда.

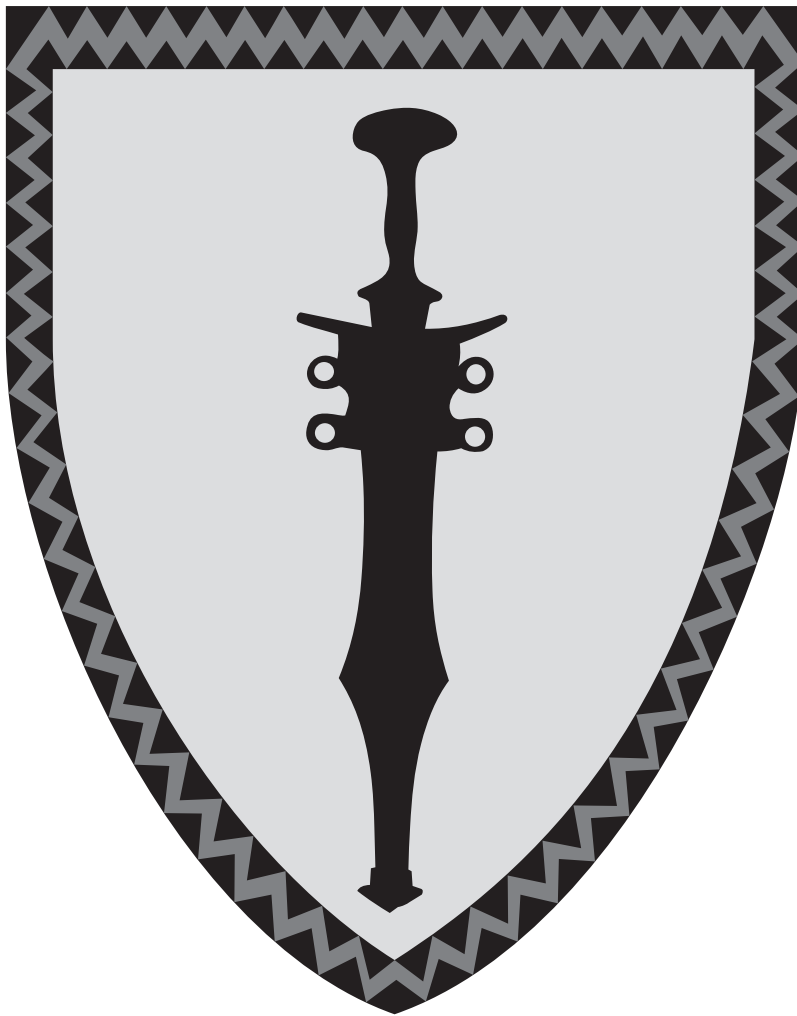
*Предсједница Уставног суда
Федерације Босне и Херцеговине
Весна Будимир*

SADRŽAJ**KAZALO**

1. Zaključak o usvajanju Izvještaja o izvršenju Budžeta / proračuna i utroška budžetske rezerve općine Vitez za 2017. godinu; broj:01-3-14-2-1440/18 _____ 1
2. Operativni Budžetski kalendar za izradu i donošenje budžeta za 2019. godinu i dokumenta okvirnog Budžeta općine za period od 2019. - 2021. godine; broj:01-3-14-2-1441/18 _____ 2
3. Zaključak o usvajanju Izvještaja o radu Općinskog načelnika i općinskih službi za upravu za 2017. godinu; broj:01-3-05-1-1442/18 _____ 5
4. Zaključak o usvajanju Izvještaja o radu Općinskog javnog pravobranilaštva Vitez za 2017.godinu; broj:01-3-05-1-1443/18 _____ 6
5. Odluka o dodjeli javnih priznanja općine Vitez za 2018. godinu; broj:01-3-05-7-1444/18 _____ 7
6. Rješenje o razrješenju i imenovanju člana Upravnog odbora JU Radio Vitez; broj:01-3-05-2-1445/18 _____ 8
7. Zaključak o usvajanju Programa rada D. V. D. "Vitez" za 2018. godinu; broj:01-3-05-1-1446/18 _____ 9
8. Zaključak o usvajanju Programa rada D. V. D. "Stari Vitez" za 2018. godinu; broj:01-3-05-1-1447/18 _____ 10
9. Zaključak o usvajanju Plana i Programa rada Općinske organizacije Crvenog krsta Vitez za 2018. godinu; broj:01-3-35-2-1448/18 _____ 11
10. Odluka o produženom radnom vremenu ugostiteljskih objekata; broj:01-3-22-1-1449/18 _____ 12
11. Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u općini Vitez za period od 2017.-2022. godine; broj:01-3-44-3-1450/18 _____ 13
12. Odluka o izmjeni i dopuni Regulacionog plana „Gornji Vitez“ (Nadir Šibčić); broj:01-3-23-7-1451/18 _____ 45
13. Presuda Ustavnog suda Federacije BiH; broj:U-59/17 od 14. 02. 2018. godine; (sve tri jezične varijante) _____ 46

1. Zaključak o usvajanju Izvješća o izvršenju Budžeta / proračuna i utroška proračunske rezerve općine Vitez za 2017. godinu; broj:01-3-14-2-1440/18 _____ 1
2. Operativni Proračunski kalendar za izradu i donošenje Proračuna za 2019. godinu i dokumenta okvirnog Proračuna općine za period od 2019. - 2021. godine; broj:01-3-14-2-1441/18 _____ 2
3. Zaključak o usvajanju Izvješća o radu Općinskog načelnika i općinskih službi za upravu za 2017. godinu; broj:01-3-05-1-1442/18 _____ 5
4. Zaključak o usvajanju Izvješća o radu Općinskog javnog pravobraniteljstva Vitez za 2017.godinu; broj:01-3-05-1-1443/18 _____ 6
5. Odluka o dodjeli javnih priznanja općine Vitez za 2018. godinu; broj:01-3-05-7-1444/18 _____ 7
6. Rješenje o razrješenju i imenovanju člana Upravnog odbora JU Radio Vitez; broj:01-3-05-2-1445/18 _____ 8
7. Zaključak o usvajanju Programa rada D. V. D. "Vitez" za 2018. godinu; broj:01-3-05-1-1446/18 _____ 9
8. Zaključak o usvajanju Programa rada D. V. D. "Stari Vitez" za 2018. godinu; broj:01-3-05-1-1447/18 _____ 10
9. Zaključak o usvajanju Plana i Programa rada Općinske organizacije Crvenog križa Vitez za 2018. godinu; broj:01-3-35-2-1448/18 _____ 11
10. Odluka o produženom radnom vremenu ugostiteljskih objekata; broj:01-3-22-1-1449/18 _____ 12
11. Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u općini Vitez za razdoblje od 2017.-2022. godine; broj:01-3-44-3-1450/18 _____ 13
12. Odluka o izmjeni i dopuni Regulacionog plana „Gornji Vitez“ (Nadir Šibčić); broj:01-3-23-7-1451/18 _____ 45
13. Presuda Ustavnog suda Federacije BiH; broj:U-59/17 od 14. 02. 2018. godine; (sve tri jezične varijante) _____ 46

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Središnja Bosna / Srednjobosanski Kanton
OPĆINA VITEZ

Stjepana Radića 1
72250 VITEZ
Tel: +387 30 718 200
Fax: +387 30 713-939
info@opcinavitez.info
www.opcinavitez.info